

JAINSITE E-BOOKS LITERATURE

**JAIN HISTORY • JAIN GRANTH • JAIN SUTRA
JAIN VIDHI • JAIN STORY • JAIN ASTROLOGY**

And Many More Books in Gujarati, Hindi & English

જૈનસાઇટ ઇ-બુક્સ લિટરેચર ના સંપૂર્ણ લાભાર્થી
શ્રી શ્વેતામ્બર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘ, અંધેરી (પૂર્વ)

પાર્શ્વદર્શન બિલ્ડીંગ, ડૉ. સર્વપલ્લી રાધાકૃષ્ણ રોડ,
(જુના નાગરદાસ રોડ), અંધેરી (પૂર્વ), મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૬૯.

www.jainsite.com

Blessings : P. P. PANYAS SHREE NIPUNCHANDRA VIJAYJI M. S.

Inspired by : MUNI BHAGYACHANDRA VIJAYJI M. S.

Created by :

E-mail: info@jainsite.com • Tel.: 09867711171

॥ ॐ श्री शंभेश्वर पार्श्वनाथाय नमः ॥

જેન ઈ-બુક્સ ના સંપૂર્ણ લાભાર્થી

શ્રી શ્વેતામ્બર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘ, અંધેરી (પૂર્વ)

॥ ॐ श्री शंभेश्वर पार्श्वनाथाय नमः ॥

ट्रस्टनी नोंधणी नं. F-4210 (BOM)
सोसायटीनी नोंधणी नं. Bombay 381/1976 G.B.B.S.D.

श्री श्वैताम्बर मूर्तिपूजक जैन संघ, अंधेरी (पूर्व)

पार्श्वदर्शन भिर्डींग, डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्ण रोड, (जुना नागरदास रोड),
अंधेरी (पूर्व), मुंबई - ४०० ०६६.

प्रस्तावना

अनेक परमोपकारक आचार्य देव ज्ञानी, तपस्वी मुनिराज, सेवाभावी साध्वीजु भगवंताना अद्वितीय-अद्भूत-अवर्णनीय आशिर्वाद्यी तथा महापवित्र मंत्रोच्चार अने विधि विधान द्वारा स्थापित आकर्षक अलौकिक अनेक अने मनमोहक रज्ज्मा भगवान श्री शंभेश्वर पार्श्वनाथजु मनोरम्य, नेत्र द्विपक लावण्यमय प्रतिभाजुने मूणनायक तरीके भिराजमान करेल देवविमान तुल्य तीर्थसभ जिनालय अटले मारुं-तमारुं अने आपणा सहजु श्री शंभेश्वर पार्श्वनाथजुं शिपरभंधी जिनालय तथा धीर-वीर-गंभीर-सरण-भक्ति-धार्मिक पापभीरु दानवीर अने उत्तमोत्तम श्रावक-श्राविकाओथी जनेलो रपमा तीर्थकर तरीके ओणपातो श्री श्वे. मू. जैन संघ, अंधेरी (पूर्व) अटले अमारो श्री अने सरस्वतीथी सभर जनेलो विनयी-विवेकी अने गुणभगवंतानो कृपापात्र जनेल चारे तरफु अे दशे दिशाओमां जैनम् जयति शासनम् नी यशोगाथा नो विजयद्योष १४ राजलोकमां गुंजतो करनार अटले अमारो श्री श्वे. मू. जैन संघ अंधेरी (पूर्व) अनेक नाना मोटा धार्मिक अनुष्ठानो करनार श्री संघोने मद्दरूप जनेनार, अनेक पांजरापोणोने सहायभूत थनारो अनेक साधु-साध्वीजु भगवंताना वैयावस्यमां सहाय अयेसर, गृह जिनालयमांथी शरु थयेल आजे उत्तुंग गगनचुंभी आकर्षक शिपरभद्ध जिनालय जेमां देव-देवीओनी देवकुलिकाओ शोभी रही छे. श्री संघमां कायमी आयंजिल जातु-जे जे पाठशाणाओ, ज्ञानभंडार अटले श्री संघ शक्तिनुं नमूनेदार नजरालुं कहेवाय.

युगद्विवाकर प. पू. उपकारी गच्छना नायक आ. भ. श्री विजय धर्मसूरीश्वरजु म. सा. नी शुभ प्रेरणा मार्गदर्शक तथा तेमनी शुभ निश्रामां निर्मित अने स्थापित श्री जिनालय तथा प. पू. शतावधानी आ. भ. श्री जयानंदसूरीजुनी प्रेरणाथी ता. ४-४-१९७६ मां श्री संघनी स्थापनाना सुंदर विचारोनुं भीज आजे घेद्युरो घटादार वृक्ष समान जनेयो छे. यमत्कारी अने अलौकिक मूणनायक श्री शंभेश्वर पार्श्वनाथ भगवानना दर्शन करीने जैन-जैनतरोनी दृष्टाओ इणीभूत थरु छे.

निसहाय-अजोल जनेला टोरोनी अने पांजरापोणोने अमारो श्री संघे उदार हाथे मद्द करी छे तथा हालमां केणवणी क्षेत्रे, मेडीकल क्षेत्रे, साधर्मिक क्षेत्रे, अनुकंपा क्षेत्रे परा श्री संघनी ज अेक शाखा श्री शंभेश्वर पार्श्वनाथ इण्डिशन द्वारा आर्थिक सहाय चालु छे.

श्री श्वे. मू. जैन संघ वती

प्रमुज

જડવા ગ્રહોની શાંતિ અને તેનાથી લાભલાભ થવા માટે પહેરવાનાં જંગોની સમજ સાથે.

ગ્રહો અને રત્નો

શની

કુંભ

પિત્તો પોખરાજ

મીઠા

પરવાલ ત્રિકોણ

મેઘ

હીરા

વૃષભ

પુખ્તા

મીથુન

શની

મકર

મોતી

કર્ક

પિત્તો પોખરાજ

ધન

પરવાલા

વૃશ્ચિક

હીરા

તુલા

પુખ્તા

કન્યા

માર્ગેશ્વર

સિંહ

ગ્રહો અને રત્નો

[ભાગ ૧-૨ સાથે]

: લેખકો : જૈન સાઈટ
શ્રી ગણેશશંકર લાલશંકર પંડ્યા
શ્રી રમાશંકર મુક્તશંકર જોષી
જનમ્ જયતિ શાસનમ્

શ્રી હરિહર પુસ્તકાલય

બુક સેલર્સ એન્ડ પબ્લિશર્સ
ટાવરશૌડ સુરત.

: પ્રકાશક :

શ્રી હરિહર પુસ્તકાલય વતી
જયંતીલાલ વિક્રમદાસ મહેતા
ટાવર રોડ . . . સુરત.

★

© શ્રી હરિહર પુસ્તકાલય

કિંમત : રૂ. ૩=૫૦

જૈન સાઈટ
JAINSITE.com
જેનમ્ જયતિ શાસનમ્

☆

: મુદ્રક :

ધી અશોક પ્રિન્ટરી વતી
મ્મી. એસ. નિકમ,
ચૌ ઠા પુલ . . સુરત.

પ્રસ્તાવના

આધુનિક સમયમાં દુનિયામાં માણસોને દરેક બાબતથી મુસીબતો અને ઉપાધિઓ અનુભવવાનો જ સમય જણાય છે અને તેથી તેઓ દોડાદોડ કરી મૂકે છે. જુદા જુદા જોષીઓ અને માંત્રિકો તેમને જાનજાતની સલાહ આપે છે અને આ રીતે તેઓ પોતાનાં નાણાંને દુર્વ્યય કરે છે.

જેનમ્ જયતિ શાસનમ્

આત્યારના કટોકટીના સમયમાં થોડા નાણાંનો ખોટો ખર્ચ પણ માણસને ઘણી ઉપાધિમાં મૂકી દે છે. જો માણસ પોતે જ પોતાની નમણી પરિસ્થિતિનો વિચાર કરે અને તેના માટેનો યોગ્ય ઉપાય શોધી કાઢે તો તેના નાણાંનો દુર્વ્યય થતો અટકે.

આ પુસ્તક જાહેર જનતાને ખરેખર ઉપયોગી થાય તો તે માટેની અમારી મહેનત સફળ ગણાશે કારણ કે આ પુસ્તકમાં ગ્રહ ઇચરે નડતો ગણવો અને તેના માટે શું ઉપાય કરવો તે આપવામાં આવ્યું છે.

અંતમાં આ પુસ્તકને દરેક આવકારશે જ એવી આશા સાથે,

—લેખકો.

અ.....નુ.....ક.....મ.....ણિ.....કા

ક્રમ	વિષય	પાનું
૧.	મંગલ	૯
૨.	સૂર્ય.....સાલમણિ	૧૦
૩.	ચંદ્ર.....મોતી	૨૧
૪.	મંગળ.....પરવાણું	૩૭
૫.	બુધ ... પાનું	૪૭
૬.	શુક્ર.....પોખરાજ	૫૫
૭.	શુક્ર.....હીરા	૬૫
૮.	શનિ.....નીલમણિ	૭૩
૯.	રાહુ.....ગોમેદ	૯૧
૧૦.	કેતુ.....લસણીયો	૯૮
	પરિશિષ્ટ-૧	૧૦૩
ખંડ ૨ નો		
૧.	ગ્રહોનાં નંગ અસર કરી શકે છે?...	૧૦૫
૨.	કયા ગ્રહોનાં નંગ પહેરવાં ?	૧૦૯
૩.	નંગ કઈ આંગળીએ પહેરવાં ?	૧૧૭
૪.	કયા ધાતુની વીટીમાં નંગ પહેરવું ?...	૧૨૧
૫.	કયા ગ્રહનું નંગ નક્કી કરવું ?	૧૨૭
૬.	જીવનદાતા ગ્રહ ને સંસ્કાર ગ્રહોનાં નંગ	૧૩૧
૭.	નંગ પહેનારે પાળવાના નિયમો	૧૩૪
૮.	સૂર્યનું નંગ	૧૩૬
૯.	ખરાં અને બનાવટી નંગો	૧૪૧
૧૦.	નંગ પહેરવાની પ્રથા	૧૪૭
	પરિશિષ્ટ-૨	૧૫૩
	પરિશિષ્ટ-૩	૧૫૪

મંગલ

બ્રહ્મા મુરારિ સ્ત્રિપુરાંતકારિ
ભાનુઃ શશીભૂમિસુતો બુધશ્ચ ।
ગુરુશ્ચ શુક્રઃ શનિ રાહુ કેતવઃ
કુર્વંતુ સર્વે શુભમંગલાનિ ॥

પૂર્વાંગ : બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ તથા સૂર્યાદિ નવે ગ્રહો જન્મકે સૂર્ય, ચંદ્ર, મંગળ, બુધ, ગુરુ, શુક્ર, શનિ, રાહુ તથા કેતુ આ સઘળા દેવતાઓ અને ગ્રહો અનેક પ્રકારે શુભ તથા કલ્યાણ આપનારા બનેા.

સૌ કોઈ જાણે જ છે કે માણસ માત્રના, અરે પ્રાણી માત્રનાં જન્મમરણ તથા જીવન તેના કર્મોના આધારે જ વિધિએ નિર્માણ કરેલાં છે. દરેક વ્યક્તિ તેમજ સ્થાવર તથા જન્મ એવા પ્રત્યેક પદાર્થમાં તેના પૂર્વ કર્મના આધારે અમુક તરવો વિશેષ પ્રમાણમાં અને અમુક તરવો ઓછા પ્રમાણમાં હોય છે. પંડિતો કહે છે કે 'જ્યોતિષં નયનં સ્મૃતમ્' અર્થાત્ જ્યોતિષ એ આંખ છે. આપણે એમ કહીએ છીએ કે અમુક વ્યક્તિને અમુક ગ્રહ નડે છે. પરંતુ ખરેખર તો તેને કોઈ ગ્રહ નડતો જ નથી. પણ પોતાના પૂર્વકર્મના પરિપાકરૂપે તે વ્યક્તિમાં તે ગ્રહનું તરવ ઓછું થયું હોય છે. આ તરવની ખામીને પૂર્ણ કરવા માટે આપણે પ્રયત્નો કરીએ છીએ. આ પ્રયત્નોમાં દેવી પ્રયત્નો તથા માનુષી પ્રયત્નોનો સમાવેશ થાય છે. દેવી પ્રયત્નો મંત્રશક્તિ દ્વારા કરવામાં આવે છે. મંત્રશક્તિ પણ એક પ્રકારનું વૈજ્ઞાનિક સાધન જ છે. શબ્દની વ્યાપક અસર તો આપણે બધા જ જાણીએ છીએ. અને એ રીતે મંત્રોમાં અમુક પદ્ધતિથી

અ. ૨.-૧

ગોઠવેલા વર્ણાક્ષરો અમુક જ પ્રકારની અસર ઉત્પન્ન કરીને વ્યક્તિને અમુક તત્ત્વો પૂરાં પાડે છે.

બીજી શક્તિ તે માનુષી પ્રયત્નો. માનુષી પ્રયત્નો માટે આપણે અમુક પદાર્થોનું સેવન વધારીએ છીએ અથવા અમુક પદાર્થો કે જેનું આપણે કદી સેવન ન કરતા હોઈએ તે પદાર્થોનું સેવન આપણે શરૂ કરીએ છીએ. આ પદાર્થોમાં અમુક પ્રકારનાં અનાજ, રત્નો તેમજ અમુક રંગની વસ્તુઓ વિગેરેનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે. આ રીતે સેવન કરવામાં આવતી વસ્તુઓ જે પ્રકારનું તત્ત્વ પૂરું પાડે છે તે તત્ત્વ અમુક ગ્રહના આધિપત્યમાં ગણાતું હોય છે. અને તેથી આપણે તે ગ્રહની આરાધના કરીએ છીએ એમ ગણાય છે. વળી જ્યોતિષ મારફત આપણે તે જ ગ્રહની વિપરીત સ્થિતિ જોઈએ છીએ અને તેથી તે ગ્રહ નબળો છે એમ ગણીએ છીએ.

આ રીતે અહો તથા રત્નોનો સંબંધ તેમજ ગ્રહોનો અમુક ખાસ પ્રકારના રંગ તથા અમુક અનાજ સાથેનો સંબંધ આપણે જાણીએ છીએ.

આમ આપણે જ્યારે રત્નોનો ઉપયોગ અમુક ખાસ પ્રકારનું તત્ત્વ મેળવવા માટે જ કરવા હચ્છીએ તો આપણે સર્વ પ્રથમ તે રત્નોને ઓળખવા પ્રયત્ન કરવો વધારે જરૂરી ગણાય અને એ રીતે રત્નોને ઓળખીને કયા રત્નમાંથી આપણને જરૂરી તત્ત્વ પૂરતા પ્રમાણમાં મળે તે જાણી લેવું જોઈએ. આ રીતે રત્નની સાચી પરીક્ષા કરી તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે તો જ આપણા ધાર્યા મુજબ પરિણામ લાવી શકાય. આથી આ પુસ્તકમાં અહો તથા રત્નો વિશે યોગ્ય વિવરણ કરવામાં આવે છે. કયા રત્નો કયા ગ્રહનું પ્રતિનિધિત્વ દર્શાવે છે ? તે રત્નમાં કેટલા, કેવા પ્રકારો હોય છે ? આપણે જરૂરી તત્ત્વ પ્રાપ્ત કરવા માટે કેવું રત્ન પસંદ કરવું ? આ સઘળી બાબતો અહીં વિસ્તારથી સમજાવેલી છે.

સૂર્ય.....માણેક (લાલમણિ)

સૂર્યપ્રકાશનું ત્રિપાશ્વર્ણી મહદથી વિકાજન કરીને આપણા વૈજ્ઞાનિકોએ આપણને બતાવ્યું છે કે સૂર્યપ્રકાશ જુદા જુદા રંગનો બનેલો છે. વર્ણી વિજ્ઞાન આપણને જુદા જુદા રંગોને લીધે ઉત્પન્ન થતી જુદી જુદી અસરો પણ અનેક રીતે બતાવે છે. આપણને દરેક રંગમાંથી અલગ અલગ તત્વો મળતાં હોય છે. આથી તત્વો મેળવવા માટેનું સૌથી ઉત્તમ અને સરળ માધ્યમ તે રંગ. ખાસ અમુક પ્રકારના તત્વ માટે માણસે ચોક્કસ રીતે અમુક જ શુદ્ધ રંગનાં કિરણો લેવાં જોઈએ. અને આ માટે ખાસ કરીને સૂર્યના પ્રખળ કિરણોને કોઈ એવા શ્રેષ્ઠ માધ્યમમાંથી પસાર કરવા જોઈએ કે જેથી આપણને જરૂરી તત્વ પૂરતા પ્રમાણમાં મળી રહે.

જ્યારે જ્યારે જ્યોતિષની દષ્ટિએ સૂર્ય નખજો જણાય ત્યારે માણસે એમ સમજવું જોઈએ કે પોતાને અત્યારે સૂર્યના તત્વની ખાસ જરૂર છે. આ તત્વ વધારવા તેણે દૈવી તેમજ માનુષી ઉપાયો યોજવા જોઈએ. માનુષી ઉપાયો માટે તેણે રત્નોનું સેવન કરવું તથા સૂર્યના આધિપત્યના પદાર્થોનું સેવન કરવું. સૂર્યના લાલ કિરણો અત્યંત પ્રખળ છે. સફેદ પ્રકાશમાંથી આ કિરણો મેળવવા માટે આપણે લાલ રંગના રત્નોનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. લાલ રત્ન એટલે માણેક અથવા લાલમણિ.

લાલમણિ દુનિયાના અનેક જુદા જુદા દેશોમાં મળી આવે છે. ખાસ કરીને અલ્પદેશમાં માણેકની અસંખ્ય ખાણો છે. વર્ણી આક્રીકામાં પણ કેટલીક ખાણોમાંથી લાલમણિ મળી આવે છે. ભારતમાં પણ

રાજસ્થાનમાં લાલમણિ મળી આવે છે. આ સઘળામાં બ્રહ્મદેશમાં મળી આવતો માણેકનો પત્થર સર્વ શ્રેષ્ઠ ગણાય છે.

લાલમણિની પરીક્ષા માટે આ બાબતો ખાસ ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ. રત્ન તરીકે વપરાતો પત્થર તદ્દન સ્વચ્છ કાચ જેવો ચોખ્ખો હોવો જોઈએ. તેમાં કોઈ પણ જાતના ડાઘ કે ઉઝરડા અથવા ખાડા ટેકરા ન હોવા જોઈએ. રત્ન તરીકે જે પત્થર આપણે વાપરવા ઇચ્છતા હોઈએ તે પત્થર સપ્રમાણ અને ઘાટદાર હોવો જોઈએ. વળી આ પત્થરનો રંગ લાલ, ચોકખો લાલ લોહીના જેવો હોવો જોઈએ.

જો પત્થરનો રંગ આછો લાલ અથવા વધુ પડતો ઘેરો લાલ હોય તો તે પત્થર તરત જ ઝાંખો લાગશે. કુદરતી રીતે લોહી બળેલું સ્વચ્છ પાણીનું ટીપું હોય તેવા આકર્ષક દેખાવ તથા રંગવાળો પત્થર સર્વ શ્રેષ્ઠ ગણાય. આ પત્થરનો ટુકડો એક ચણાના દાણાથી નાનો ન હોવો જોઈએ. વળી તે દાણા વધુ પડતો મોટો લેવાનો પણ કોઈ જ અર્થ નથી.

વેનમ્ જયતિ શાસનમ્

આમ ઘાટ, પ્રમાણ, રંગ તેમ જ પત્થરની જાતની દૃષ્ટિએ પસંદ કરેલું માણેક ધારણ કરવાથી ઘટતાં તત્વ યોગ્ય પ્રમાણમાં પ્રાપ્ત થાય છે. અને માણસ ઉત્તરોત્તર સુખ સમૃદ્ધિ પામે છે તથા તે અનેક પ્રકારે સુખી થાય છે.

શુભ ફળ આપનારો સૂર્ય : કોઈ પણ માણસની પોતાની જન્મ રાશિ અથવા નામ રાશિથી ગણતારી જ્યારે જ્યારે સૂર્ય ત્રીજા, છઠ્ઠા અથવા અગિયારમા સ્થાનમાં આવે ત્યારે ત્યારે તે સૂર્ય શુભ ફળ આપનારો ગણાય છે. ગોચર ભ્રમણ દરમિયાન આ પ્રમાણે જ્યારે સૂર્ય શુભ ફળ આપનારો હોય ત્યારે તે સૂર્ય માણસને ધન ધાન્ય વિગેરેથી સુખી કરે છે. માણસના માન આબરૂમાં વધારો થાય છે. લુદ્ધિ શક્તિમાં પણ વિકાસ થાય છે. અને દરેક પ્રકારે

માણસ લાભ પ્રાપ્ત કરે છે. કૌટુંબિક વ્યવહારમાં પણ માણસ અનેક રીતે સુખી થાય છે. સંતાનોથી હર્ષના પ્રસંગો ઉપસ્થિત થાય છે. અને પોતાના હાથે શુભ કાર્યો થાય છે. જો સૂર્ય દશમા સ્થાનમાં હોય તો તે પણ ઉપરોક્ત ફળ આપે છે.

સૂર્ય સાઈ ફળ આપતો હોય ત્યારે પણ જો તેની ભક્તિ કરવામાં આવે તો તે વધુ શુભ ફળ આપે છે.

અશુભ ફળ આપનારો સૂર્ય : જ્યારે માણસની પોતાની જન્મ રાશિ કે નામ રાશિથી ગણતાં સૂર્ય પહેલી, બીજી, ચોથી, પાંચમી, સાતમી, આઠમી, નવમી અથવા બારમી રાશિમાં આવે ત્યારે તે સૂર્ય માણસને અશુભ ફળનું સૂચન કરનારો બનેલો.

જ્યારે જ્યારે ગોચરનો સૂર્ય અશુભ ફળ દર્શાવતો હોય ત્યારે ત્યારે તેના કારણે માણસ અનેક આપત્તિઓમાં આવી પડે છે. કોઈવાર ભયંકર આગના કારણે માણસ મુસીબતમાં આવી પડે છે. કેટલીકવાર મુસાફરીમાં મુશ્કેલી ભોગવવી પડે છે. જીવનમાં તેને અનેક ઉપાધિઓનો સામનો કરવો પડે છે. માણસને પોતાના મનમાં જાંડે જાંડે કોઈ ખોટો ભય સતાવે છે. અને આ કારણે તે માણસ હંમેશાં શોકાતુર જણાય છે. કેટલીકવાર માણસને ખીનજરૂરી મુસાફરી કરવી પડે છે. અને તેના કારણે પણ હાડમારી તથા નાણાંનો દુર્વ્યય ભોગવવાનો થાય છે.

જ્યારે જ્યારે ગોચરનો સૂર્ય અશુભ ફળ સૂચવે અથવા અશુભ ફળ સૂચવનારા સૂર્યની મહાદશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય ત્યારે માણસે કાળજીપૂર્વક સૂર્યનું આરાધન કરવું જોઈએ. આમ કરવાથી અશુભ ફળનો નાશ થાય છે અને શુભ ફળની પ્રાપ્તિ થાય છે.

વિધિ :- લાલમાણેકનું નંગ સૂર્યનું નંગ ગણાય છે. આ નંગને સોનામાં મઢાવી તેની વીંટી બનાવડાવવી. ચારપછી ઉત્તમ કર્મકાંડી પવિત્ર બ્રાહ્મણ પાસે તે વીંટીની પૂજા કરાવવી. આ વીંટીમાં

સૂર્યની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરીને વિધિપૂર્વક તેનું પૂજન કર્યા પછી તે વીંટીની સામે બેસીને બ્રાહ્મણે સૂર્યના મંત્રનો જપ કરવો જોઈએ.

શાસ્ત્રમાં સૂર્યમંત્રના જપની સંખ્યા સાત હજાર બતાવી છે. પરંતુ કળિયુગના કારણે શાસ્ત્રોએ ચારગણી જપ સંખ્યા દર્શાવી છે. હવે આગળ ઉપર તે પ્રમાણેની ચારગણી જપ સંખ્યા જ લખાશે. માટે સૂર્યના મંત્રનો ૨૮૦૦૦ અઠ્ઠાવીસ હજાર જપ બ્રાહ્મણ પાસે કરાવવો જોઈએ.

સૂર્ય મંત્રો

(૧) વૈદિક મંત્ર :

ॐ આ કૃષ્ણેન રજસાવર્તમાનો નિવેશયન્નમૃતં મર્ત્યં ચ ।
હિરણ્યથેન સવિતા રથેનાદેવો યાતિ ભુવનાનિ પશ્યન્ ॥

(૨) પુરાણોક્ત મંત્રો :

હ્રીં જપાકુસુમસંકાશં કાર્યપેયમહાહુતિમ્ ।
તમોરિં સર્વપાપધનં પ્રણુતોસ્મિ દિવાકરમ્ ॥ ૧ ॥

હ્રીં ગ્રહાણુમાદિરાદિત્યો લોક રક્ષણુ કારકઃ ।
વિષમસ્થાન સંભૂતાં પીડાં હરતુ મે રવિઃ ॥ ૨ ॥

ઉપર પ્રમાણેના કોઈપણ મંત્ર વડે જપ પૂરા કરવા. આ રીતે સિદ્ધ કરેલી વીંટી હાથ ઉપર પહેરવી જોઈએ. આ વીંટી પહેરવાથી સૂર્યની નબળી અસર દૂર થશે અને સાઈં કળ પ્રાપ્ત થશે.

સૂર્યનાં દાન : સૂર્યને પ્રસન્ન કરવા માટે દાન પણ આપવું જોઈએ. ખાસ કરીને લાલમાણિક તથા ઘઉંનું દાન આપવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત સૂર્યની પ્રસન્નતા માટે શાસ્ત્રોમાં વાહરડા સહિત ગાયનું દાન પણ કહેલું છે. વળી લાલ વસ્ત્રો, ગોળ, સોનું તથા તાંબુ

એ પણ સૂર્યનાં દાનમાં જ ગણાય છે. સૂર્યના પૂજનમાં ખાસ કરીને રાત્રું ચંદન (રતાંજલી) તથા રાતાં કમળનાં ફૂલ અથવા રાતાં કરેણુનાં ફૂલનો વધારે ઉપયોગ કરવો જોઈએ. આમ કરવાથી સૂર્ય વધારે પ્રસન્ન થાય છે અને માણુસને સુખી બનાવે છે.

ઉપર બતાવ્યા પ્રમાણેનો વિધિ જો માણુસ કરે છે તેને કદી પણ સૂર્યથી પીડા થતી નથી. વળી જો સૂર્યની દશા ખરાબ હોય અથવા તો ગોચરમાં સૂર્ય ખરાબ સ્થાનમાં આવતો હોય કે પછી જન્મ સમયે સૂર્ય ખરાબ હોય તો પણ તેનું સઘળું ખરાબ ફળ નાશ પામે છે. તેમજ ત્રીજા કે અગિયારમા સ્થાનના સૂર્યના સમાન આ સૂર્ય પણ સાડું ફળ આપે છે. માટે સૂર્યનો વિધિ અવશ્ય કરવો. હવે સૂર્યના સ્તોત્રો જોઈએ.

સૂર્ય કવચ

જૈન સાઈટ

શ્રી સૂર્ય ઉવાચ ।

સામ્બ સામ્બ મહાબાહો શ્રુણુ મેયકવચાનશુભમ્ ।
 ત્રૈલોક્ય મંગલં નામ ક્લહં પરમાહુતમ્ ॥
 યદ્દ્યાત્વા મંત્ર વિત્ સમ્યક્ ક્લમાપ્નોતિનિશ્ચિતમ્ ।
 યદ્દધૃત્વા ચ મહાદેવો ગણાનામધિપો ભવત્ ॥
 પઠનાદ્દારણાદ્રિણ્યુઃ સર્વેષાં પાલકો ભવત્ ।
 એવમિન્દ્રાદયઃ સર્વે સર્વેશ્વર્યમવાપ્તુયુઃ ॥
 કવચસ્ય ઋષિર્બ્રહ્મા છન્દોનુષ્ટુપુદાહતઃ ।
 શ્રી સૂર્યો દેવતા ચાસ્ય સર્વદેવ નમસ્કૃતઃ ॥
 આરોગ્યયશમેક્ષેષુ વિનિયોગઃ પ્રકીર્તિતઃ ।
 પ્રણવો મે શિરઃ પાતુ ધૃષ્ટિર્મે પાતુ ભાલકમ્ ॥

सूर्योऽव्यान्नयनद्वन्द्वं आदित्यः कर्णयुग्मकम् ।
 डींभीजं मे मुष्णं पातु हृदयं लुपनेश्वरी ॥
 चंद्रभीजं विसर्गं च पातु मे गुह्यदेशकम् ।
 अष्टाक्षरो महामंत्रः सर्वालीष्टद्वन्द्वः ॥
 अक्षरो सौ महामंत्रः सर्वतंत्रेषु गोपितः ।
 शिवोवह्निसमायुक्तो वामाक्षीभिन्दुलूषितः ॥
 ऐकाक्षरो महामंत्रः श्रीसूर्यस्य प्रकीर्तितः ।
 गुह्याद्गुह्यतरो मन्त्रो वांछा चिंतामणिः स्मृतः ॥
 शीर्षाद्विपादपर्यन्तं सदापातु साईदं मनूत्तमः ।
 धृतिते कथिते दिव्यं त्रिषुल्लोकेषु दुर्लभम् ॥
 श्रीपदं प्रीतिदं नित्यं धनारोग्यविवर्धनम् ।
 कुण्डादि रोग शमनं महाव्याधिविनाशनम् ॥
 त्रिसंध्यं यः पठेन्नित्यं आरोग्य भद्रवान् भवेत् ।
 अङ्गुना किमिडोक्तनेन यद्यन्मनसि वर्तते ॥
 तत्तत्सर्वं लवत्येव कवचस्यास्य धारणात् ।
 भूतप्रेतपिशाचाश्च यक्षगंधर्वराक्षसाः ॥
 प्रह्वराक्षसवेतालाः न दण्डुमपि तं क्षमाः ।
 हरद्वेष पलायंते तस्यसंकीर्तनादपि ॥
 भूर्भुवने समालिख्य रोगनागङ्कुङ्कुमैः ।
 रविवारे च संकान्तौ सप्तभ्यां च विशेषतः ॥

ધારેયત્સાધકશ્રેષ્ઠસ્ત્રૈલોક્યે વિજયી ભવેત્ ।
 ત્રિલોકમધ્યગં કૃત્વા ધાર્યેદ્દક્ષિણે ભુજે ॥
 શિખ્યામથવાં કંઠે સોપિસૂર્યો ન સંશયઃ ।
 ઇતિતે કથિતં સામ્ય ત્રૈલોક્યમંગલાલિધમ્ ॥
 કવચં દુર્લભં લોકે તવ સ્નેહાત્ પ્રકાશિતમ્ ।
 અજ્ઞાત્વા કવચં દિવ્યે યો જપેત્ સૂર્યં મુક્તમમ્ ॥
 સિદ્ધિર્ન જાયતે તસ્ય કલ્પકોટિશતૈરવિ ।
 તસ્માત્સર્વૈરેવધાર્યં વમત્રૈલોક્યમંગલમ્ ॥

કવચ : સૂર્યનારાયણના આ કવચનું કવચ નીચે પ્રમાણે છે. આ કવચના પાઠ કરવાથી અથવા તેને ધારણ કરવાથી માણસને લક્ષ્મીની પ્રાપ્તિ થાય છે. તેમજ યશ તથા કીર્તિમાં વધારો થાય છે. જો માણસને કોઈ, રતવા અથવા એવા પ્રકારના કોઈપણ આમડીના રોગોથી પીડા ઉત્પન્ન થતી હોય તો તે રોગને મટી જવાનું થાય છે. તથા માણસને પીડામાંથી સત્વરે શાંતિ મળે છે. આ કવચના પાઠથી ઘણા મોટા મોટા રોગો પણ મટી જાય છે.

ત્રણેય કાળમાં (સવાર, બપોર અને સાંજ) આ કવચનો પાઠ કરવો જોઈએ. એ પ્રમાણે કરવાથી માણસને કદીપણ કોઈપણ રોગની પીડા ભોગવવી પડતી નથી. વળી આ માણસ નીડર તથા પરાક્રમી અને હુદ્દિશાળી બને છે.

માણસ પોતાના મનમાં કોઈપણ ઇચ્છા રાખીને આ કવચ ધારણ કરે તો તેનાથી તેના મનની તે ઇચ્છા પૂર્ણ થાય છે. આ ઉપરાંત જૂત, પ્રેત, પિશાચ અથવા કોઈપણ હલકી યોનિઓના છવાતમાઓ તરફથી થનારી સઘળી પીડા દૂર થાય છે. જે ઘરમાં દરરોજ આ કવચનો પાઠ થાય છે તે ઘરમાં જૂત પ્રેત વગેરે કદીપણ પ્રવેશ કરી શકતાં નથી.

ધારણની રીત : ગોરોચન, અગર તથા કંકુનું મિશ્રણ કરવું. અથવા તે અષ્ટગંધનું ચંદન બનાવવું. ત્યાર પછી તેનાથી ભોજપત્ર ઉપર કવચ લખવું. સારપછી રવિવાર અથવા સંક્રાંતિના દિવસે તેમજ ખાસ કરીને સાતમના દિવસે કવચ ધારણ કરવું. આ કવચ જમણા હાથ ઉપર ધારણ કરવું જોઈએ. ભોજપત્ર ઉપર લખીને ત્રિલોહના તાવીજમાં બંધ કરીને હાથે બાંધવું અથવા માથા ઉપર ધારણ કરવું જોઈએ. આ પ્રમાણે ધારણ કરવાથી માણસ ત્રણેય લોકમાં વિજયી થાય છે અને તેનો પ્રભાવ પણ સૂર્યસમાન તેજસ્વી બને છે.

આદિત્ય સ્તોત્ર :

શ્રીગણેશાય નમઃ ।

નવબ્રહ્મણાં સર્વેષાં સૂર્યાદીનાં પૃથક્ પૃથક્ ।
 પીડા ચ હુઃસહા રાજન્ જાયતે સતતં નૃણામ્ ॥
 પીડા નાશાય રાજેન્દ્ર નામાનિશ્ણુ ભાસ્વતઃ ।
 સૂર્યાદીનાં ચ સર્વેષાં પીડા જ્યનિશ્ચતિશ્ણુવતઃ ॥
 આદિત્યઃ સવિતા સૂર્યઃ પૂષર્કઃ શિવ્રગો રવિઃ ।
 ભગસ્ત્વષ્ટાર્યમા હુસો હેલિસ્તેન્નેનિધિર્હરિઃ ॥
 દિનનાથો દિનકરઃ સપ્તસપ્તિઃ પ્રભાકરઃ ।
 વિભાવસુર્યેઢકર્તા વેદાંગો વેદવાહનઃ ॥
 હરિદ્વિઃ કાલવકત્રઃ કર્મસાક્ષી જગત્પતિઃ ।
 પદ્મિની યોધકો ભાનુભાસ્કરઃ કરુણાકરઃ ॥
 દ્વાદશાત્મા વિશ્વકર્મા લોહિતાંગસ્તમોનુદઃ ।
 જગન્નાથો રવિંદાક્ષઃ કાલાત્મા કબ્યપાત્મજઃ ॥
 ભૂતાશ્રયો ગ્રહપતિઃ સર્વલોક નમસ્કૃતઃ ।
 જપાકુસુમસંકાશો ભાસ્વાનદિતિનન્દનઃ ॥

ध्वान्तेलसिंहः धर्मात्मा लोकनेत्रो विकर्तनः ।
 भार्ताडो भिडिरः सुरस्तपनो लोकतापनः ॥
 जगत्कर्ता जगत्साक्षी शनैश्वरपिता जयः ।
 सहस्ररश्मिस्तरणि लंगवान् लकतवत्सलः ॥
 विवस्वानादिदेवश्च देवदेवो दिवाकरः ।
 धन्वन्तरिव्याधिहर्ता शैवकुण्ड विनाशनः ॥
 अराचरात्मा मैत्रेयोऽभिनेो विष्णुविकर्तनः ।
 लोकशोकापहर्ता च कमलाकर आत्मभूः ॥
 नारायणो महादेवो इन्द्रः पुरुष धश्वरः ।
 एवात्मा परमात्मा च सूक्ष्मात्मा सर्वतोभुभः ॥
 धन्द्रोऽनन्तो यमश्चैव नैर्ऋतोवइणोऽनिलः ।
 श्रीह धशान धन्हुश्च लौभः सौम्यो गुडः कविः ॥
 शौरिविधुन्तुहः केतुः कालः कालात्मको विभुः ।
 सर्वदेवभयोदेवः कृष्णुः कामप्रदायकः ॥
 य अतैर्नाभिलिर्मर्त्यो लकत्यास्तौति दिवाकरम् ।
 सर्वपाप विनिर्मुक्तः सर्वशैविवर्णतः ॥
 पुत्रवान् धनवान् श्रीमान् जयने स न संशयः ।
 रविवारे पठेद्यस्तु नामान्धेतानि लास्वतः ॥
 पीडा शांतिर्लवेत्तस्य अहाण्यां यं विशेषतः ।
 सद्यः सुभमवाप्नोति आयुर्दीर्घं च नीरजम् ॥

इण : सूर्यना आ नाम स्मरणे स्तोत्रनो जे भाष्यस पाठ करे
 छे ते भाष्यसनां सधणां पापेो नाश पाप्मे छे, जे भाष्यसने कोऽपिण्
 शैव थयो होय तो ते पण् आ स्तोत्रनो पाठ करवाथी हूर थाय छे-

આ સ્તોત્રના પાઠ કરવાથી માણસને ઉત્તમ સંતાનો તથા લક્ષ્મીની પ્રાપ્તિ થાય છે. અને માણસની કીર્તિ તથા પ્રભાવમાં પણ વધારો થાય છે. આ સ્તોત્રનો કાયમ પાઠ કરનાર માણસ ધણો તેજસ્વી અને સુદ્ધિમાન બને છે.

જે માણસ સૂર્યનાં આ નામોનો દર રવિવારે પાઠ કરે તેને કોઈપણ જાતની પીડા થતી નથી તથા કોઈપણ પ્રહોનો ઉપદ્રવ થતો નથી. આ સ્તોત્રનો પાઠ કરનારને નીરોગિતા તથા લાંબું આયુષ્ય પ્રાપ્ત થાય છે અને જલદીથી સુખની પ્રાપ્તિ થાય છે.

વિશેષ : નીચેની બાબતો સૂર્યની સત્તામાં રહેલી ગણાય છે. તાંબુ, સોનું, પિતા, પોતાનો આત્મા, દરેક કાર્યનાં શુભ પરિણામો, માણસનો પ્રભાવ, ધીરજ તથા બહાદુરી, તે ઉપરાંત પણ કોઈપણ વાદવિવાદમાં જીત થવી તે પણ સૂર્ય ઉપર અવલંબે છે. વળી રાજ્યની સેવા કરવી, કીર્તિ મેળવવી, પર્વત ઉપર ચઢવું, આ બધાં કામોમાં પણ સૂર્યના બળની જરૂર ગણાય.

ઉપર દર્શાવેલાં કાર્યોમાં જે સૂર્ય બળવાન હોય તે માણસને ધાર્યા કરતાં વધારે સફળતા પ્રાપ્ત થાય છે, પણ જે સૂર્ય નબળો હોય તે માણસને પોતાના કાર્યોમાં નિષ્ફળતા મળે છે. તે ઉપરાંત ઉપર દર્શાવેલી બાબતો માટે ઉપાધિઓ જાભી થાય છે. આથી ઉપરની બાબતો અંગેના કોઈપણ કાર્ય સમયે સૂર્યની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત કરવા માટે તેનું આરાધન કરવું ખાસ જરૂરી ગણાય.

આ ઉપરાંત સૂર્યના દાનને માટે જે વસ્તુઓ કહી છે તે જ વસ્તુઓ સૂર્યની પૂજા માટે તથા વીંટી બનાવવાના ઉપયોગમાં લેવી જોઈ એ અને માણસે પોતે પણ તે જ વસ્તુઓનો વધુ ને વધુ ઉપયોગ કરવો જોઈ એ. સૂર્યની પ્રસન્નતા માટે સૌથી પાછળ આદિત્યહૃદય સ્તોત્ર છે તેનો પાઠ પણ કરવો જોઈ એ.

ચંદ્ર.....મોતી

મોતીનો સફેદ પ્રકાશ, નીતરતી ઊજળી દૂધ જેવી ચાંદનીનો ઘોતક છે. આથી ચંદ્રના કોમળ કિરણો જે અસર ઉત્પન્ન કરે છે તે જ અસર મોતી ઉત્પન્ન કરે છે. આમ હોવાથી જ્યારે કોઈપણ માણસને ચંદ્રના તરવેની જરૂર ઊભી થાય ત્યારે તે ચંદ્રના આધિપત્યમાં રહેલી ખીણ વસ્તુઓ સાથે ખાસ કરીને મોતીનો પણ ઉપયોગ કરી શકે છે. આમ કરવાથી તેને જરૂરી તરવે તે વધુ સરળતાથી પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

મોતીના ઘણા પ્રકાર છે. હાથીના ગંડચળમાં ઉત્પન્ન થતાં મોતી અત્યંત શ્રેષ્ઠ ગણાય છે. પરંતુ આવાં મોતી મળવાં તે તે ઘણાં જ દુર્લભ હોય છે, અને તેથી તેના મૂલ્યે જ મળી શકે છે. પરંતુ આપણને જે મોતી મળી શકે છે તે મોતી પણ જુદા જુદા પ્રકારનાં હોય છે.

આપણને મળી આવતાં બધાં મોતીમાં એક તદ્દન બનાવટી બનેલ હોય છે. આ મોતી કાચ, પ્લાસ્ટીક અથવા એવા જ ભળતા પદાર્થોમાંથી બનાવવામાં આવે છે. વળી શંખ, છીપ વિગેરેનો બારીક ભુકો બનાવી તેને રસાયણિક ક્રિયામાંથી પસાર કરી તેમાંથી પણ મોતી બનાવવામાં આવે છે. પણ આ મોતી કાંઈ જ અસર ઉત્પન્ન કરી શકતાં નથી. આથી આ બંધનાં મોતીનો ઉપયોગ કરવો નકામો છે.

મોતીની એક ખીણ પણ બનેલ છે. આ બંધનાં મોતી પણ કૃત્રિમ રીતે જ બને છે. માછલીઓ પાણીને તેમને અમુક પ્રકારની રસાયણિક ગોળીઓ ખવડાવવામાં આવે છે. આ ગોળીઓ જ્યારે પાછી નીકળે

ત્યારે ઉત્તમ ગોળ અળકાટવાળા મોતીનું સ્વરૂપ લઈને આવે છે. આ મોતીને ભાંગતાં અંદરથી અરડ ભૂકા નીકળે છે. આમ છતાં આવાં મોતી થોડી ઘણી પણ સારી અસર આપી શકે છે. આથી નાણુટકે આવાં મોતીનો ઉપયોગ કરવામાં વાંધો નહીં પણ જો શ્રેષ્ઠ મોતી મળી શકે તો આનો પણ ઉપયોગ ન કરવો જોઈએ.

શ્રેષ્ઠ મોતી સમુદ્રની છીપમાંથી મળી શકે છે. મરજીવાઓ સમુદ્રના તળિયામાંથી છીપ લાવે છે. બહાર તેને ફાંડે છે. કેટલીક છીપ ખાલી હોય છે જ્યારે કેટલીક છીપ મોતી ભરેલી હોય છે. આ મોતી જ સાચા મોતી છે. આવાં મોતી ભારતના દરિયા કિનારે ભારત અને સિલોન બંનેની વચ્ચે આવેલા મનારના અખાતમાંથી મળી આવે છે. આ ઉપરાંત ઈરાન અને અરબસ્તાનમાં પણ અરબી સમુદ્રમાંથી આવાં ઉત્તમ પ્રકારના મોતી મળે છે. કેટલાંક મોતી લાલ, લીલી, ભુરી અથવા પીળી છાંટવાળાં એટલે કે મિશ્ર પ્રકારવાળાં હોય છે જે મોતીનો પ્રકાર અંદરના કિરણ જેવો સ્વચ્છ ઉજળો સફેદ હોય અથવા આછા બદામી રંગનો હોય તો તે મોતી સર્વશ્રેષ્ઠ ગણાય છે. આ પ્રમાણે ઉત્તમ મોતીની પરીક્ષા કરીને જ તેનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. તેથી વધુ સાડું ફળ પ્રાપ્ત થાય છે.

શુભ ફળ આપતો ચંદ્ર : કોઈપણ માણસની જન્મની રાશિ અથવા નામની રાશિથી ગણતાં જે રાશિમાં ચંદ્ર હોય તે રાશિ જો પહેલી હોય તો તે ચંદ્ર હંમેશાં માણસને સાડું ફળ આપે. વળી જો તે ચંદ્રની રાશિ, ખીજી, ત્રીજી, છઠ્ઠી, સાતમી, દસમી અથવા અગિયારમી થાય તો પણ તે સાડું જ ફળ આપે. જો અરમાં જ્યારે જ્યારે સાડું ફળ આપનારો બને ત્યારે ત્યારે તે ચંદ્ર માણસની ભુદ્ધિ શક્તિમાં વધારો કરે છે. વળી આ સમયમાં માણસને દરેક પ્રકારે ધનનો પણ લાભ થાય થાય છે, તે ઉપરાંત નવા નવા સંબંધો તથા ઓળખાણો વધે છે. પોતાના કોઈ જૂના સંબંધી કે મિત્રની મુલાકાત પણ આ

સમયમાં જ થાય છે. વળી આ સમયમાં માણસને દેવ પ્રત્યે શ્રદ્ધાભક્તિ ઉત્પન્ન થાય છે તથા સારા ધાર્મિક કાર્યો પણ કરાવે છે.

ઉપર પ્રમાણે ચંદ્ર જ્યારે સારા સ્થાનોમાં હોય ત્યારે ત્યારે તે સાડ્ જ ફળ આપે છે, છતાં પણ સારા સમયમાં પણ જો ચંદ્રની ભક્તિ કરવામાં આવે તો તે ચંદ્ર વધારે સાડ્ ફળ આપનારો બને. આથી સારા સમયમાં પણ માણસે તેની ભક્તિ અવશ્ય કરવી જોઈએ.

ખરાબ ફળ આપનારો ચંદ્ર : ઉપર સાડ્ ફળ આપનારા ચંદ્રનાં સ્થાનો દર્શાવ્યાં છે. ઉપર બતાવેલાં સ્થાનો સિવાયનાં કોઈપણ સ્થાનોમાં જ્યારે જ્યારે ચંદ્ર આવે ત્યારે ત્યારે તે ચંદ્ર નબળું ફળ આપનારો ગણાય. એટલે કે માણસની જન્મ રાશિથી અથવા નામ રાશિથી ગણતાં જો ચંદ્રની રાશિ ચેથી, પાંચમી, આઠમી, નવમી અથવા બારમી થાય તો માણસને ચંદ્ર નબળો છે. આ રીતે જ્યારે જ્યારે ચંદ્ર નબળો હોય ત્યારે તે માણસને નુકસાન કરે છે. અને ખરાબ ફળ આપે છે.

જનમ્ જયતિ શાસનમ્

સુદ પખવાડીયામાં જો ચંદ્ર ખીજને, પાંચમો અથવા તે નવમો હોય તો તે સાડ્ ફળ આપે છે. વળી વદ પખવાડીયામાં જો ચેથી, આઠમો અથવા બારમો ચંદ્ર થાય તો તે પણ માણસને સાડ્ જ ફળ આપનારો ગણવામાં આવે છે.

જ્યારે જ્યારે ગોચરનો ચંદ્ર નબળો થાય ત્યારે ત્યારે તેના કારણે માણસને ધનનું નુકસાન થાય છે. જે લાભ મળવાના હોય તે જતા રહે છે. વળી શર કરેલાં બધાં જ કાર્યોમાં આ ચંદ્ર ઉપાધિઓ લાવે છે. ચોરથી નુકસાન થવાનો પણ ભય ગણાય છે. કોઈ કોઈ વખત માણસને જાનનું જોખમ પણ કરાવે છે. જ્યારે જ્યારે ચંદ્ર નબળો થાય ત્યારે ત્યારે જેઝ, ફ્રાંસી વિગેરેનો ભય ગણી શકાય. આ ચંદ્ર સંબંધીઓનો વિયોગ કરાવે. ચારે તરફ ભયની તથા દુઃખની લાગણીઓ અને શોકના પ્રસંગો ઊભા થાય. નબળા ચંદ્રના સમયમાં

કોઈ કોઈવાર આગ લાગવાના પ્રસંગો પણ ઉપરિચિત થાય છે. આમ ચંદ્ર નબળો હોય ત્યારે તે ચંદ્ર માણસને કોઈપણ રીતે જરા પણ શાંતિ મળવા દેતો નથી.

ઉપર પ્રમાણે ગોચરમાં જ્યારે જ્યારે ચંદ્ર નબળો થાય અથવા જ્યારે જ્યારે નબળા ચંદ્રની દશા અથવા અંતર્દશા હોય ત્યારે ત્યારે માણસે કાળજીપૂર્વક ચંદ્રની પ્રસન્નતા માટે આરાધન કરવું જોઈ એ. ચંદ્રનું આરાધન તથા તે માટે યોગ્ય વિધિ કરવામાં આવે તો નબળા ચંદ્રનું ક્ષય નાશ પામે તથા માણસને સારા ક્ષણની પ્રાપ્તિ થાય, જ્યારે જ્યારે ચંદ્ર નબળો હોય ત્યારે ત્યારે તેની શાંતિ માટે નીચે પ્રમાણે વિધિ કરવામાં આવે છે.

વિધિ : કુદરતી રીતે ઉત્પન્ન થયેલું મોતી ચંદ્ર માટે ગણાય છે. જ્યારે જ્યારે ચંદ્ર નબળો થાય ત્યારે ત્યારે મોતીની વીંટી બનાવીને પહેરવી જોઈ એ. મોતીની વીંટી હાંમેશાં ચાંદીમાં મઢાવવી જોઈ એ. ત્યાર પછી યોગ્ય બ્રાહ્મણ પાસે તે વીંટીની પૂજા પ્રાણપ્રતિષ્ઠા વિગેરે કરાવવાં જોઈ એ. તે પછી ચંદ્રના ચારગણા એટલે કે ૪૪૦૦૦ જપ કરાવવા જોઈ એ. આ પ્રમાણેનો વિધિ કર્યા પછી જ તે વીંટી પહેરવી.

ચંદ્રના મંત્રો

(૧) વૈદિક મંત્ર :

ॐ ઈમિન્દેવા અસપત્કનં સુવદ્રમ્મહતે ક્ષત્રાય મહતે
જ્યૈષ્ઠયાય મહતે જ્ઞાનરાજ્યાયેન્દ્રસ્યેન્દ્રયાય । ઈમમસુષ્ય
પુત્રમસુષ્યૈ પુત્રમસ્યૈ વિશ એષવોમીરાજસોમોસ્માકં
બ્રાહ્મણાનાં રાજ ॥

(૨) પુરાણોક્ત મંત્રો :

દધિશંખ તુષારાલં ક્ષીરોદાણ્યં વ સંલવમ્ ।
નમામિ શશિનં સોમં શંભોર્મુકુટ ભૂષણમ્ ॥૧૧॥

રોહિણીશઃ સુધામૂર્તિઃ સુધાગાત્રઃ સુધાશનઃ ।
વિષમસ્થાન સંભૂતાં પીડાંહરતુ મે વિદ્યુઃ ॥૨૧॥

ઉપર બતાવેલા ત્રણ મંત્રોમાંથી કોઈપણ મંત્ર વડે ચંદ્રના ૪૪૦૦૦ જપ પૂરા કરવા. આ રીતે સિદ્ધ કરેલી વીંટી હાથ ઉપર પહેરવી જોઈએ. આ વીંટી પહેરવાથી ચંદ્રની બધી નબળી અસર દૂર થાય અને સારું ફળ પ્રાપ્ત થાય.

ચંદ્રનાં દાન : ચંદ્રની પ્રસન્નતા માટે દાન પણ આપવામાં આવે છે. ચંદ્રના દાનમાં નીચેની વસ્તુઓનો સમાવેશ થાય છે. સાચું મોતી, રૂપું, ચાંદી, સફેદ રેશમી કપડાં, વાહરડા સાથેની ઘોળી ગાય અને ઘી. આ ઉપરાંત કપૂર પણ ચંદ્રના દાનની વસ્તુ છે. વળી ચંદ્રની પ્રીતિને માટે વાંસની છાંયડી પણ અપાય છે. છાંયડીમાં સફેદ રેશમી વસ્ત્ર પાથરીને તેમાં ચોખ્ખા ભરવા. તે બધી તેમાં દક્ષિણા, ફળ પાન સોપારી તથા ચંદ્રની મૂર્તિ મૂકવી. આ ઉપરાંત ઉપર બતાવેલી દાનની વસ્તુઓમાંથી પોતાની શક્તિ પ્રમાણેની સઘળી ચીજો પણ તેની સાથે દાનમાં આપવી જોઈએ. ચંદ્રની પૂજામાં ખાસ કરીને સફેદ ચંદન, પોચાણું, સફેદ શુલાળ તથા જાઈ અને મોગરાના પુષ્પો વાપરવામાં આવે છે.

જો માણસ આ પ્રમાણેનો વિધિ કરે તેને કદાપિ ચંદ્રના કારણે પીડા થતી નથી. વળી જો ચંદ્રની દશા ખરાબ હોય અથવા તે ગ્રહચરમાં ચંદ્ર ખરાબ સ્થાનમાં આવતો હોય કે બધી જન્મ સમયે ચંદ્ર ખરાબ હોય તો પણ ઉપરના વિધિથી તેનું સઘળું ખરાબ ફળ નાશ પામે છે તથા ત્રીજા કે અગિયારમા સ્થાનમાં રહેલા ચંદ્રની જન્મ તે ઉત્તમ ફળ આપે છે. આથી ચંદ્રનો વિધિ અવશ્ય કરવો જોઈએ. હવે ચંદ્રનાં સ્તોત્રો જોઈએ.

અ. ૨.-૨

ચંદ્ર પૂજન સ્તોત્ર

દ્વિજરાજ ગુરુશ્રેઠ તારાધીશાત્રિનંદન ।
 ઔવધીનાં નૃપ ત્વાંતુ સોમમાવાહ્યામ્યહમ્ ॥
 અહો ચંદ્ર જગતપ્રાણુ યમુના વિષયોદ્ભવ ।
 વરપ્રદ ગદાપાણુ શ્વેતવર્ણાત્રિગોત્રજ ॥
 દશાશ્વવાહનાગચ્છ ઉમારૂપસમન્વિત ।
 ત્વત્ બલાદેવમંત્રેણામંત્રેણુ હ્યગ્નિનાચિંતઃ ॥
 રોહિણીશઃ સુધામૂર્તિઃ સુધાગાત્રઃ સુધાશનઃ ।
 વિષમસ્થાન સંભૂતાં પીડાં દહતુ મે વિદ્યુઃ ॥
 પ્રહારાજ્યં પ્રયચ્છંતિ પ્રહારાજ્યં હરંતિ ચ ।
 અહૈસ્તુ વ્યાપિતં સર્વં ત્રૈલોક્યં સચરાચરમ્ ॥

ટિપ્પણ : ઉપર પ્રમાણેના સ્તોત્રથી ચંદ્રની સ્તુતિ કરવી બ્નેઈએ. આ સ્તોત્રથી ચંદ્રની સ્તુતિ કરે તો ચંદ્ર પ્રસન્ન થાય છે તથા માણસને ચંદ્રના કારણે થનારી સઘળી પીડા દૂર થાય છે અને અનેક પ્રકારે તેની સુખશાંતિમાં વધારો થાય છે. ચંદ્રનાં ઉપરના સ્તોત્રમાં બતાવેલા ચંદ્રનાં નામોનો વારંવાર જપ કરવાથી પણ ચંદ્ર પ્રસન્ન થાય છે તથા માણસને ધનનો લાભ થાય છે અને માણસનાં બળ બુદ્ધિ તથા કીર્તિમાં પણ વધારો થાય છે.

ચંદ્ર સ્તોત્ર

ચંદ્રનાં અઠ્ઠાવીસ નામોનું સ્તોત્ર છે. ચંદ્રને નક્ષત્રોનો અધિપતિ ગણવામાં આવે છે. આકાશમાં અઠ્ઠાવીસ નક્ષત્રો છે તથા તે દરેક નક્ષત્રમાં ચંદ્ર એક એક દિવસ રહે છે. દરેક નક્ષત્રમાં તેનું જુદું જુદું નામ હોય છે. આ ચંદ્રના નામોના સ્તોત્રનો પાઠ કરવાથી પણ માણસ સુખી થાય છે.

સ્તોત્ર :

શ્રી ગણેશાય નમઃ :

શશુ ચંદ્રસ્ય નામાનિ શુભદાનિ મહીપતે ।
 યાનિ શ્રુત્વા નરો દુઃખાત મુચ્યતે નાત્ર સંશયઃ ॥
 સુધાકરશ્ચ સોમશ્ચ ગૌરખગ્ઃ કુમુદપ્રિયઃ ।
 લોકપ્રિયઃ શુભલાનુઃ ચંદ્રમા શેહિણીપતિઃ ॥
 શશી હિમકરો રાજ્ય દિગ્વરાજ્યે નિશાકરઃ ।
 આત્રેય ઈન્દુઃ શીતાંશુરોષધીશઃ કલાનિધિઃ ॥
 જૈવાતૃકો રમા બ્રાતા ક્ષીરોદાણ્ડવ સંભવઃ ।
 નક્ષત્ર નાયકઃ શંભુશિરશ્ચૂડામણિવિભુઃ ॥
 તાપહર્તા નભો દીપો નામાન્યેતાનિ યઃ પઠેત્ ।
 પ્રત્યહં ભક્તિ સંયુક્તસ્તસ્ય પીડા વિનશ્યતિઃ ॥
 ગ્રહાદીનાં ચ સર્વેષાં ભવેચ્ચંદ્ર ભલં સદાઃ ।

કૃત્વ : આ પ્રમાણે ચંદ્રના અઠાવીસ નામનું આ સ્તોત્ર છે. જે કોઈ માણસ આ અઠાવીસ નામના સ્તોત્રનો દરરોજ પાઠ કરે તે માણસની સઘળી પીડાઓ દૂર થાય છે. આ સ્તોત્રનો પાઠ માણસે ભક્તિ તથા શ્રદ્ધા પૂર્વક કરવો જોઈએ. એ પ્રમાણે કરવાથી સઘળા ગ્રહોની પીડાનો ચંદ્ર નાશ કરે છે તથા માણસને શુભ ફળની પ્રાપ્તિ થાય છે.

ચંદ્રના આ સ્તોત્રનો દર સોમવારે પાઠ કરવો જોઈએ. તથા હંમેશાં શંકરની ભક્તિ કરવી જોઈએ. એ પ્રમાણે કરવાથી સફેદ કોદ ઉપરાંત ચંદ્રના કારણે ઉત્પન્ન થતા ક્ષય જેવા વ્યાધિમાં પણ માણસને આરામ થાય છે. તેમજ દરેક પ્રકારની આપત્તિઓ દૂર થાય છે અને માણસને ઉત્તમ સંપત્તિ અને સંતતિ પ્રાપ્ત થાય છે.

વિશેષ : નીચેની આબતો ચંદ્રના આધિપત્યમાં ગણાય છે. માતા, માણસનું પોતાનું મન, સમુદ્રનું સ્નાન, ચમરી ગાય, સફેદ ચામર, છત્રી, (છત્ર) પાંખો, ફળો, કોમળતા, સફેદ પુષ્પો, અનાજ, ખેતી, કીર્તિ, મોતી, કાંસુ, રૂપું, મીઠા પદાર્થો, દૂધ, ઘોળાં વસ્ત્રો આ બધી વસ્તુઓ ચંદ્રની અસરમાં ગણાય છે. આ ઉપરાંત પાણી, સ્ત્રીઓ, કોમળ વસ્તુઓ, વિગેરે ઉપર પણ ચંદ્રનો પ્રભાવ હોય છે. વળી ઉત્તમ ભોજનો તથા માણસનું રૂપ અને શરીર સંપત્તિ પણ ચંદ્ર ઉપર જ અવલંબન રાખે છે. આથી આ સઘળી આબતોમાં ચંદ્રનું બળ હોવું જરૂરી ગણાય છે.

જો માણસનો ચંદ્ર બળવાન હોય તો ઉપરની સઘળી આબતો માટે સારું ફળ આપે છે. તથા માણસને ધાર્યા કરતાં વધારે લાભ અપાવે છે. પરંતુ જો ચંદ્ર નબળો હોય અથવા પાપગ્રહના વેધમાં હોય અથવા તો નબળા ચંદ્રની દશા ચાલતી હોય તો તે ચંદ્ર ઉપરની સઘળી આબતો માટે આજીવતા પ્રમાણમાં નબળું ફળ આપનારું ગણાય છે. તથા તે ચંદ્ર માણસને અનેક પ્રકારે મુશ્કેલીઓમાં મુકે છે તેમજ નુકશાનમાં ઉતારે છે. ચંદ્રની પ્રસન્નતા માટે અહીં બતાવેલો વિધિ કરવાથી ઉપાધિઓ દૂર થાય છે.

આ ઉપરાંત ચંદ્રના દાનને માટે આગળ જે જે વસ્તુઓ કહી છે તે સઘળી વસ્તુઓ ચંદ્રની પૂજામાં પણ વાપરવી જોઈએ તથા વીડી બનાવવા માટે પણ તે બધી વસ્તુઓમાંથી જ ઉપયોગ કરવો જોઈએ. વળી જે માણસને ચંદ્ર નડતો હોય તેણે જાતે સોમવારનું વ્રત કરવું તથા ઉપર બતાવેલી ચંદ્રની અસરવાળી સ્ત્રીને તો અને તેટલો વધુ ને વધુ ઉપયોગ કરવો જોઈએ. આ પ્રમાણે કરવાથી ચંદ્રની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત થાય છે તથા સંકટો દૂર થાય છે.

ચંદ્રની પ્રસન્નતા માટે શંકરની પણ આરાધના કરવામાં આવે છે. શંકરની આરાધના કરવા માટે નીચેનો મંત્ર ધ્યાનમાં રાખવો.

વેદોક્ત મંત્ર :

ॐ ંયંબકં ચબ્મહૈ સુગન્ધિં પુષ્ટિવર્ધનમ્ ।
ઉર્વાં રૂકમિવબંધનાન્મૃત્યૌર્મુક્ષીયમામૃતાત્ ॥

પુરાણોક્ત મંત્ર :

મૃત્યુંબ્ય મહાદેવ ત્રાહિમાં શરણાગતમ્ ।
બન્મમૃત્યુ જરા વ્યાધિ સંસાર લય નાશન ॥

નોંધ : શંકરની આરાધના માટે રૂદ્રીનો પાઠ પણ કરવામાં આવે છે. પુસ્તક મોડું ન થઈ બ્ય માટે વેદોક્ત રૂદ્રીનો પાઠ અહીં આપ્યો નથી. તેના માટે અન્ય પુસ્તકમાં જોઈ લેવું. પુરાણોક્ત રૂદ્રીનો પાઠ અહીં આપ્યો છે. પુરાણોક્ત રૂદ્રી માટે મહિમ્ન સ્તોત્રનો ઉપયોગ થાય છે. આ સ્તોત્રનો પાઠ કરતી વખતે પહેલાં શ્લોકથી શરૂ કરીને (૩૩ માં) તેત્રીસમા શ્લોક સુધી (૧૦ વાર) દસવાર બણવું. તે પછી ૧૧ માં વાર પહેલેથી શરૂ કરીને છેક સુધીનું આખું સ્તોત્ર બણવું. આમ કરવાથી એક રૂદ્રી થઈ ગણાય. શંકરના આરાધન માટે ઉપર પ્રમાણેની રૂદ્રીઓના પાઠ કરવામાં આવે છે. તે માટે ૧૧, ૧૨૧ અથવા ૧૩૩૧ રૂદ્રીના પાઠ કરવાનો રીવાજ હોય છે.

મહિમ્નસ્તોત્ર

મહિમ્નઃ પારં તે પરમ વિદુષો યદ્યસદશી
સ્તુતિર્બ્રહ્માદીના મપિતદ્વસન્નાસ્ત્વયિ ગિરઃ ॥
અથાવાચ્ચઃ સર્વાઃ સ્વમતિપરિણામાવધિગૃહ્ણન્
મમાપ્યેષસ્તોત્રેહર નિરપવાદઃ પરિકરઃ ॥ ૧ ॥
અતીતઃ પંથાનં તવ ચ મહિમાવાહુમનસયો
રત દ્વયાવૃત્યાયં ચકિતમભિધતે શ્રુતિરપિ ॥

સકસ્યસ્તોતવ્યઃ કતિવિધગુણુઃ કસ્ય વિધયઃ
 પદેત્વર્વાચીને પતતિ ન મનઃ કસ્ય ન વચઃ ॥ ૨ ॥
 મધુસ્ક્રીતાવાચઃ પરમમૃતં નીર્મિતવત
 સ્તવ પ્રહ્લાન્કિંવાગપિસુરગુરોર્વિસ્મયપદમ્ ॥
 મમ ત્વેતાં વાણીં ગુણુકથન પુણ્યેન ભવતઃ
 પુનામીત્યર્થેસ્મિન્ પુરમથન બુદ્ધિર્વ્યવસિતા ॥ ૩ ॥
 તવૈશ્વર્યં ચત્તજગદુદયરક્ષાઃ પ્રભયકૃત્
 ત્રયી વસ્તુવ્યસ્તં તિસ્રપુગુણુભિન્નાસુ તનુષુ ॥
 અભવ્યા નામસ્મિન્વરદ રમણીયામરમણિ
 વિહંતું વ્યાક્રોશીં વિદધતઃ ઈકૈકે જડધિયઃ ॥ ૪ ॥
 કિમીહઃ કિંકાયઃ સ ખલુ કિમુપાયઃ ત્રિભુવનં
 કિમાધારો ધાતા સૃજતિ કિમુપાદન ઈતિ ચ ॥
 અતકેયૈશ્વર્યેત્વધ્યનવસર દુઃસ્થો હતધિયઃ
 કુતકોયંકાંશ્ચિન્મુખરયતિ મોહાય જગતઃ ॥ ૫ ॥
 અજનમાનો લોકાઃ કિમવયવવંતો પિ જગત
 મધિષ્ઠાતારંકિં ભવ વિધિરનાદત્ય ભવતિ ॥
 અનીશો વા કુર્યાદ્ભુવનજનને કઃ પરિકરો
 યતો મંદાસ્ત્વાપ્રેત્યમરવર સંશેરત ઈમે ॥ ૬ ॥
 ત્રયી સાંખ્યં યોગઃ પશુપતિમતં વૈષ્ણુવમિતિ
 પ્રલિન્ને પ્રસ્થાને પરમિદમદઃ પથ્યમિતિ ચ ॥
 રૂચીનાં વૈચિત્ર્યાદેજુકુટિલનાના પથ ગુપામ્
 નૃણામે કોગમ્યસ્ત્વમસિ પયસા મર્ણુવ ઈવ ॥ ૭ ॥

भडोक्षः षट्वांगं परशुरथनं लस्मर्द्धिनिः
 कपालं येतीयत्तववरह तत्रोपकरणम् ॥
 सुरास्तां तामृद्धिं दधतितु लवह्रुप्रणुद्धितम्
 न हिस्वात्मारामां विषयमृगतृष्णा ब्रमयति ॥ ८ ॥
 ध्रुवंकश्चित्सर्वं सकलमपरस्त्वद् ध्रुवमिदं
 परौघौ व्याघ्रव्ये जगतिगदतिव्यस्तविषये ॥
 सभस्तं प्येतस्मिन्पुरमथन तैर्विस्मित एव
 स्तुवन्लक्ष्मिन्त्वां नभलु ननु धृष्टा मुपरता ॥ ९ ॥
 तवैश्वर्यं यत्नाधदुपरिविश्चो हरिश्चः
 परिच्छेतुं याता वनलमेनलस्कंधवपुषः ॥
 ततो लक्षितश्चन्द्रा लरगुड् गृणुद्भ्यां गिरिशयत्
 स्वयं तस्त्रे ताभ्यां तव किमनुवृत्तिर्न इल ति ॥१०॥
 अयत्नादापाद्य ^{जेनम् जयति शासनम्} त्रिभुवनभवैरव्यतिकरं
 दशास्थो यद्गुणालु नलृतरणुकेद्रु परवशान् ॥
 शिरः पद्मश्रेणीरयितयरणालो इहभलेः
 स्थिराया स्त्वद्भक्तते स्त्रिपुरहुर विस्कूर्णतमिदम् ॥ ११ ॥
 अमुष्यत्वत्सेवा समधिगतसारं लुभवनं
 अलातकैलासे पि त्वदधिवसतौ विक्रमयतः ॥
 अलभ्या पाताले प्यलसचक्षितांगुष्ठं शिरसि
 प्रतिष्ठा त्वध्यासीद् ध्रुवमुपयितो मुह्यति भलः ॥ १२ ॥
 यदद्धि सुत्राम्भो वरहपरमोऽथैरपि सती
 मधश्चक्रे भाषुः परिभनविधेय त्रिभुवनः ॥

નતચિત્રં તસ્મિન્વરિવસિતરિત્વચ્ચરણયો
 નાં કસ્યાપ્યુન્નત્યૈ ભવતિશિરસસ્ત્વચ્ચવનતિઃ ॥ ૧૩ ॥
 અકાંડપ્રહ્લાંડ ક્ષયચકિત દેવાસુરકૃપા
 વિધેયસ્યાસીદ્ય સ્ત્રિનયન વિષં સંહૃતવતઃ ॥
 સકલમાષઃ કઠૈ તવનકુરૂતે ન શ્રિયમહો
 વિકારોપિ શ્લાઘ્યો ભુવનભયલંગવ્યસનિનઃ ॥ ૧૪ ॥
 અસિદ્ધાર્થા નૈવ કવચિદ્દપિસદ્દેવા સુરનરે
 નિવર્તાંતે નિત્યં જગતિજયિનો યસ્ય વિશિષ્ઠાઃ ॥
 સપશ્યત્રીશત્વામિતરસુરસાધારણુમભૂત
 સ્મરઃ સ્મર્તાવ્યાત્મા ન હિ વશિષ્ઠ પથ્યઃ પરિભવઃ ॥ ૧૫ ॥
 મહીપાદાધાતાહ પ્રજતિ સહસા સંશયપદમ્
 યદં વિષ્ણોર્બ્રામ્યદ્ ભુજપરિઘરૂગ્ણુબ્રહ્મણુમ્ ॥
 સુહુદૌઠૌસ્થયાત્યનિભૂતજટા તાડિત તટા
 જગદ્દક્ષાયૈત્વં નટસિ નતુ વામૈવ વિભુતા ॥ ૧૬ ॥
 વિયદ્યાપિ તારા ગણુગુણિત ફેનોદ્ગમરૂચિઃ
 પ્રવાહો વારાંયઃ પૃષ્ઠતલદ્યુષ્ટઃ શિરસિ તે ॥
 જગદ્ગ્રીપાકારં જલધિવલયં તેન કૃતમી
 ત્યનેનૈવોન્નેયં ધૃતમહિમ દિવ્યં તવ વપુઃ ॥ ૧૭ ॥
 રથક્ષોણીયંતા શતધૃતિરગેન્દ્રો ધનુરથો
 રથાંગે ચંદ્રાકૈર્થચરણુ પાણિઃ શર ઇતિ ॥
 દ્વિધક્ષોસ્તેકેાયં ત્રિપુરતૃણુમાડંબરવિધિ
 વિધેયૈઃ ક્રીડાંત્યો ન ખલુ પરતંત્રાઃ પ્રભુધિયઃ ॥ ૧૮ ॥

हृदिस्ते साहस्रं कमलमलिमाधाय पद्मयो
 र्थद्वेकेने तस्त्रिभिर्जमुहृदरन्नेत्र कमलं ॥
 गतो लकत्युद्रेकः परिष्णुतिमसौ यकवपुषा
 त्रयाष्टां रक्षायै त्रिपुरहृदर जगति जगताम् ॥ १८ ॥

कृतौसुप्ते ज्ञथत्वमसिद्धयोगे कृतमतां
 क्वकर्मप्रध्वस्तं इक्षति पुद्गाराधनमृते ॥
 अतस्त्वां संप्रेक्ष्य कृतुषुद्धदान प्रतिष्णुवं
 श्रुतौश्रद्धां गंध्वा दृढपरिकरः कर्मसु जनः ॥ २० ॥

क्रियादश्रोद्धक्षः कृतुपतिरधीशस्तनुभृतां
 ऋषीणांमार्त्वीज्यं शरणादसदस्याः सुरगणाः ॥
 कृतुभ्रंशस्त्वत्तः कृतुंश्लविधानव्यसनिनो
 सुवंकर्तुः श्रद्धा विधुरमलियाराय छि मष्णाः ॥ २१ ॥

प्रजनाथनाथ प्रसलमलिकं स्वां दृढितरं
 गतरौहिद्रभूतां रिरभयिषुमृष्यस्य वपुषा ॥
 अतुष्पाण्येयातं द्विवमपिसपत्राकृतमसुं
 त्रसंततेऽद्यापि त्यजति न भृगव्याधरलसः ॥ २२ ॥

स्वलावण्यशांसा धृतधनुषमङ्गनाय तृष्णवत्
 पुरः प्लुष्टं दष्टवा पुरमथनपुष्पायुधमपि ॥
 यद्विस्त्रैषुं देवी यमनिरतद्वेडाधधटना
 हवैतित्वामद्धा अतपरह सुग्धा युवतयः ॥ २३ ॥

स्मशानेष्वाकीडा स्मरहृदर पिशाचाः सद्धयराः
 श्रिवाक्षस्मालेपः क्षगपि नृकरौटी परिकरः ॥

अभंगद्वयं शीलं तव लवतु नाभैवमणिलं
 तथापि स्मर्तृणां वरद परमं भंगदमसि ॥२४॥
 मनः प्रत्यक्षं चित्ते सविधमवधायात्तमरुतः
 प्रहृष्यद्रोमाणुः प्रमदसखिलोत्सङ्गीतदशः ॥
 यद्दालोक्याद्दालं हृद ध्व निमन्याभृतमये
 दधत्यंत स्तत्वं किमपि यमिनस्तत्किललवान् ॥२५॥
 त्वमर्कस्त्वसोमस्त्वमसि पवनस्त्वंहृतवड
 स्त्वमापस्त्वव्योम त्वमु धरणिशत्मात्वमिति च ॥
 परिच्छिन्नाभेवं त्वयिपरिष्ठा णिभ्रति गिरभू
 नविद्धस्तत्त्वं वयमिह तु जैयत्वं सार्द्धं लवसि ॥२६॥
 त्रयीं तिस्रोवृत्तिं स्त्रिभुवनमथो त्रीनपिसुरा
 नकाराद्यैर्वर्णैस्त्रिभिरलिदधतीर्षुं विकृतिः ॥
 तुरीयं ते धाम ध्वनिलिरवरुंधान भणुलिः
 सभस्तं व्यस्तं त्वां शरणुह गृण्णात्योमिति पदम् ॥२७॥
 लवः शर्वो इद्रः पशुपतिरथोअः सहभडां
 स्तथासीमेशाना वितियह सिधानाष्टकभिदम् ॥
 अतुष्मिन्प्रत्येकं प्रविचरति देव श्रुतिरपि
 प्रियायास्मै धाम्ने प्रणुद्धित नम स्योस्मि लवते ॥२८॥
 नमो नेदिष्ठाय प्रियदव दविष्ठाय च नमो
 नमः क्षोदिष्ठाय स्मरदर भदिष्ठाय च नमः ॥
 नमो वर्षिष्ठाय त्रिनयन यविष्ठाय च नमो
 नमः सर्वस्मै ते तदिदमिति शर्वाय च नमः ॥२९॥

अडलरन्से विश्वोत्पत्तौ लवाय नमो नमः
 प्रअलतमसे तत्संछारे डराय नमो नमः ॥
 ननसुअकृते सत्वोद्रिकतौ मृडाय नमो नमः
 प्रअडसिपदे निस्त्रैगुण्ये शिवाय नमो नमः ॥३०॥

कृश परिणुतिचैतः कदेशवश्यं कवचैहं
 कवच तव गुणुसीमोद्वंघिनी शश्वद्विः ॥
 धतिचकितममंहीकृत्य मां लकितराधाद्
 वरद यरण्योस्ते वाक्यपुष्पोपहारम् ॥३१॥

असितगिरिसमं स्यात्कन्नलं सिन्धुपात्रे
 सुरतरुवरशाभा देविनी पत्रमुर्वी ॥
 क्षिप्रति यद्वि गृह्णित्वा शारदा सर्वकालं
 तदपि तव गुणानामीश्वरं न याति ॥३२॥

असुरसुरमुनीन्द्रैरथितस्येन्दुमौद्वे
 अथितगुणमडिम्ने निगुण्येश्वरस्य ॥
 सकलगुणवरिष्ठः पुष्पदंतालिधानो
 रुचिरमलधु वृत्तैः स्तोत्रमेतस्यकार ॥३३॥

अडरडर नवधं धुङ्गेः स्तोत्रमेतत्
 पठति परम लकत्या शुद्धचित्तः पुमान्यः ॥
 स लवति शिवक्षेत्रे इद्र तुल्यस्तथात्र
 प्रचुरतरधनायुः पुत्रवान् कीर्तिर्मांश्च ॥३४॥

मडेशान्ना परो देवो मडिम्नोना परा स्तुतिः ॥
 अधोरान्ना परो भंत्रो नास्ति तत्त्वं गुरो परम् ॥३५॥

दीक्षा दानं तपस्तीर्थं ज्ञानं यागादिकाः क्रियाः ॥
 महिम्नस्तव पाठस्य कलां नार्हति षोडशीम् ॥३६॥
 कुसुमदर्शननामा सर्वगंधर्व राज्ञः
 शशिधरवरमौलेर्देवदेवस्यदासः
 स अलु निज महिम्नो ब्रूत एवास्य शेषात्
 स्तवनमिदमकार्षीं दिव्यं दिव्यं महिम्नः ॥३७॥
 सुरवरमुनिपूज्यं स्वर्गं मोक्षैकं हेतुं
 पठति यद्दि मनुष्यः प्राञ्जलिर्नान्ययेतः ॥
 व्रजति शिव समीपं किन्नरैः स्तूयमानः
 स्तवनमिदमभोधं पुष्पदंत सांप्रणीतम् ॥३८॥
 आसमाप्तमिदं स्तोत्रं पुण्यं गंधर्वलाषितम्
 अनौपम्यं मनोहारि शिवमीश्वरवर्जितम् ॥३९॥
 श्रीपुष्पदंत मुष्पदं क्व निर्गतेन
 स्तोत्रेषु किदिष्यदेषु हरप्रियेषु ॥
 कंठस्थितेन पठितेन सभाहितेन
 सुप्रीणितो लवति लूतपतिर्महेश ॥४०॥
 संत्येषा वाङ्मयीपूज श्रीमच्छंकर पाहयोः
 अर्पिता तेन मे देवं प्रीयतां य सदाशिवः ॥४१॥

મંગળ..... પરવાળું (પ્રવાલ)

મંગળ યુદ્ધનો ગ્રહ છે. લાલ રંગ પણ માણસને ઉત્તેજિત કરવાનો ગુણ ધરાવે છે. કોઈ વાર તો લાલ રંગ માણસને એટલો બધો ઉત્તેજિત કરે છે કે ગમે તેવા શાંત અને ઠંડા સ્વભાવનો માણસ પણ એટલો બધો ઉશ્કેરાઈ જાય છે કે કોઈપણ કારણ વગર જ તે ખીજની સાથે ઝઘડો કરી બેસે છે. આ કારણથી જ મંગળને યુદ્ધનો ગ્રહ ગણવામાં આવે છે.

પ્રવાલનો રંગ પણ લાલ છે. તથા પ્રવાલમાં પણ મંગળની અસર ઉત્પન્ન કરનારાં જ તત્ત્વો છે. આથી પ્રવાલને મંગળનું જ રત્ન ગણવામાં આવે છે. સમુદ્રના પેટાળમાં રહેતાં એક પ્રકારનાં જંતુઓ પોતાના શરીરમાંથી ખાસ પ્રકારનો રસ ઉત્પન્ન કરે છે અને સમુદ્રમાં ચાલતી રસાયણિક ક્રિયાઓથી આ રસ ઠરી જાય છે. આમ પ્રવાલ એ જનકૃત ખડકનો જ એક પ્રકાર છે. આ ખડકને કોરીને સમુદ્રનાં જંતુઓ તેમાં પોતાનો નિવાસ બનાવતાં હોય છે.

દુનિયામાં ઘણી જગ્યાએ સમુદ્રના પેટાળમાં આવા ખડકો જોવામાં આવે છે. ખાસ કરીને હિંદી મહાસાગર તથા બંગાળના ઉપસાગરમાં આવા ઘણાં ખડકો આવેલાં છે એમ માનવામાં આવે છે. પ્રવાલનો રંગ લાલ હોય છે.

આજ બહામી લાલ રંગથી શરૂ કરી તમામ લાલ રંગોમાં પ્રવાલ મળી આવે છે. કોઈ કોઈ પત્થર પોચો અથવા બરડ પણ હોય છે. જ્યારે કેટલાક પત્થરો તદ્દન કડક હોય છે.

ગડી વગરના ખરડ ન હોય તેવા પ્રવાલના ખડકો ઊંચી જાતના ગણાય છે. આ ખડકમાંથી પત્થર કાઢ્યા પછી તેની ઉપરની પોપડીઓ ઉખેડી નાંખવામાં આવે છે. આ પોપડીઓ ઘણી જ ખરડ અને આછા રંગવાળી હોય છે. પોપડીઓની નીચેનો પત્થર લાલધૂમ ચણોડી જેવા રંગનો અને સખત હોય છે. આ પત્થર જ ઉત્તમ ગણાય છે.

જે પ્રવાલનો પત્થર સખત, તેજવાળો, લીસો, ચળકાટવાળો તથા ચણોડી જેવા લાલ રંગનો હોય તે જ પ્રવાલને શ્રેષ્ઠ ગણવામાં આવે છે. મંગળના તરવો મેળવવા માણસે આ જાતનો પ્રવાલનો પત્થર ધારણ કરવો તે વધારે ઉત્તમ ગણી શકાય.

શુભ ફળ આપતો મંગળ : પોતાની જન્મ રાશિ અથવા નામરાશિથી ગણતાં ત્રીજા સ્થાનમાં મંગળ હોય તો તે મંગળ માણસને હંમેશાં શુભ ફળ આપે છે. વળી જો મંગળ છઠ્ઠા અથવા અગિયારમા સ્થાનમાં રહેલો હોય તો પણ તે શુભ ફળ આપનારો ગણાય છે. જ્યારે મંગળ શુભ સ્થાનમાં રહેલો હોય ત્યારે જમીનથી લાભ થાય છે. વળી અનાજ ખેતી વિગેરેમાં પણ નફાવટ લાભ થાય છે. સારો મંગળ હંમેશાં શરીર-સુખાકારી વધારનારો તથા ધનનો લાભ કરાવનારો ગણાય છે. વળી મંગળ સારો હોય તો માણસના શત્રુઓ તેનાથી દળાય છે, આ ઉપરાંત રાજ્ય તરફથી પણ લાભના યોગો ઊભા થાય છે. સારો મંગળ ઘણીવાર માણસને સોનાનો તથા વસ્ત્રનો પણ લાભ કરાવે છે.

જ્યારે જ્યારે મંગળ સારા સ્થાનમાં રહેલો હોય ત્યારે પણ જો માણસ સાચા મનથી મંગળની પૂજા પાઠ કે ભક્તિ કરે તો આ મંગળ માણસને અનેકગણું શુભ ફળ આપનારો નીવડે છે. આથી મંગળ શુભ સ્થાનમાં રહેલો હોય અને શુભ ફળ આપતો હોય ત્યારે પણ માણસે તેની આરાધના કરવી જોઈએ.

ખરાબ ફળ આપતો મંગળ : ઉપર પ્રમાણે શુભ ફળ આપતી રાશિઓ સિવાય કેઈપણ રાશિમાં મંગળ હોય એટલે કે

મંગળ પહેલી, બીજી, ચોથી, પાંચમી, સાતમી, આઠમી, દશમી અથવા આરમી રાશિમાં હોય તો તે મંગળ નબળો ગણાય. આ અશુભ મંગળ હંમેશાં માણસને ખરાબ કૃળ આપે છે, અને અનેક પ્રકારે માણસને તે ઉપાધિમાં તથા મુશ્કેલીમાં લાવી મૂકે છે.

જ્યારે જ્યારે ગોચરમાં મંગળ ખરાબ થાય અથવા જન્મના ખરાબ મંગળની ગોચરમાં દશા આવે ત્યારે આ મંગળ ઘણી ખરાબ અસર ઉત્પન્ન કરે છે. આ મંગળના કારણે માણસને ગરમી તથા લોહી વિકાર ઉત્પન્ન થાય છે અને તેના કારણે આમડીનાં અનેક દરદે અને લોહી વિકારથી ઉત્પન્ન થતા અનેક રોગો થાય છે. જેમકે શરીરે ગરમી નીકળવી, ફેફસા થવા, ચાંદા પડવા, ધારાં પડવાં, ગુમડાં થવાં, લોહીનું પાણી થવું, વિગેરે અનેક રોગોનો માણસ ભોગ બને છે. વળી આ મંગળના કારણે માણસને ખોટી પરદેશની રખડપટ્ટી થાય, તેમાં પણ અનેક ઉપાધિઓ તથા અનેક પ્રકારનાં નુકસાન થાય છે. વળી માણસને પોતાના મિત્રો સાથે વિરોધ થાય છે અને દુશ્મનાવટ થાય છે તથા બીજા પણ નવા નવા દુશ્મનો ઊભા થાય છે.

જ્યારે જ્યારે મંગળ નબળો હોય અથવા તો નબળા મંગળની દશા ચાલતી હોય ત્યારે ખાસ કરીને માણસે તેને માટે યોગ્ય વિધિ કરવી જોઈએ. આથી કરીને ખરાબ અસરો દૂર થાય તેમજ ઉત્તમ કૃળની પ્રાપ્તિ થાય. જ્યારે જ્યારે મંગળ નબળો જણાય ત્યારે ત્યારે નાચે પ્રમાણે તેનો વિધિ કરવો જોઈએ. જો આ પ્રમાણેનો વિધિ માણસ કરે તો અન્યુક મંગળનું ખરાબ કૃળ નાશ જ પામે છે અને માણસને અનેક પ્રકારે શુભ કૃળ પ્રાપ્ત થાય છે.

વિધિ : મંગળને ઉગ્ર ગ્રહ ગણવામાં આવે છે. વળી તે લડાઈનો ગ્રહ છે તથા લાલ રંગનો તે છે. આથી કરીને લાલચટક લોહીના જેવા રંગનું રાતું પરવાળું મંગળના નંગ તરીકે ગણવામાં આવે છે. આ પરવાળું પણ દરિયામાં ઉત્પન્ન થાય છે. અને તેના

મોટા મોટા ખડકો હોય છે. મંગળની ધાતુ ખાસ કરીને ત્રાંશુ ગણાય આથી પરવાળાનો પથર મદાવીને તાંબામાં અથવા પંચધાતુમાં મંગળની વીટી મદાવી શકાય. ત્યાર પછી આહ્લણ દ્વારા તે વીટીની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા અને પૂજન કરાવી આહ્લણ પાસે જ મંગળના ૪૦,૦૦૦ ચાળીસ હમ્મર જપ કરાવવા જોઈએ. આ પ્રમાણેની વિધિ કરાવીને મંગળની શાંતિ કરાવી તે વીટી પહેરવી જોઈએ.

મંગળના મંત્રો

(૧) વેદોક્ત મંત્ર :

ॐ અગ્નિર્મૂઢા દિવઃ કકુત્પતિઃ પૃથિવ્યા અયમ્ ।
અપારૈતાંસિન્નિવતિ ॥

(૨) પુરાણોક્ત મંત્રો :

ધરણીગર્ભસંભૂતાં વિદ્યુતકાંતિ સમપ્રભમ્ ।
કુમારં શકિતહસ્તાં ચ મંગલં પ્રણમામ્યહમ્ ॥૧॥
ભૂમિપુત્રો મહાતેજઃ જગતાં ભયકૃત્ સદા ।
વૃષ્ટિકૃત્ વૃષ્ટિહર્તા ચ પીડાં હરતુ મે કુજઃ ॥૨॥

મંગળના ઉપર બતાવેલા મંત્રોમાંથી કોઈપણ મંત્રથી ૪૦,૦૦૦ જપ પૂરા કરવા જોઈએ. તથા જપ ચાલે ત્યાં સુધી નિયમપૂર્વક દીવો અગરબત્તી કરવાં અને દરરોજ વિધિપૂર્વક મંગળની વીટીની પૂજા કરવી જોઈએ. આ પ્રમાણે યોગ્ય વિધિથી સિદ્ધ કરેલી વીટી હાથ ઉપર ધારણ કરવાથી મંગળનું ખરાબ ફળ નાશ પામે છે તથક શુભ ફળ પ્રાપ્ત થાય છે.

મંગળનાં દાન : મંગળને પ્રસન્ન કરવા માટે અનેક પ્રકારનાં દાન આપવાનો વિધિ પણ શાસ્ત્રોમાં વર્ણવેલો છે. અને તે દાન આપવાની વસ્તુઓ પણ શાસ્ત્રોએ નક્કી કરેલી છે. સતું પરવાળું

તથા ઘઉં એ મંગળના દાનની વસ્તુઓ ગણાય છે. આ ઉપરાંત મસુરના દાળ, રાતો બજાદ, ગોળ તથા સોનું એ પણ મંગળના દાનની જ વસ્તુઓ માનેલી છે. વળી રાતાં કપડાં, રાતાં કરેલુનાં ફૂલ, અને તાંબુ પણ મંગળની પ્રસન્નતા માટેના જ ચીજો છે.

જે માણસ ઉપર પ્રમાણેની મંગળની વિધિ કરે છે. તેને મંગળ જરા પણ નડતો નથી તેમજ ખરાબ સ્થાનમાં રહેલા મંગળના કારણે જે કાંઈ અશુભફળ ઉત્પન્ન થયું હોય તે સઘળું નાશ પામે છે. આમ મંગળ પેતાની રાશિથી ખરાબ સ્થાનને વિશે આવતો હોય અથવા મંગળની અશુભ ફળવાળી દશા ચાલતી હોય તો પણ ઉપર પ્રમાણેની વિધિ અવશ્ય કરવે જોઈ એ જોથી ખરાબ અસરો દૂર થાય અને શુભ ફળની પ્રાપ્તિ થાય. મંગળની પ્રસન્નતા માટે મંગળ પાઠ પણ કરવે જોઈ એ તથા મંગળનાં સ્તોત્રો, કવચ વિગેરે પણ ધણી જ શ્રદ્ધા સાથે વાંચવાં જોઈ એ. નીચે મંગળનાં સ્તોત્ર કવચ વિગેરે આપ્યાં છે.

મંગળનું કવચ

શ્રી ગણેશાય નમઃ ।

શિખાયાં મંગલઃ પાતુ ભૂમિપુત્રશ્ચમુર્ધનિ ।
લલાટે ધનહર્તા ચ ચક્ષુષોશ્ચ ધનપ્રદઃ ॥
સ્થિરાસનઃ શ્રોત્રયોશ્ચ મહાકાયશ્ચ નાસિકે ।
આસ્યદંતોષ્ટ જહાસુ સર્વકાર્યાવરોઘકઃ ॥
હનૌ મે લોહિતઃ પાતુ લોહિતાક્ષશ્ચ કંઠકે ।
દ્વૌ સ્કંધૌ ચ તથા રક્ષેત્ સામગાનાં કૃપાકરઃ ॥
ધરાત્મજો ભુજૌ પાતુ કુજ્જે રક્ષેત્ કરદ્વયમ્ ।
ભૌમે મે ચ પાતુ ભૂતહસ્યુ તથોદરે ॥

અ ર.—૩

भूमिनंदनं नालौ तु शुद्धेत्वांगारकं स्तथा ।
 उर्वोर्मिम यमे रक्षेत् जन्वो रोगापहारकः ॥
 बंधयोर्वृष्टि कर्ता य अपहर्ता य शुद्धयोः ।
 पादांगुष्ठौ य सततं सर्वकामफलप्रदः ॥
 शक्तिर्मां पूर्वतो रक्षेत् शूलं रक्षेत्य दक्षिणे ।
 पश्चिमे य धनुः पातु उत्तरे य शरस्तथा ॥
 उर्ध्वं षडाननः पातु अधस्तात्पृथिवी सदा ।
 ज्येवं न्यस्त शरीरसौ यिन्तयेत् भूमिनंदनम् ॥
 असृजमद्भुरंगं रक्तमाद्यांगरागं

इनककमलमालां मालिनं विश्वबंधम् ।

अतिललितकलाभ्यां भूषिते शक्तिशूत्रे
 लभतु धरणिस्सुतुं भंगलं भंगलानां ॥

उपर प्रमाणे भंगल कवचतो पाठ करनार भालुसना भाये कटी
 पलु कोर्धपलु जतनुं संकट आवतुं नथी. वणी जे तेना भाये कोर्ध
 पलु संकट आवेकुं होय ते आ कवचतो पाठ करवाथी ते संकटमांथी
 भालुस सतरे मुक्त थाय छे. वणी आ कवचतो पाठ जे भालुस करे
 छे ते भालुसनुं लभेशां रक्षायु थाय छे अने तेने कोर्धपलु भालुस
 कथुं नुकथान पहेंयाडी शकतो नथी. आथी पोतानुं रक्षायु तथा
 इलपालु छंञ्जनार दरेक भालुसे लभेशां आ कवचतो पाठ करवो ज्येष्ठ ज्ये.

भंगल स्तोत्र

श्री गणेशाय नमः ।

भंगलो भूमिपुत्रश्च ऋषुहर्ता धनप्रदः ।

स्थिरासनो महाकायः सर्वकार्यावरोधकः ॥

લોહિતો લોહિતાક્ષશ્ચ સામગાનાં કૃપાકરઃ ।
 ધરાત્મજઃ કુબ્જે ભૌમે ભૂતિદોભૂમિનંદનઃ ॥
 અંગારકો યમશ્ચવ સર્વરોગાપહારકઃ ।
 યૃષ્ટિકર્તાપહર્તા ચ સર્વકામ ક્ષણપ્રદઃ ॥
 એતાનિ કુળનામાનિ નિત્યં યઃ શ્રદ્ધયા પઠેત્ ।
 ઋણં ન બ્રાયતે તસ્ય સંતાનસુખમાપ્નુયાત્ ॥
 ઋરહર્તા નમસ્તુભ્યં દુઃખહારિદ્રય નાશન ।
 સુખત્રૌભાગ્ય ધનદો ભવ મે ધરણ્ણિસુત ॥
 નમસ્તે ભૂમિપુત્રાય રક્ષાકર્ત્રે નમોનમઃ ।
 સિંહસત્વાય દુષ્કર્મ હસ્તિનોશ કરાય ચ ॥
 શુભરાજ નમસ્તેસ્તુ સર્વકલ્યાણુ કારક ।
 પ્રસાદાત્તવ દેવેશ સદા કલ્યાણુમાપ્નુયામ્ ॥
 દેવદાનવ ગંધર્વ યક્ષરાક્ષસપન્નગાઃ ।
 પ્રાપ્નુવન્તિશિવં સર્વે સદાપૂર્ણ મનોરથાઃ ॥

આ મંગળના સ્તોત્રનો પાઠ કરવાથી માણસને અનેક પ્રકારે સુખશાંતિની પ્રાપ્તિ થાય છે તથા તેના દરેક પ્રકારનાં સંકટ દૂર થાય છે અને ધનધાન્ય, કીર્તિ, વિગેરેમાં વધારો થાય છે. આ સ્તોત્રનો પાઠ કરનાર માણસને દેવ, દાનવ, પિશાચ, વિગેરે અથવા પ્રેતયોનિ, ગ્રહો કે ઉપગ્રહો કોઈપણ પીડા કરી શકતું નથી. મોટા મોટા દેવતાઓ પણ આ સ્તોત્રના પાઠથી કલ્યાણ પ્રાપ્ત કરે છે અને તેઓના સઘળા મનોરથો પૂર્ણ થાય છે. પોતાનું કલ્યાણુ ઇચ્છનાર અને સુખ મેળવવાની ઇચ્છાવાળા દરેક માણસે હંમેશાં આ મંગળના સ્તોત્રનો પાઠ કરવો જોઈએ. જેથી કરીને માણસની સઘળી ઉપાધિઓ રોગ, દેવું વિગેરેનો અંત આવે છે.

અંગારક સ્તોત્ર :

શ્રી ગણેશાય નમઃ ।

અંગારકઃ શક્તિધરો લોહિતાંગો ધરાસુતઃ ।
 કુમારો મંગલો ભૌમો મહાકાયો ધનપ્રદઃ ॥
 ઋણહર્તા દષ્ટિકર્તા રોગકૃત્ રોગનાશનઃ ।
 વિદ્યુત્પ્રલો નૃણકરઃ કામદો ધનહૃત્ કૃષ્ઃ ॥
 સામગાન પ્રિયો રક્ત વસ્ત્રો રક્તાયતેક્ષણઃ ।
 લોહિતો રક્તવર્ણશ્ચ સર્વાકર્મવિષોધકઃ ॥
 રક્તમાલ્યધરો હેમકુંડલી બ્રહ્મનાયકઃ ।
 નામાન્યેતાનિ ભૌમસ્ય યઃ પઠેત્ સતતં નરઃ ॥
 ઋણં તસ્ય ચ દ્વૌર્ભાગ્યં દારિદ્ર્યં ચ વિનશ્યતિ ।
 ધનં પ્રાપ્નોતિ વિપુલં સ્ત્રિયમ્ ચૈવ ભનોરમામ્ ॥
 વંશોદ્યોતકરં પુત્રં લભતે નાત્ર સંશયઃ ।
 ચોર્યથેદદ્ધિ ભૌમસ્ય મંગલં બહુ પુષ્પકૈઃ ॥
 સર્વાં નશ્યન્તિ પીડા ચ તસ્ય બ્રહ્મલવાધૃવમ્ ॥

કૃષ્ણ : ઉપર પ્રમાણેના અંગારક સ્તોત્રનો જે માણસ પાઠ કરે છે તે માણસને પુષ્કળ ધન પ્રાપ્ત થાય છે. માણસના માથે આવેલી સઘળી મુશ્કેલીઓ દૂર થાય છે તથા સુંદર સ્ત્રી અને ઉત્તમ બાળક પ્રાપ્ત થાય છે. ખાસ કરીને મંગળવારના દિવસે અનેક પુષ્પોથી મંગળની પૂજા કરવામાં આવે તો તે મંગળ તરત જ પસન્ન થઈ માણસને ધન ધાન્ય તથા સંપત્તિ આપે છે અને તેનાં સઘળાં સંકટો પણ નાશ પામે છે.

વિશેષ : તાકાત તથા પરાક્રમેનાં કામે અને લડાઈ ઝઘડા વિગેરે ઉપર મંગળનું આધિપત્ય ગણાય. વળી ખેતીની પેદાશ, જમીનમાં થતી વસ્તુઓ, ખનિજ પદાર્થો, વિગેરે પણ મંગળની સત્તાની વસ્તુઓ છે. સાંકુસુખ, ફૂર કાર્યો, અગ્નિ, સોનું, ચોર, દુશ્મન, પરસ્ત્રી તથા વ્યાપ ભરેલાં કાર્યો પણ મંગળની અસરમાં ગણાય છે. લશ્કર, લડાઈ, સૈનાપતિ, સૈનિક તથા હથિયારો વિશે પણ મંગળ અસરકર્તા ગણાય છે.

જો જન્મરાશિથી અથવા નામની રાશિથી મંગળ નખજો હોય તો તે મંગળ ઉપરની તમામ આપતો માટે ખરાબ ફળ ઉત્પન્ન કરે છે. આથી ખરાબ સ્થાનમાં રહેલા મંગળના સમય દરમ્યાન અથવા મંગળની નખળી દશા કે અંતર્દશા દરમ્યાન ઉપરોક્ત આપતો માટે માણસે ખાસ સમગ્ર રહેવું જોઈએ તથા પૂરેપૂરી કાળજી રાખવી જોઈએ.

જો જન્મરાશિ અથવા નામરાશિથી મંગળ શુભસ્થાનમાં આવતો હોય અથવા શુભફળ આપનારા મંગળની દશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય તો તે મંગળ ઉપરોક્ત આપત સાટું ફળ આપે છે અને તેથી તે તે વસ્તુઓનો કાલ પણ કરાવે છે.

જો મંગળ નખજો હોય અથવા મંગળની નખળી દશાનો સમય ચાલતો હોય તો માણસે અહીં બતાવ્યા પ્રમાણે સવજો વિધિ કરીને તેની શાંતિ કરવી જોઈએ, તેમ જ સિક્ક કરેલી મંગળની વીટી પણ પહેરવી જોઈએ. આ ઉપરાંત મંગળનો ત્રિકોણાકાર એકવીસ ખાનાંવજો યંત્ર બનાવીને તે યંત્રમાં મંગળનાં એકવીસ નામ કોતરાવવાં તથા એકવીસ મંગળચાર સુધી તે યંત્રની પૂજા વિધિ વગેરે કરવા. ચાર પંચી કાયમ મંગળનો યંત્ર પૂજામાં રાખવો જોઈએ.

આ રીતે મંગળની પૂજા આરાધના વિગેરે જે લોકો કરે છે તેમને અનેક પ્રકારે સુખ સંપત્તિની પ્રાપ્તિ થાય છે તથા ધનધાન્યમાં

વધારો થાય છે. અને તે માણસની કાર્તિ પણ બધી દિશાઓમાં ફેલાય છે.

નોંધ : આ ઉપરાંત મંગળના દાનને માટે જે જે વસ્તુઓ જાણવામાં આવી છે તે સઘળી ચીજોનો માણસે પોતે પણ બને તેટલો વધુ ઉપયોગ કરવો. વળી મંગળની પૂજા માટે પણ તે વસ્તુઓનો બને તેટલો વધારે જ ઉપયોગ કરવો. આમ કરવાથી પણ મંગળ વધુ પ્રસન્ન થશે અને અનેક શુભ ફળ આપશે.

બુધ.....પાનું

પાનાના પથ્થરમાં બુધનાં સઘળાં તત્ત્વો પુષ્કળ પ્રમાણમાં મળી આવે છે. આથી પાનાને બુધનું રત્ન ગણવામાં આવે છે. પાનું લીલા રંગનું રત્ન છે અને તેમાંથી નીકળતાં લીલા રંગના કિરણોનો પ્રકાશ લેવાથી માણસને પોતાને માટે જરૂરી એવાં સઘળાં બુધનાં તત્ત્વો સહેલાઈથી મળી શકે છે.

માણસ જાતને ઉપકારક અને રાગભહારાગ્નઓના મુશુટોની શોલાને વધારનાર આ રત્ન દુનિયાના ઘણા પ્રદેશોમાંથી મળી આવે છે. તેમાં પણ ભારતમાં રાજસ્થાન, આંધ્રપ્રદેશમાં ખાસ કરીને રહોડેશિયા તથા કોલંબિયા વિગેરે સ્થળો પાનાનાં મુખ્ય ઉત્પત્તિ સ્થાન ગણાય છે. મારા મત પ્રમાણે કોલંબિયાની ખાણો જ જાતનો પથ્થર પૂરો પાડે છે તે જાતનો પથ્થર કદાચ દુનિયાનો કોઈ પણ પ્રદેશ નહીં આપતો હોય.

આ પથ્થરનો રંગ લીલાં કુમળાં પાંદડાં જેવો જ હોય છે. પૂર બહારમાં ખીલેલી વસંતનાં વૃક્ષો ઉપર ફુટેલી તાજી લીલી કુમળી કુંપળોનો રંગ પણ કદાચ તેની આગળ કિંચો જ લાગે કાચ જેવો પારદર્શક સ્વચ્છ પાણી જેવો નિર્મળ અને કુદરતી તેજથી ભરેલો એવા પાનાનો કોઈ ટુકડો તરફ પડે તો કદાચ આપણે તેને નીરખતાં ધરાઈ એ જ નહીં.

ટૂંકમાં પાનાનો રંગ લીલો છે, પાનું પસંદ કરતી વખતે ખાસ એ વાત ધ્યાનમાં રાખવી જોઈ એ કે પાનાનો રંગ એકદમ ઘેરો

લીલો ન હોવો જોઈ એ પણ મોરપીંછના જેવો હોવો જોઈ એ. વળી તદ્દન પારદર્શક કાચના જેવો, કોઈ ખીજ રંગની જરાપણ છાંટ વગરનો અથવા કોઈપણ જાતના ડાઘ વગરનો હોવો જોઈ એ. તેમાં ચીરા અથવા ખાડા પડેલા ન હોવા જોઈ એ.

તદ્દન સ્વચ્છ નીતર્યા પાણી જેવો, ઉત્તમ રંગનો અને તેજસ્વી પત્થર ધારણ કરવાથી ટૂંક સમયમાં જ તે માણસને અનેક પ્રકારે લાભ દેખાડે છે. આ રત્ન ધારણ કરવાથી માણસ બુધનાં તત્ત્વો ધણા વિશાળ પ્રમાણમાં પ્રાપ્ત કરી શકે છે અને એ રીતે વધુ ને વધુ સુખી બની શકે છે.

શુભ ફળ આપતો બુધ : તમારી જન્મરાશિથી ગણતારા અથવા નામની રાશિથી ગણતારા જ્યારે જ્યારે બુધ ખીજ સ્થાનમાં, ચોથા સ્થાનમાં, છઠ્ઠા સ્થાનમાં, આઠમા સ્થાનમાં, દસમા સ્થાનમાં અથવા તે અગિયારમા સ્થાનમાં આવે ત્યારે ત્યારે તે બુધ શુભ ગણાય છે અને તે શુભ ફળ આપે છે. આ પ્રમાણે જો બુધ સારા સ્થાનમાં રહેલો હોય તો તેનાથી માણસનું ઉપન્યાસીતિતથાશોભામાં ઘણો જ વધારો થાય છે આ બુધ માણસને અનેક પ્રકારે લાભ આપે છે, માણસને આનંદના સમાચારો મળે છે લાઠિયાંધોથી પણ આ બુધ લાભ કરાવે છે. આ બુધ માણસના ભાગ્યનો ઉદય કરાવે છે.

ઉપર પ્રમાણે બુધ સારા સ્થાનમાં રહેલો હોય અને શુભ ફળ આપનારો હોય તો પણ માણસે બુધની પ્રસન્નતાને માટે બુધનું આરાધન કરવું જોઈ એ. એમ કરવાથી બુધ વધારે પ્રસન્ન થાય છે અને માણસના સુખમાં અનેકગણો વધારો કરે છે તથા માણસને ધનધાન્યથી સમૃદ્ધ અને ઉત્તમ કીર્તિવાળો તથા બુદ્ધિશાળી બનાવે છે.

અશુભ ફળ આપતો બુધ : પોતાની જન્મરાશિથી અથવા નામરાશિથી ગણતારા ઉપર બતાવેલાં સ્થાનો સિવાયના સ્થાનોમાં એટલે કે પહેલા, ત્રીજા, પાંચમા, સાતમા, નવમા અથવા બારમા સ્થાનમાં

શુધ રહેલો હોય તો તે શુધ હંમેશાં અશુભ ફળ આપનારો ગણાય છે. શુધ બ્યારે બ્યારે નબળા સ્થાનમાં રહેલો હોય ત્યારે ત્યારે તે માણસને અનેક પ્રકારની ઉપાધિ તથા અગવડ ઊભી કરી આપે છે. માણસને આ શુધ આર્થિક બાબતોમાં નુકશાન કરે છે તેમજ સંબંધી-ઓની સાથે વિખવાદ ઉત્પન્ન કરાવે છે. માણસનાં દરેક પ્રકારનાં સુખ નાશ પામે છે. માણસની શુદ્ધિ પણ કુંડિત બની જાય છે તથા શરીરે નાનાંમોટા રોગોના કારણે પીડા ઉત્પન્ન થાય છે. જાતજાતના દુશ્મનો ઊભા થાય છે અને કોઈવાર તો પોતાના જ માણસો દુશ્મન બની બેસે છે. વળી આ શુધ માણસને તેના ઉત્તમ મિત્રોથી પણ છુટો પાડી દે છે અને હેરાનગતિ કરે છે.

બ્યારે કોઈપણ માણસની જન્મરાશિ અથવા નામરાશિથી શુધ અશુભ ફળ આપનારો હોય અથવા તો અશુભ ફળ આપનારા શુધનાં મદાદશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય તો તેવા સમયે શુધનું અશુભ ફળ દૂર કરવા માટે દરેક માણસે યોગ્ય પ્રયત્નપૂર્વક શુધની શાંતિ માટેની વિધિ કરવી જોઈએ. આ પ્રમાણેની શુધની શાંતિ માટેની વિધિ કરવાથી શુધનું તમામ અશુભ ફળ નાશ પામે છે તથા દરેક પ્રકારે માણસને શુભફળની પ્રાપ્તિ થાય છે. શુધની શાંતિ માટે નીચે પ્રમાણે વિધિ કરવામાં આવે છે.

વિધિ : લીલા રંગનું પાનું શુધના નંગ તરીકે ગણાય છે. શુધની શાંતિ કરવી હોય તો પાનાનું નંગ સોનામાં અથવા પંચધાતુમાં મદાવી તેના વીંટી બનાવવી. તે પછી તે વીંટીને ઉત્તમ બ્રાહ્મણ પાસે લઈ જઈ તેમાં વિધિપૂર્વક શુધની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરાવી પૂજન કરાવવું. ત્યાર પછી તે બ્રાહ્મણ દ્વારા શુધના સોળ હજાર જપ કરાવીને તે વીંટી સિદ્ધ કરાવવી. આ રીતે સિદ્ધ કરેલી વીંટી પહેરવી જોઈએ. તથા બ્રાહ્મણને યોગ્ય દાનદક્ષિણા વિગેરે આપીને પ્રસન્ન કરવો જોઈએ. આ પ્રમાણે કરવાથી શુધ પ્રસન્ન થાય છે.

બુધના મંત્રો

(૧) વૈદિક મંત્ર :

ॐ ઉદ્ભુધ્યસ્વાગ્ને પ્રતિજ્ઞગૃહિત્વમિષ્ટાપૂર્તેસં સુજ્ઞેથામયંચ ।
અસ્મિન્સઘસ્થે અધ્યુત્તરસ્મિન્વિશ્વેદેવાય યજ્ઞમાનશ્ચ સીદત ॥

(૨) પૌરાણિક મંત્ર :

હ્રીં પ્રિયંશુ કલિકાશ્યામં રૂપેણાપ્રતિમં બુધમ્ ।
સૌમ્યં સૌમ્ય શુભોપેતં તં બુધં પ્રણમામ્યહમ્ ॥ ૧ ॥
હ્રીં ઉત્પાતરૂપો જગતાં ચન્દ્રપુત્રો મહલુતિઃ ।
સૂર્ય પ્રિયકરો વિદ્વાન્ પીડાં હરતુ મે બુધઃ ॥ ૨ ॥

ઉપર બતાવેલા ત્રણ મંત્રોમાંથી કોઈપણ મંત્ર લઈ કહેલી સંખ્યાના જપ પૂરા કરવા જોઈએ. ત્યાર પછી આ પ્રમાણે પૂજન કરીને સિદ્ધ કરેલી વીંટી માણસે પોતાના હાથ ઉપર પહેરવી જોઈએ. આવી રીતે વીંટી પહેરવાથી ઉરપન્ન થતી સઘળી અપરાધ અસર દૂર થશે તેમજ ખીજ જ દિવસથી બુધ સાડું ફળ આપશે.

બુધનાં દાન : બુધને પ્રસન્ન કરવા માટે શાસ્ત્રમાં ઘણાં દાન આપવાનું પણ કહેલું છે. બુધની પ્રસન્નતા માટે આપવામાં આવતી દાનની વસ્તુઓ નીચે પ્રમાણેની છે.

ગોડું ચંદન તથા સુગંધીવાળાં પુષ્પોઃ બુધને અત્યંત પ્રિય હોવાથી તે બુધને પ્રસન્ન કરવા માટે દાનમાં આપી શકાય, વળી એક નોકરડી અથવા સેવિકાનું દાન કરવાથી પણ બુધ અત્યંત પ્રસન્ન થાય છે. બુધને કાળાં વસ્ત્રો પણ અત્યંત પ્રિય હોય છે. વળી કાંસું તેમજ લીલા મગ પણ બુધને માટે દાનમાં આપવાનો રીવાજ શાસ્ત્રમાં બતાવેલો છે.

બુધની પ્રસન્નતા માટે આ પ્રમાણેની વસ્તુઓ દાનમાં આપવાથી. બુધ અત્યંત પ્રસન્ન થાય છે તથા તેથી માણસનાં સઘળાં કષ્ટો દૂર થઈને તેને અનેક પ્રકારે શાંતિ મળે છે તથા જૂના મિત્રોનો મેળાપ થાય છે અને તેમનાથી પણ માણસને અનેક પ્રકારના લાભ થવા માટેના યોગો ઊભા થાય છે તથા માણસની બુદ્ધિ પણ તીવ્ર બને છે.

આ પ્રમાણે જે વ્યક્તિને માટે ગોચરમાં બુધ નબળો થતો હોય અથવા નબળા બુધની દશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય અને તેના કારણે અસહ્ય મુશ્કેલીઓ આવી પડતી હોય તો તેમાંથી છુટવા માટે માણસે આ ઉપાય અવશ્ય કરવો જોઈએ. કારણ કે તેનાથી બુધની સઘળી ખરાબ અસર દૂર થાય છે તથા શુભ ફળની પ્રાપ્તિ થાય છે.

આ ઉપરાંત નીચે બુધનાં સ્તોત્રો આપ્યાં છે. બુધની પ્રસન્નતા માટે આ સ્તોત્રોનો પણ માણસે નિયમિત પાઠ કરવો જોઈએ.

બુધ સ્તોત્ર

શ્રી ગણેશાય નમઃ ।

પ્રિયંશુકલિકા શ્યામં રૂપેણાપ્રતિમં બુધમ્ ।

સૌમ્યં સૌમ્યશુભો પેતાં તં બુધં પ્રણમામ્યહમ્ ॥

ઉત્પાતરૂપી જગતાં અંદ્ર પુત્રો મહાહુતિઃ ।

સૂર્યપ્રીતિકરો વિદ્વાન્ પીઠાં હસ્તુ મે બુધઃ ॥

શ્યામઃ શિરાલશ્ચ કલાવિધિઃ ।

કૌતૂહલીકોમલવાગ્વિલાસી ॥

રજ્જેધિકો મધ્યમરૂપદેહસ્થા ।

દાતામ્રનેત્રો દ્વિજરાજ પુત્રઃ ॥

બુધબુદ્ધિ પ્રદાતારં સૂર્યરશ્મિસમન્વિતં ।

યજ્ઞમાન હિતાર્થાય બુધમાવાહયામ્યહમ્ ॥

રોયો બુધઃ પંડિતશ્ચ રૌહિણ્યેશ્ચ સોમયઃ ।
 કુમારો રાજપુત્રશ્ચ શૈશવઃ શશિનંદનઃ ॥
 ગુરુપુત્રશ્ચ તારેયો વિબુઘો બોધનસ્તથા ।
 સૌમ્યઃ સર્વગુણોપેતો રત્નદાન ક્લપદઃ ॥
 એતાનિ બુધનામાનિ પ્રાતઃકાલે પઠેન્નરઃ ।
 બુદ્ધિર્વિવૃદ્ધિતાં યાતિ બુધ પીડા ન જાયતે ॥

રૂઢી : ઉપર પ્રમાણેનું 'બુધનું' નામ સ્તોત્ર માણસને અનેક પ્રકારના લાભ આપનારું તથા સુખી બનાવનારું છે. દરરોજ સવારમાં પોતાનાં નિલકર્મો પરવારોને જે માણસ નિયમપૂર્વક આ બુધના નામસ્તોત્રનો પાઠ કરે છે, તે માણસને બુધના કારણે કોઈપણ જાતની પીડા થતી નથી. વળી તે માણસના સુખથી તથા ધનવૈભવમાં વધારો થાય છે અને બુદ્ધિ અને કળણી વધે છે.

બુધ સ્તોત્ર

શ્રી ગણેશાય નમઃ ।
 બુધો બુદ્ધિમતાં શ્રેષ્ઠો બુદ્ધિદાતા ધનપ્રદઃ ।
 પ્રિયંશુકલિકારયામઃ કંજનેત્રો મનોહરઃ ॥
 બ્રહ્મોપમો રૌહિણ્યેયો નક્ષત્રેશો દયાકરઃ ।
 વિરૂદ્ધ કાર્યહનતા ચ સૌમ્યેબુદ્ધિ વિવર્ધનઃ ॥
 ચન્દ્રાત્મજો વિબુહુર્ગ્રી જ્ઞાની જ્ઞો જ્ઞાનદાયકઃ ।
 બ્રહ્મપીડાહરો દાર પુત્રધાન્યપશુપ્રદઃ ॥
 લોકપ્રિયઃ સૌમ્યમુર્તિઃ ગુણદો ગુણિ વત્સલઃ ।
 પંચવિંશતિ નામાનિ બુધસ્યૈતાનિ યઃ પઠેત ॥

સ્મૃત્વાબુધં સદા તસ્ય પીડા સર્વા વિનશ્યતિ ।
તદ્દિને વા પઠેદ્યસ્તુ લભતે સ મનોગતમ્ ॥

કૃષ્ણ : આ પણ બુધનું નામસ્તોત્ર છે. આ સ્તોત્રમાં બુધના પચીસ નામ આપેલાં છે. આ પચીસ નામમાંથી ગમે તે નામ વડે બુધની આરાધના કરવામાં આવે તો પણ તે માણસને ધનધાન્ય તથા અનેક પ્રકારના લાભ અપાવે છે. જે માણસ બુધના આ નામસ્તોત્રનો દરરોજ પાઠ કરે તેને બુધના કારણે કોઈપણ પ્રકારની પીડા થતી નથી. બુધ નળજો હોય અથવા નળગા બુધની દશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય ત્યારે પણ દર બુધવારે બુધના આ નામસ્તોત્રનો પાઠ કરવામાં આવે તો નળગા બુધના કારણે ઉત્પન્ન થતી સઘળી પીડા નાશ પામે છે તથા શુભ ફળની પ્રાપ્તિ થાય છે. આ પ્રમાણેના બુધના આરાધનથી માણસ પોતાના મનમાં જે જે ઇચ્છાઓ રાખે તે સઘળી ઇચ્છાઓ પૂર્ણ થાય છે.

વિશેષ : કોઈપણ કળાઓમાં પારંગત બનવું અથવા મહાન વિદ્વાન કે પંડિત બનવું તે માત્ર બુધની વૃષ્ટિ ઉપર અવલંબે છે. મોસાળ, વાણી, ભાંડુ તથા મિત્રો ઉપર પણ બુધની સન્નગડ અસર હોય છે. વળી શિલ્પશાસ્ત્ર, વાણીમાં ચતુરાઈ, ઉપાસનાની સફળતા આ બાબતો પણ બુધના આધિપત્યમાં જ રહેલી છે. આ સઘળી બાબતોનું ઉત્તમ ફળ પ્રાપ્ત કરવા માટે માણસને બુધનું બળ હોવું ખાસ જરૂરી છે. જે બુધ બળવાન હોય તથા શુભ ફળ આપનારો હોય તો ઉપરોક્ત બાબતો માટે તે સારામાં સારું ફળ આપશે. પરંતુ જે બુધ નળજો હશે અથવા નળગા બુધની દશા અંતર્દશાનો સમય ચાલતો હશે તો તે બુધ ઉપરની સઘળી બાબતો માટે તુકશાન-કારક નીવડવાનો.

આમ ઉપર દર્શાવેલી કોઈપણ બાબત અંગે તમને મળતું નબળું ફળ તમારે દૂર કરવું હોય અથવા તે તે બાબતમાં તમારે

વધારે સારું ક્ષણ મેળવવું હોય તો અહીં બતાવ્યા પ્રમાણેની વિધિથી તમારે બુધનું આરાધન કરવું જ જોઈએ. વળી આગળ જણાવ્યા પ્રમાણે તમારે બુધના નંગની સિદ્ધ કરેલી વીટી પણ પહેરવી જોઈએ. એ રીતે કરવાથી બુધ પ્રસન્ન થશે તથા અનેક પ્રકારે સુખશાંતિમાં વધારો કરી ઉત્તમ ક્ષણ આપશે.

જો બુધ નબળો હોય અથવા તો નબળા બુધના અશુભ ક્ષણ આપનારી દશા અથવા અંતર્દશા ચાલતી હોય તો, ઉપર પ્રમાણે બુધની આરાધના કરવા ઉપરાંત બુધને માટે કહેતાં દાન આપવાં. વળી બુધના માટે દાનની જે જે વસ્તુઓ દર્શાવી છે તે સઘળીય જોતો માણસે પોતે પણ વધુ ને વધુ ઉપયોગ કરવો, તેમજ બુધની પૂજામાં પણ તે વસ્તુઓ વધુ ને વધુ વાપરવી. આમ કરવાથી બુધ ધણો પ્રસન્ન થાય છે.

ગુરુ.....પુષ્પરાગ (પોષ્પરાજ)

ગુરુનું પ્રતિનિધિત્વ દર્શાવનાર રત્ન તે પોષ્પરાજ. ગુરુનો રંગ પીળા ગણાય છે. અને પોષ્પરાજ પણ પીળા રંગનો જ હોય છે. સફેદ રંગના પોષ્પરાજ પણ મળી આવે છે, તદ્દન સફેદથી શરૂ કરી સફેદ પીળા, પીળા હળદર જેવા તથા સોનેરી પીળા રંગના પોષ્પરાજ જોવામાં આવે છે.

સફેદ રંગના પોષ્પરાજમાં ગુરુનાં તત્ત્વો ઘણા જ ઓછા પ્રમાણમાં હોય છે, જ્યારે પીળા રંગના પોષ્પરાજમાં આ તત્ત્વો વિપુલ પ્રમાણમાં જોવામાં આવે છે. આથી માત્ર શોષ અને શોભા પ્રરેતો સફેદ પોષ્પરાજનો ઉપયોગ થાય છે પરંતુ ગુરુનાં તત્ત્વો પ્રાપ્ત કરવા માટે ખાસ કરીને પીળા પોષ્પરાજનો જ વધુ ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

પોષ્પરાજનું ઉત્પત્તિસ્થાન સીલોન અને બર્મા છે. આ સિવાય બીજા કેટલાંક જગ્યાએ ખાસ આ રત્ન મળતાં નથી. આ રત્નોની પણ ખાણો હોય છે. ખાણમાંથી પત્થરો ખોદીને બહાર કાઢ્યા પછી તેના ઉપરની માટી ત્રિગેરે અશુદ્ધિઓ દૂર કરવામાં આવે છે. ત્યાર પછી તે પત્થરોને તેડીને તેના નાના ટુકડા કરવામાં આવે છે. આ પત્થરનું પણ ઉપરનું ૫૬ તદ્દન પોચું અને બરડ હોય છે આ બરડ આગમાંથી તૈયાર થતાં રત્નો હલકા પ્રકારનાં હોય છે અને તેમાં અનેક ખામીઓ તથા અશુદ્ધિઓ હોવાથી આ રત્નો ધાર્યા પ્રમાણેની અસર ઉત્પન્ન કરી શકતા નથી આ પત્થરોની અંદરનું જે સખત હાર્દ હોય છે તે સ્વચ્છ કાચ જેવું અને કુદરતી તેજ વાળું તથા પાણીદાર હોય છે.

પોખરાજના પત્થરના હાર્દમાંથી બનાવેલું રત્ન તેજસ્વી તથા પાણીદાર હોય છે. તેના રંગ પશુ પાંજો સો ટકા શુદ્ધ સોનાના રંગ જેવો હોય છે, આ પ્રકારના રંગના પોખરાજ સર્વોત્તમ ગણાય છે. કુદરતી રંગ તથા કુદરતી તેજ વાળો સ્વચ્છ નિર્મળ કાંતિવાળો પોખરાજ ગુરૂનાં સઘળાં તરવો પૂરાં પાડવાની શક્તિ ધરાવે છે.

ઉપર બતાવ્યા મુજબનું પોખરાજનું ઉત્તમ રત્ન ધારણ કરનાર માણસ તીક્ષ્ણ બુદ્ધિવાળો, વિકાસ તથા પૂજનીય બને છે. ગુરૂનાં તરવો મેળવવા ઇચ્છતા માણસે આવા પ્રકારનું ઉત્તમ પોખરાજનું રત્ન અવસ્ય ધારણ કરવું જોઈએ.

શુભ ફળ આપતો ગુરુ : માણસની જન્મ રાશિથી અથવા નામ રાશિથી ગણતાં ખીમ, પાંચમા, સાતમા નવમા અથવા અગિયારમા સ્થાનમાં જો ગુરુ આવતો હોય તો તે ગુરુ હમેશા શુભફળ આપનારો ગણાય છે. ગુરુ જ્યારે ગોચરમાં આ પ્રમાણે શુભ બને ત્યારે માણસને તે દરેક પ્રકારનું સુખ આપે છે. આ સમય દરમિયાન ગુરુ કૌટુંબિક સુખમાં વધારો કરે છે તથા ખત્રો વિગેરેના સંબંધોને વધારે ગાઢ બનાવે છે. ગુરુ જ્યારે શુભ હોય ત્યારે માણસને ધનનો પણ લાભ કરાવે તેમ જ તે માણસની બુદ્ધિશક્તિનો વિકાસ કરે અને માનઆયર્ષમાં પણ વધારો કરાવનારો તથા નવા સંબંધો બાંધી કરાવનારો નિવડે છે.

જો તમારી રાશિથી ગોચરમાં ગુરુ ઉપર પ્રમાણે શુભ સ્થાનોમાં ફરતો હોય અથવા શુભ ફળ આપનારો ગુરુની મહાદેશા કે અંતર્દેશા ચાલતી હોય તો પણ ગુરૂનાં પૂજન આરાધના કરવી જોઈએ. ગુરુ સારો હોય ત્યારે તેની પૂજન આરાધના કરવાથી તે વધારે શુભ ફળ આપનારો નીવડે છે અને જ્યારે તે નબળો બને ત્યારે તે પોતાની ખરાબ અસર વધુ આપી શકતો નથી આથી પોતાનું દુઃખાણ ઇચ્છનાર માણસે કાયમ ગુરૂની આરાધના કરવી જ જોઈએ.

અશુભ ફળ આપતો ગુરુ : માણસની પોતાની જન્મરાશિ અથવા નામરાશિથી ગણતા ગોચરમાં જો ગુરુ પહેલા સ્થાનમાં ફરતો હોય તો તે અશુભ ફળ આપનારો ગણાય. એ જ પ્રમાણે ત્રીજા ચોથા અથવા છઠ્ઠા સ્થાનમાં રહેલો ગુરુ પણ અશુભ ફળ જ આપે છે. જ્યારે જ્યારે ગુરુ ગોચરમાં પોતાની રાશિથી આઠમા, દસમા અથવા બારમા સ્થાનમાં ભ્રમણ કરે ત્યારે તે ગુરુ પણ અશુભ અસર ઉપજાવે તથા માણસને અનેક પ્રકારે મુશ્કેલીઓમાં લાવી મૂકે છે.

ઉપર પ્રમાણે ગોચરમાં જ્યારે જ્યારે ગુરુ અશુભ અને અથવા અશુભ ફળ આપતા ગુરુની દશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય ત્યારે તે ગુરુ માણસને માટે લયંકર આર્થિક કટોકટી સર્જે છે. વળી માણસને અનેક નાનાં મોટાં કારણોને લીધે આ ગુરુ કંઠાસ કરાવે છે. પોતે ધારેલાં કાર્યોમાં તેને જરા પણ સફળતા સાંપડતી નથી. કૌટુંબિક બાબતોમાં અશાંતિ ઉત્પન્ન થાય છે. વળી પોતાના સ્વજનો સત્થે મનદુઃખ થવાના પ્રસંગો પણ આવે છે. આમ જ્યારે જ્યારે ગુરુ અશુભ ફળ આપનારો અને જ્યારે જ્યારે તે માણસને આરે તરફથી ઉપાધિઓ અને મુશ્કેલીઓના વમળમાં ધકેલી દે છે. જ્યારે જ્યારે ગુરુ અશુભ અને ત્યારે ત્યારે માણસે યોગ્ય વિધિ કરીને તે ગુરુની શાંતિ માટે તેની પૂજા આરાધના કરવી જોઈએ. ગુરુની અશુભ અસર દૂર કરવા અને શુભ ફળ મેળવવા માટે ખાસ કરીને જે વિધિ કરવામાં આવે છે તે અહીં આપી છે.

વિધિ : માણસને જ્યારે ગુરુ નળળી અસર આપતો હોય ત્યારે ખાસ કરીને તેણે ગુરુવાર કરવા. પીળો પોષ્પરાજ એ ગુરુનું નંગ ગણાય છે ઉત્તમ સોનાના જેવા રંગનો પોષ્પરાજનો સારો પથ્થર નંગ તરીકે લેવો તથા તેને શુદ્ધ સોનામાં મદાવી તેની વીંટી બનાવવી. આ વીંટીમાં ઘાસણ પાસે ગુરુની પ્રાણપતિષ્ઠા કરાવવી. તે પછી દરરોજ તેનું પૂજનઘર્ચન કરીને તે વીંટીની સામે ગુરુના મંત્રના જપ્ત :

અ ૨.-૪

કરવા. આ પ્રમાણે ગુરુના ૭૬,૦૦૦ (છેતિર હજાર) જપ પૂરા કરવા. આવી રીતે સિદ્ધ કરેલી વીટી કાયમ પહેરવી.

ગુરુના મંત્રો

(૧) વૈદિક મંત્ર :

ॐ બૃહસ્પતે અતિયદ્યૈ અર્હાંશુમદ્વિલાતિકંતુમજ્જનેષુ ।
યદીદ્યસ્થવસ ઋતપ્રજ્ઞ તતદસ્માસુ દ્રવિષુ ધેહિ ચિત્રમ્ ॥

(૨) પુરાણોક્ત મંત્રો :

હ્રીં દેવાનાં ચ ઋષીણાં ચ ગુરું કાંચન સન્નિભમ્ ।

બુદ્ધિભૂતં ત્રિલોકેશં તં નમામિ બૃહસ્પતિમ્ ॥૧॥

હ્રીં દેવમન્ત્રી વિશાલાક્ષઃ સદ્વાન લોકહિતે રતઃ ।

અનેક શિષ્ય સંયુક્તઃ પીઠાં હરતુ મે ગુરુઃ ॥૨॥

ઉપર આપેલા મંત્રોમાંથી કોઈપણ મંત્ર લેવો. ત્યારપછી તે મંત્રના કહેલી સંખ્યા પ્રમાણેના (૭૬,૦૦૦) જપ પૂરા કરવા. આ રીતે જપ તથા પૂજન કરીને સિદ્ધ કરેલી વીટી હાથ ઉપર પહેરવી. આ વીટી પહેરવાથી ગુરુની સઘળી ખરાબ અસર નાશ પામે છે તથા શુભ ફળની પ્રાપ્તિ થાય છે.

ગુરુના દાન :

ગુરુને પ્રસન્ન કરવા માટે શાસ્ત્રમાં અનેક પ્રકારનાં દાન આપવાનાં કહેલાં છે. તેમાં ખાસ કરીને પીળા રંગની વસ્તુઓ ગુરુને ખાસ પ્રસન્ન કરનારી ગણાય છે. પીળા પુષ્પો તથા હળદર પણ ગુરુની પ્રસન્નતા આટોની વસ્તુઓ છે. સાકર (પીળી સાકર), ઘોડો, ત્રિગેરનું દાન કરવાથી પણ ગુરુ પ્રસન્ન થાય છે. ગુરુને પ્રસન્ન કરવા માટે પીળા વસ્ત્રોનું પણ દાન આપવાનું કહેલું છે. આ ઉપરાંત સોનું, ચાંદીની દાળ, અને સીંદુરનું દાન પણ ગુરુને પ્રસન્ન કરે છે.

આમ ઉપર બતાવ્યા પ્રમાણેનો વિધિ જે કોઈ માણસ કરે છે તે માણસના ઉપર ગુરુની પ્રસન્નતા થાય છે. અને તેથી ઠરીને ગુરુતું સઘણું અશુભ ફળ દૂર થાય છે તથા શુભ ફળ પ્રાપ્ત થાય છે. આ પ્રમાણે ગુરુની અશુભ અસર દૂર થવાથી માણસની પોતાની સુખશાંતિમાં વધારો થાય છે તથા અનેક પ્રકારે માણસને ધનપ્રાપ્તિ થાય છે. વળી માણસની ઇન્દ્રિય આબરૂ વધે છે અને જ્યાં જાય ત્યાં માન પામે છે તથા મિત્રો અને સંબંધીઓથી પણ લાભ પામે છે. આ ઉપરાંત ગુરુની પ્રસન્નતા માટે કેટલાંક સ્તોત્ર પણ અહીં આપ્યાં છે. આ સ્તોત્રોનો પાઠ કરવાથી પણ ગુરુ પ્રસન્ન થાય છે.

ગુરુસ્તુતિ

શ્રીગણેશાય નમઃ ।

શકાદિદેવૈઃ પરિપૂજીતોડસૌ

જગદ્વિભૂતો જગતાં હિતાય ।

દદાતિ યો નિર્મલ શાસ્ત્રબુદ્ધિ

સર્વાકપતિર્મે વિદધાતુ લક્ષ્મીમ્ ॥

સકલસુર ગુરુર્યઃ પ્રહતુસ્ત્યપ્રભાવઃ

ત્રિદશ પતિ કિરીટૈર્ધૃષ્ટ પાદરવિંદઃ ।

દિવલમતિ વિદારી સર્વ માંગલ્યહેતુઃ

દદતુમમ વિભૂતિં વાકપતિઃ સુપ્રભાવઃ ॥

દ્વિપંચસપ્તમસ્થાને તથૈવૈકાદશે સ્થિતઃ ।

અન્નવિવિધ ભોગાંશ્ચ રત્નાનિ કુરુતે ગુરુઃ ॥

દશમે દ્વાદશેષષ્ઠે તૂર્યઞ્ચૈકાષ્ટ ગે ગુરૌ ।

વ્યાધિવિદેશગમનં મિત્રદ્વેષઃ ભવિષ્યતિ ॥

देवानां च ऋषीणां च शुभं कान्यनसन्निभम् ।
 अद्भिलूतं त्रियोकेशं तं नमामि अद्भुतपतिम् ॥
 अद्भुतपतिं महं नमामि शुभं देवेन्द्रपुण्यतम् ।
 सर्वशास्त्र प्रवक्तारं सर्वकर्मफलप्रदम् ॥
 सर्वसंशय छेत्तारं वेत्तारं सर्वकर्मणाम् ।
 परब्रह्मभयं नित्यं परमानन्दरूपिणम् ॥
 सर्वसिद्धिप्रदं देवं शरण्यं लक्ष्मणवत्सलम् ।
 वरेण्यं वरदं शांतं त्रिदशार्तिंदरं परम् ॥
 लंछकूर्यं सुवर्णालं स्वर्णयज्ञोपवीतिनम् ।
 पीतवस्त्रपरीधानं जैभार्तकतिलकान्वितम् ॥
 यदनागङ्कपूरैः सुगन्धैः शतपत्रकैः ।
 संपूज्य ध्यायते यैस्तु लक्ष्म्या सुदृढया नरैः ॥
 धनं धान्यं जयं सौम्यं सौभाग्यं नृप मान्यता ।
 लवन्ति सर्वदा तेषां त्वत्प्रसादात्सुरेश्वर ॥
 शोभाग्निसर्पयौराद्या स्तेषां न प्रलवन्ति हि ।
 सुस्थानस्थोऽधिदेवेशः ध्यानेसर्वप्रसाधकः ॥
 पुरा पंडितवर्येषु कृतवैतत् येतसि स्वके ।
 मनुष्याणां हितार्थाय गुरोर्नामान्यभाषत ॥
 विषमस्थस्तथा नृणां सर्वकष्टप्रलंजनः ।
 पत्युः पठते यो वै तस्य कामदलप्रदः ॥
 नमसुरेन्द्रवाद्याय देवान्यार्याय ते नमः ।
 नमस्त्वनंतसामर्थ्यवेदसिद्धांतपारग ॥

सदानंदं नमस्तेस्तु नमः पीडाकराय च ।
नमो वायस्पते तुल्यं नमस्ते पीतवाससे ॥
नमोऽद्वितीयरूपाय लम्बदूर्याय ते नमः ।
नमः प्रहृष्ट नेत्राय विप्राण्यं पतये नमः ॥
नमो भागव शिष्याय विपन्नातिहरे नमः ।
नमस्ते सुरसैन्यस्य विपत्तौ त्राणुर्हेतवे ॥
ऋडस्पतिः सुराचार्यो ह्यावान् शुभलक्षणः ।
द्वोऽक्षत्रयगुर्ः श्रीमान् सर्वज्ञः सर्वतो विभुः ॥
सर्वेशः सर्वदा तुष्टः सर्वगः सर्वपूजितः ।
अक्रोधनो मुनिश्रेष्ठो नीतिकर्ता जगत्पतिः ॥
विश्वात्माविश्वकर्ता च विश्वेयोनिरथोनिजः ।
भूर्भुवो धनदाता च लताण्वो भद्राब्जलः ॥
पंचविंशति नामानि पुष्ट्यानि शुभदानि च ।
प्रातश्चैतथाय ये नित्यं पठेद्वासुसमाहितः ॥
विपरीतोऽपि भगवान्सुप्रीतः स्याद्ऋडस्पतिः ।
नंदगोपाल पुत्रेण विष्णुनाडीर्तितानि च ॥
ऋडस्पते काश्यपेय ह्यावान् शुभलक्षणः ।
अक्षीण्टक्षलद श्रीमन् शुभश्रद्ध नमोस्तुते ॥
ऋडस्पतिः सुराचार्यो देवर्षिसुरपूजितः ।
आचार्यो हानवारिश्च सुरमंत्री पुरोहितः ॥
उदयास्ते च मध्याह्ने पठेन्नित्यं समाहितः ।
पंचविंशति नामानि यः पठेत्क्षलदानि च ॥

न आधका अहस्तस्य यं देवोरक्षते सदा ।
 करोति विपुलां शांतिं सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥
 महाकायः सर्वगतः पूजतो नन्दसूनुना ।
 रक्षाकरो सिंहाभलः हस्तिदुष्कर्मनाशनः ॥
 नमः सुरेन्द्र वन्द्याय देवाचार्याय ते नमः ।
 पूज्याय सर्वदेवानां त्रिदशाधिपते नमः ॥
 एवो ऋद्धस्पतिः सूरीराचार्यो युद्धरंगिराः ।
 वाचस्पतिर्देवमन्त्री शुभं मे कुर्वतां सदा ॥
 यस्य त्वं कुपितो देव अहुराज महाभल ।
 राज्ञ्यसमृद्धिसौख्यानि तस्य नश्यन्ति तत्क्षणात् ॥
 यः पठेत् प्रयतः स्तोत्रं तस्य त्वं हातुमिच्छसि ।
 पश्यतां देवदेत्यानां विद्मस्य शुभं क्लम ॥
 सशैलसागरायां तु पृथिव्यां परमेश्वर ।
 देवासुर मनुष्याणां विद्मोसि क्षयंकरः ॥
 त्वयि कुद्धे अक्षीर्वीरे राज्ञेने निपातितः ।
 हतो लीभस्तवयि कुद्धे राज्ञदुर्योधनो हतः ॥
 सुरासुरैः सुरेन्द्रेण पूजतोसि सहानरैः ।
 कर्मद्वैः शतपत्रैश्च पादपद्मं प्रयत्नतः ॥
 तेषां नानाविधं सौख्यं येषां तुष्टोसि तत्क्षणात् ।
 नृगन्धराचरं पूजं विद्धाति सदैवतु ॥
 यं धृष्टं शत्रुयान्नित्यं पठेद्वापि समाहितः ।
 ऋद्धस्पति कृतापीडा तस्य न स्यात्कदाचन ॥

કૃણ : ઉપરોક્ત ગુરુના સ્તોત્રનો જે માણસો ખરા ભાવથી પાઠ કરે છે તે માણસો અનેક પ્રકારે સુખી થાય છે, ગોચરમાં જ્યારે ગુરુ નિર્ભાગ બને અથવા જ્યારે અશુભ કૃણ આપનારા ગુરુની દશા અથવા અંતર્દશા ચાલતી હોય ત્યારે જે માણસ આ બૃહસ્પતિ સ્તોત્રનો નિયમિત પાઠ કરે તે તેનાથી ગુરુના કારણે થનારી સઘળી પીડા નાશ પામે છે તથા માણસ અનેક પ્રકારે સુખસંપત્તિ તેમજ કીર્તિ પામે છે અને અનેક પ્રકારે સુખી થાય છે.

: ગુરુનું નામસ્તોત્ર :

ગુરુબૃહસ્પતિર્ભવઃ સૂરાચાર્યો વિદ્યાંવરઃ ।
 વાગીશો ઘિષણો દીર્ઘઃ શ્યામઃ પીતાંબરો યુવા ॥
 સુધાદંટિર્બ્રહ્મધીશો બ્રહ્મપીડાપહારકઃ ।
 દયાકરઃ સૌમ્યમૂર્તિઃ સુરાચર્યઃ કુંકુમઘૃતિઃ ॥
 લોકપૂજ્યો લોકગુરુઃ નીતિજ્ઞો નીતિકારકઃ ।
 તારાપતિશ્ચાંગિરસો વેદવૈદ્યપિતામહઃ ॥
 ભક્ત્યા બૃહસ્પતિ ધ્યાત્વા નામાન્યેતાનિ યઃ પેઠત્ ।
 અરોગી બલવાન્ શ્રીમાન્ પુત્રવાન્ સ ભવેન્નરઃ ॥
 જીવેદ્દર્શશતં મર્ત્યો પાપં નશ્યતિ નશ્યતિ ।
 પૂજ્યેદ્યો ગુરોર્દિને પીતગન્ધાક્ષતામ્બરૈઃ ॥
 પુબ્પહીપોપહારૈશ્ચ પૂજયિત્વા બૃહસ્પતિમ્ ।
 પ્રાહ્મણ્યાન્ ભોજયિત્વા ચ પીડાશાંતિર્ભવેત્ સદા ॥

કૃણ : જ્યારે જ્યારે ગોચર ભ્રમણ દરમિયાન ગુરુ નમજો હોય અથવા અશુભ કૃણ આપતા ગુરુની દશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય ત્યારે આ ગુરુના નામસ્તોત્રના પાઠથી અશુભ ગુરુનું સઘળું ખરાબ કૃણ નાશ પામે છે. વળી ગુરુવારના દિવસે ગુરુના આ સ્તોત્રનો પાઠ

કરવાથી ખાસ કરીને માણસનાં સઘળાં સંકટો દૂર થાય છે અને ગુરૂ માણસનાં સુખ, શાંતિ, ધન તથા કીર્તિમાં વધારો કરે છે.

વિશેષ : જ્ઞાન, સદ્ગુણ તથા સંતાનો બાબતનું કળ ગુરૂના આધિપત્યમાં રહેલું છે. સારા આચારવિચાર, મહાત્મ્ય તેમજ વેદશાસ્ત્રોનું અધ્યયન પણ ગુરૂ ઉપર જ અવલંબે છે. વળી શાસ્ત્રોમાં વિશ્વાસવાળી ઉત્તમ બુદ્ધિ આપનાર પણ ગુરૂ જ છે. આ ઉપરાંત શ્રદ્ધા, ભક્તિ, તપશ્ચર્યા, દેવારાધન, યજ્ઞયાગ વિગેરે ગુરૂની કૃપાથી થઈ શકે છે. વળી ઉન્નતિ, સદ્ગતિ અને સારા સારા ભંડારોની પ્રાપ્તિ પણ ગુરૂ કરાવે છે. સ્ત્રીઓને પતિનું સર્વોત્તમ સુખ પણ ગુરૂના જ બળથી પ્રાપ્ત થાય છે. આ પ્રમાણેની સઘળી બાબતોનું ઉત્તમ કળ પ્રાપ્ત કરવું હોય તો દરેક માણસે ગુરૂનું આરાધન કરવું જ જોઈએ. કારણકે જો શુભ કળ આપતો ગુરૂ બળવાન હોય તો ઉપરોક્ત તમામ બાબતો માટે તે ગુરૂ હંમેશાં સારું કળ આપશે. વળી જો ગુરૂ નબળો હોય અથવા અશુભ ગુરૂની દશા-અંતર્દશા ચાલતી હોય તો તે ગુરૂ ઉપરની તમામ બાબતોને ઓછા વત્તા અંશે પણ ખરાબ અસર કરવાનો જ. આથી ખાસ ઉપર બતાવેલી રીતે ગુરૂની શાંતિ કરવી જોઈએ, જેથી દરેક પ્રકારે સુખશાંતિમાં વધારો થાય તથા કોઈ પણ પ્રકારની ખોટી ઉપાધિઓ આવે તો પણ તેમાંથી બચી શકાય.

ગુરૂને માટે જે જે દાનની વસ્તુઓ કહેલી છે તે સઘળી વસ્તુઓ ગુરૂને પ્રસન્ન કરનારી છે. આથી માણસે ખાસ તે વસ્તુઓનો ગુરૂની પૂજા આરાધનામાં ઉપયોગ કરવો જોઈએ. વળી તે સઘળી વસ્તુઓનો માણસે પોતે પણ પોતાની શક્તિ પ્રમાણે વધારેમાં વધારે ઉપયોગ કરવો જોઈએ. આ રીતે ગુરૂની પ્રીતિ કરાવનારી સઘળી ચીજોનો વધુ ને વધુ ઉપયોગ કરવાથી ગુરૂ વધારે પ્રતન્ન થઈને માણસને અનેક પ્રકારના લાભ આપે છે તથા ધન, સંતાન, સુખ, યજ્ઞ વિગેરેમાં પણ વધારો કરે છે.

શુક્ર.....

હીરો

સફેદ હીરા શુક્રના રત્ન તરીકે માનવામાં આવે છે. લાલ તથા ભુરી છાંટવાળા હીરા પણ મળે છે. છતાં તદ્દન રંગરહિત અને કુદરતી ચળકાટ તેજવાળા પથર વધુ કીમતી ગણાય છે. સાચો હીરો તેના ઉપર પ્રકાશ પડતાં કુદરતી રીતે તેમાંથી અનેક રંગનાં કિરણો બહાર નીકળે છે.

હીરામાં ઘણી જાતો આવે છે. કેટલીક બનાવટી જાતો પણ છે અને કેટલીક સાચા હીરાની પણ દલકી જાતો હોય છે. હીરાની પણ બનાવટ ખીજા પથરની જેમ જ હોય છે. હીરો એ અગ્નિકૃત ખડકનો પ્રકાર છે અને તેની ખાણોમાંથી નીકળતો કાચો પથર ખરડ હોય છે. પથર ઉપરનો ખરડ ભાગ તોડી નાંખવામાં આવે તો તેની અંદરનો ભાગ સખત અને નક્કર હોય છે.

હીરાની અંદરનો ગર્ભનો ભાગ સખત તથા કુદરતી તેજવાળો અને ચળકાટવાળો તેમજ પાસાદાર હોય છે. હીરો એ ઘણું કીમતી રત્ન છે અને તે જ પ્રમાણે આ રત્નની અસર પણ એટલી જ જોરદાર હોય છે. હીરાના પથરની ઉપરની જે પોપડીઓ કાઢવામાં આવે છે તે પણ ઘણી અસર ધરાવે છે પણ તે હીરા જેટલી જોરદાર અસર ધરાવતી નથી.

આફ્રીકા, હોંગકોંગ, બેલ્જીયમ તથા ભારતના કેટલાક પ્રદેશોમાં હીરા મળી આવે છે. આ સઘળી જાતના હીરામાં અત્યાર સુધીમાં બેલ્જીયમના હીરાની સરખામણીમાં ઉતરે તેવો ખીજા કોઈ પ્રદેશનો

હીરો નથી. ખેલજીવમના હીરા સર્વશ્રેષ્ઠ ગણાય છે અને તે ધણા જ કીમતી હોય છે.

જિંચી જાતના પથ્થરમાંથી પહેલ પાડીને તૈયાર કરેલા હીરાનું તેજ પણ અલૌકિક હોય છે. અંધારી રાત્રે પણ તે હીરામાંથી તેજના કિરણો કુટતાં જણાય છે. આવો જિંચા પ્રકારનો હીરો શુક્રનાં આધિપત્યમાં રહેલા પદાર્થો કરતાં વધુ શક્તિશાળી ગણાય છે અને શુક્રનાં સઘળાં તત્વો પુષ્કળ પ્રમાણમાં પૂરાં પાડે છે.

શુક્રના તત્વો મેળવવાની ઇચ્છાવાળાએ આવો ઉત્તમ પ્રકારનો હીરો જ ધારણ કરવો જોઈએ અને તે જ તે વ્યક્તિ વિપુલ પ્રમાણમાં શુક્રનાં તત્વો પ્રાપ્ત કરી શકે તેમાં શંકા નથી.

શુભ ફળ આપતો શુક્ર : જો તમારી જન્મની રાશિ અથવા નામની રાશિથી ગણતાં પહેલાં સ્થાનમાં અથવા બીજાં સ્થાનમાં શુક્ર આવેલો હોય તો તે શુક્ર હમેશાં શુભ ફળ આપે છે, એ જ પ્રમાણે જન્મરાશિ અથવા નામરાશિથી ગણતાં બીજાં, પાંચમા, આઠમા, નવમા અથવા અગિયારમા સ્થાનમાં શુક્ર આવેલો હોય તો તે શુક્ર પણ હમેશાં શુભ ફળ આપનારો જાણવો. શુક્ર જ્યારે જ્યારે શુભ ફળ આપનારો હોય ત્યારે ત્યારે તે શુક્ર માણસને નવાં નવાં ઝોળખાણો કરાવે છે તેમ જ નવા નવા સંબંધો ઊભા કરાવે છે. વળી આ શુક્ર માણસને સંતાન બાળક પણ સુખ આપાવે છે, ઉપરાંત અનેક પ્રકારે ચારે બાજુથી આ શુક્ર માણસને ધન લાભ કરાવે છે તથા માન કીર્તિ અને લક્ષ્મીમાં વધારો કરે છે.

શુક્ર ઉપર પ્રમાણેનું સારું ફળ આપનારો હોય તો પણ માણસે તેની આરાધના કરવી જોઈએ. આ પ્રમાણે આરાધના કરવાથી શુભ ફળ આપનારો શુક્ર વધારે સારું ફળ આપે છે અને તેથી માણસને અનેક લાભ થાય છે તથા તેના સુખમાં વધારો થાય છે.

અશુભ ફળ આપતો શુક : કોઈપણ માણસની જન્મ રાશિથી અથવા તે નામ રાશિથી ગણતાં છઠ્ઠી રાશિમાં અથવા સાતમી રાશિમાં શુક આવે તો તે શુક અશુભ બનણે. વળી જો પોતાની રાશિથી દસમી રાશિમાં શુક આવે તો પણ તે અશુભ ફળ આપનારો ગણાય છે. જ્યારે જ્યારે શુક અશુભ અને ત્યારે ત્યારે માણસને અશક્તિ અથવા નબળાઈના કારણે ઉત્પન્ન થતા રોગોની પીડા થાય છે. વળી આ શુક ગુમ રથાનનાં દરદો પણ ઉત્પન્ન કરે. તે ઉપરાંત પત્નીને પીડા, બાળકોને પીડા તથા ધનનો ખોટો ખર્ચ કરાવે તેવા યોગો ઉપસ્થિત થાય છે. જ્યારે જ્યારે શુક નબળો અને ત્યારે તેના કારણે માણસને માથાની ખીમારી મિત્રોનો વિરોધ તથા માતાને પીડા કરનાર પણ નીવડે.

ઉપર પ્રમાણે શુક જ્યારે નબળો અને ત્યારે તે અનેક પ્રકારની ઉપાધિઓ લાવનાર અને છે. આને માટે ખાસ વિધિ કરવી જોઈએ અને એ રીતે નબળા શુકની શાંતિ કરવી જોઈએ. જો નબળા શુકને માટે વિધિપૂર્વક શાંતિ કરવામાં આવે તો તેની સઘળી ખરાબ અસર નાશ પામે છે તથા શુભ અસર પ્રાપ્ત થાય છે, જેથી કરીને માણસ આવનારી મુસીબતોમાંથી બચી જાય છે તથા દરેક રીતે સુખી થાય છે.

વિધિ : જ્યારે જ્યારે શુક નબળો અને ત્યારે અથવા તે જ્યારે અશુભ ફળ આપતો શુકની મહાદશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય ત્યારે તેના માટે યોગ્ય વિધિ કરીને શાંતિ કરવી જોઈએ. શુકની શાંતિ માટે તેના નંગ તરીકે હીરો ગણાય છે. સાચો અને પાણીદાર ઉત્તમ જાતનો હીરો લાવવો. આ હીરાને સોનામાં મઢાવી તેની વીંટી બનાવવી તથા તે વીંટીને આભણ પાસે પ્રાણપ્રતિષ્ઠા તથા જપ વિગેરે કરાવીને સિદ્ધ કરાવવી. આ પ્રમાણે વીંટી સિદ્ધ કરવા માટે શુકના ૬૪૦૦૦ જપ કરવા જોઈએ તથા જપ ચાલે ત્યાં સુધી હાંમેશાં વિધિપૂર્વક શુકની વીંટીની અનેક ઉપચારોથી પૂજા કરવી જોઈએ.

શુકના મંત્રો

(૧) વૈદિક મંત્ર :

ॐ અન્નાત્પરિસ્તુતો રસમ્પ્રહ્લાણા વ્યપિષ્વત્ક્ષત્રમ્પયઃ
સોમમ્પ્રજ્વપતિઃ । ઋતેન સત્યમિન્દ્રિયં વિપાનં શુકમન્ધસ
ઈન્દ્રસ્યેન્દ્રિયમિદમ્પયો મૃતમ્મધુ ॥

(૨) પૌરાણિક મંત્રો :

હ્રીં હિમકુંઢમૃણાલાલં દૈત્યાનાં પરમં ગુરુમ્ ।
સર્વશાસ્ત્રપ્રવક્તારં ભાર્ગવં પ્રણુમામ્યહમ્ ॥૧॥

હ્રીં દૈત્યમંત્રી ગુરુસ્ત્રયાં પ્રાણુદશ્ચ મહામતિઃ ।
પ્રભુસ્તારા બ્રહ્માણાં ચ પીઠા હરતુ મે ભૃગો ॥૨॥

ઉપરના ત્રણ મંત્રોમાંથી ગમે તે મંત્ર લઈને તે મંત્રના ૬૪૦૦૦
જપ પૂરા કરવા. આ રીતે સિદ્ધ કરેલી વીટી લાય ઉપર પહેરવી
જોઈએ. આવી રીતે વિધિ કરીને સિદ્ધ કરેલી વીટી પહેરવાથી શુકની
સવળી ખરાબ અસર નષ્ટ થાય છે. રોગ તેમજ શત્રુ સંબંધી તમામ
ઉપદ્રવોનો નાશ થાય છે અને માણસને ધન તેમજ કીર્તિ વિગેરેનો
લાભ થાય છે.

શુકનાં દાનની વસ્તુઓ : રંગબેરંગી કપડાંનું દાન કરવાથી
શુક પ્રસન્ન થાય છે. વળી સફેદ ગાય વાહરડા સાથે દાનમાં આપવાથી
પણ શુકને પ્રસન્ન કરી શકાય છે. સોનું, રૂપું, હીરો તથા ઉત્તમ
કીમતી અક્ષરો અને વસ્ત્રો પણ શુકને પ્રસન્ન કરનારાં ગણાય છે.
શરીરે લેપન કરવાના સુગંધીદાર પદાર્થો તેમજ સફેદ પુષ્પો તથા
સુખડનું દાન આપવાથી પણ શુકને પ્રસન્ન કરી શકાય. તે ઉપરાંત

ધોળો ઘોડો તથા ઘી, તેમજ રસકસવાળા અને ચળકાટવાળા સઘળા પદાર્થો શુકને પ્રસન્ન કરનારા બન્યારા. આ પ્રમાણેની સઘળી દાનની ચીજોમાંથી દરેક વસ્તુનું પોતાની શક્તિ પ્રમાણે દાન કરવું જોઈએ. વળી શુકના પુજનમાં પણ આ વસ્તુઓ અને તેટલી વધારે વાપરવી જોઈએ.

જે માણસ અહીં બતાવ્યા પ્રમાણેનો વિધિ કરે તે માણસને અશુભ શુકના કારણે ઉત્પન્ન થતી કોઈપણ બતની પીડા કદીપણ થતી નથી. વળી જે અશુભ ક્ષણ દર્શાવનારા શુકની દશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય તેા પણ ઉપરનો વિધિ કરવાથી તેની સઘળી ખરાબ અસર દૂર થાય છે તથા શુભ અસર પ્રાપ્ત થાય છે. જન્મ સમયે શુક નબળો હોય તેા પણ આ વિધિ કરવાથી તે અશુભ ક્ષણ આપતો નથી. આ ઉપરાંત શુકની પ્રસન્નતાને માટે શુકના સ્તોત્રનો પણ માણસે ભક્તિપૂર્વક પાઠ કરવો જોઈએ. સ્તોત્રપાઠ માટે હવે આપણે શુકનાં સ્તોત્રો જોઈશું.

શુક નામસ્મરણ સ્તોત્ર

જનમ્ જયતિ શાસનમ્

શ્રી ગણેશાય નમઃ

નમસ્તે ભાર્ગવશ્રેષ્ઠ દૈત્યદાનવપૂજીત ।

વૃષ્ટિરોધ પ્રકર્ત્રે ચ વૃષ્ટિકર્ત્રે નમો નમઃ ॥

દેવયાનીપિતઃ તુભ્યં વેદ વેદાંગપારગ ।

પરેણ તપસા શુદ્ધઃ શંકરો લોકસુંદરઃ ॥

પ્રાપ્તો વિદ્યાં જીવનાખ્યાં તસ્મૈ શુકાત્મને નમઃ ॥

નમસ્તસ્મૈ ભગવતે ભૃગુપુત્રાય વેદસે ।

તારામંડલમધ્યસ્થ સ્વપ્રભાભાસિતાંબર ॥

ચસ્યોદયે જગત્ત્રયે મંગલાહલે ભવેદ્દિહ ।

અસ્તં યાતે દ્યારિષ્ટં સ્યાત્તસ્મૈ મંગલરૂપિણે ॥

ત્રિપુરાવાસિનો દેત્યાન્ શિવબાણે પ્રપીડિતાન્ ।
 વિઘ્નયા જીવયત્ શુકો નમસ્તે ભૃગુનંદન ॥
 યયાતિ ગુરવે તુભ્યં નમસ્તે કવિનંદન ।
 બલિરાજ્ય પ્રદો જીવસ્તસ્મૈ જીવાત્મને નમઃ ॥
 ભાર્ગવાય નમસ્તુભ્યં પુણ્ડ્રીર્વાણ્ણવંદિત ।
 જીવપુત્રાય ચો વિઘ્નાં પ્રાદાત્તસ્મૈ નમોનમઃ ॥
 નમઃ શુકાય કાવ્યાય ભૃગુપુત્રાય ધીમહિ ।
 નમઃ કારણરૂપાય નમસ્તે કારણાત્મને ॥
 સ્તવરાજમિમં પુણ્યં ભાર્ગવસ્યં મહાત્મનઃ ।
 યઃ પઠેત્ શુભ્રુયાદ્રપિ લભતે વાંછિતં ક્લમ્ ॥
 પુત્રકામો લભેત્પુત્રાન્ શ્રીકામો લભતે ત્રિયમ્ ।
 રાજ્યકામો લભેદ્રાજ્યં સ્ત્રીકામઃ સ્ત્રિયમાપ્નુયાત્ ॥
 ભૃગુવારે પ્રયત્નેન પઠિતવ્યં સમાહિતૈઃ ।
 અન્યવારે તુ હોરાયાં પૂજ્યેત્ ભૃગુનંદનમ્ ॥
 રોગાતોં મુચ્યતે રોગાત્ ભયાતોં મુચ્યતે ભયાત્ ।
 યદ્યત્પ્રાર્થયતે જંતુસ્તત્તપ્રાપ્નોતિ નિશ્ચિતમ્ ॥
 પ્રાતઃકાલે પ્રકર્ત્વ્યા ભૃગુપૂજા પ્રયત્નતઃ ।
 સર્વપાપૈઃ પ્રમુચ્યેત્ સર્વસંપદવાપ્નુયાત્ ॥

કથા :- દરરોજ સવારમાં શુકની પૂજા કરવી. શુકવારે ખાસ જ શુકની પૂજા કરવી તથા આ સ્તોત્રનો પાઠ કરવો. જે માણસ શુકના આ ઉત્તમ સ્તોત્રનો પાઠ કરે છે તે માણસના મનની સઘળી ઇચ્છાઓ

પૂર્ણ થાય છે. આ સ્તોત્ર સાંભળનારને પણ ઉત્તમ ફળની પ્રાપ્તિ થાય છે. પુત્રવૃક્ષી અથવા રાજ્યસુખ મેળવવાની ઇચ્છા કરી હોય તો પણ માણસની તે ઇચ્છા પરિપૂર્ણ થાય છે. વળી જો કોઈને પત્ની મેળવવાની ઇચ્છા હોય તો તેને પત્ની મળે છે. રોગથી પીડાતો માણસ રોગમાંથી મુક્ત થાય છે અને ભયમાં આવી પડ્યો હોય તેને ભય નાશ પામે છે. આમ શુકના સ્તોત્રનો પાઠ કરવાથી માણસ જે કાંઈ ઇચ્છા કરે તે સઘળી પૂર્ણ થાય છે અને માણસનાં સઘળાં પાપ નાશ પામે છે તથા તેને અનેક પ્રકારની સંપત્તિઓ પણ પ્રાપ્ત થાય છે.

શુક સ્તોત્ર

શ્રી ગણેશાય નમઃ ।

શુકઃ કાવ્યઃ શુકરેતાઃ શુકલાંબરધરઃ સુધીઃ ।

હિમાલઃ કુન્દધવલઃ શુભ્રાંશુઃ શુભ્રભૂષણુઃ ॥

નીતિજ્ઞો નીતિકૃન્નીતિમાર્ગગામી શ્રદ્ધાધિપઃ ।

ઉચના વેદવેદાંગપારગઃ કવિરાત્મવિત્ ॥

ભાર્ગવઃ કણ્ણાસિન્ધુર્સાનગમ્યઃ સુતપ્રદઃ ।

શુકસ્થેતાનિ નામાનિ શુકં સ્મૃત્વાતુ યઃ પઠેત્ ॥

આયુર્ધનં સુખં પુત્રં લક્ષ્મી પ્રાપ્નોત્યુત પ્રજ્ઞઃ ।

વિદ્યાં ધૈવ સ્વયં તસ્મૈ શુકંસ્તુષ્ટો દદાતિ વૈ ॥

ફળ : જે માણસ આ પ્રમાણેના શુકના સ્તોત્રનો હંમેશાં પાઠ કરે છે તે માણસને અનેક રીતે સુખ સમૃદ્ધિની પ્રાપ્તિ થાય છે. વળી વિદ્યા, ધન, આયુષ્ય તથા લક્ષ્મીમાં વધારો થાય છે અને ઉત્તમ સ્ત્રી તથા સંતાનનું સુખ મળે છે.

દર શુક્રવારે શુક્રનાં આ સ્તોત્રોત્તો પાઠ કરવો જોઈએ. વળી આગળ બતાવેલા વિધિથી શુક્રનું આરાધન કરવું જોઈએ. આ ઉપરાંત વિધિપૂર્વક સિદ્ધ કરેલી હીરાની વીંટી પણ ધારણ કરવી જોઈએ. આ પ્રમાણે કરવાથી શુક્ર પ્રસન્ન થાય છે તથા માણસને અનેક પ્રકારે ઉત્તમ ફળની પ્રાપ્તિ થાય છે. જો જન્મસમયે શુક્ર નબળો હોય અથવા તે ગોચરમાં અશુભ સ્થાનમાંથી પસાર થતો હોય કે પછી અશુભ શુક્રની મહાદશા અથવા અંતર્દશા ચાલતી હોય તો પણ ઉપર પ્રમાણે શુક્રનું આરાધન કરવાથી લંબેશાં શુક્ર શુભ ફળ જ આપે છે તથા તેનું સંબળું અશુભ ફળ નાશ પામે છે.

વિશેષ : અનેક પ્રકારનાં રત્નો, વસ્ત્રો તથા કીમતી અલંકાર, અભૂષણો વિગેરે શુક્રની સત્તામાં રહેલાં છે. વળી મોજશીખની ચીત્તે, કળાઓ, સંગીત, વાણી વિગેરે ઉપર પણ શુક્રનો જ પ્રભાવ ગણાય છે. સુગંધીવાળા સઘળાં પદાર્થો અને પુષ્પો પણ શુક્રની સત્તામાં જ છે. વળી મોટાઈ, ધનિકપણું, મીઠી વાણી, પત્ની, લગ્ન પ્રેમસંબંધ ભોગવિદ્યાસ, તેનાં સાધનો આ બધું જ શુક્રની મહેરબાનીમાં નિવાસ કરે છે. મોટા ઉત્સવો, આનંદ, જલસા, સુંદર હાવપલંગો નાચગાન, પ્રેમ, પૈસો, ખજાનો, ધનભંડાર, મંત્રીપણું, સ્ત્રીઓની મૈત્રી આ વસ્તુઓ ઉપર પણ શુક્રનો જ પ્રભાવ માનવામાં આવે છે. જો તમારા માટે શુક્ર બળવાન હોય તેમજ શુભ ફળ આપનારો હોય તો તે શુક્ર તમને ઉપરની તમામ વાચતો અંગે સારું ફળ આપે છે. વળી જો શુભ ફળ દર્શાવનાર શુક્રની દશા અથવા અંતર્દશા ચાલતી હોય તો પણ તે શુક્ર ઉપરોક્ત વાચતો અંગેનું શુભ ફળ આપશે તથા તે દરેક વાચત લાભ અને સુખ મળશે. પરંતુ જો શુક્ર ગોચરમાં અશુભ સ્થાનોમાંથી પસાર થતો હશે અથવા તે શુભ ફળ આપનારો શુક્રની મહાદશા અથવા અંતર્દશા ચાલતી હોય તો તેના સમયે શુક્ર તમને ઉપરોક્ત સઘળી વાચતો માટે અશુભ ફળ જ આપવાનો. અર્થાત્ જન, કુટુંબ સુખ, વગેરે સઘળાં નાશ કરવાનો. વળી તમામ પ્રકારનાં

તમારાં સુખમાં નબળો શુક અનેક વિધો ઉત્પન્ન કરનારો નીવડે. આથી ખાસ કરીને જ્યારે જ્યારે શુક નિર્જળ અને ત્યારે ત્યારે માણસે અહીં બતાવેલા યોગ્ય વિધિથી શુકનું આરાધન કરવું જોઈએ, તેમજ સંપૂર્ણ વિધિથી સિદ્ધ કરેલી શુકની વીટી પોતાના હાથ ઉપર ધારણ કરવી જોઈએ અને શુકનાં અહીં આપેલાં સ્તોત્રનો નિયમિત પાઠ કરવો જોઈએ.

જે માણસ આ પ્રમાણે શુકની આરાધના કરે છે તેને શુકથી ઉત્પન્ન થતી પીડાનો કટીપણ અનુભવ થતો નથી અને શુક હંમેશાં તે માણસને અનેક પ્રકારે સુખ સંપત્તિ આપે છે.

આ ઉપરાંત જે જે વસ્તુઓ શુકના દાનને માટે કહેલી છે તે સઘળી વસ્તુઓનો શુકના પૂજનમાં જટલો અને તેટલો વધુ ઉપયોગ કરવો. વળી જે સમયે શુક નબળો હોય તે સમય દરમ્યાન પોતાની જાતને માટે પણ તે વસ્તુઓ અને તેટલી વધારે વાપરવી. આ પ્રમાણે કરવાથી શુક ધણ પ્રસન્ન થાય છે, કારણ કે તે સઘળી વસ્તુઓ શુકને અત્યંત પ્રિય છે, આથી તે વસ્તુઓના વધારે ઉપયોગથી શુક વધારે પ્રસન્ન થાય છે. તથા દરેક રીતે માણસને ઉત્તમ ફળ આપનારો નીવડે છે.

શનિ.....નીલમ (નીલમણિ)

શનિનું રત્ન તે શ્રેષ્ઠ નીલમ અથવા નીલમણિ છે. નીલમણિનો રંગ ભૂરા હોય છે. આજ આસમાની રંગથી શરૂ કરીને ભૂરા, ઘેરા ભૂરા, કાળો ભૂરા અને તદ્દન કાળા જેવા આમ અનેક રંગોમાં નીલમણિ મળી શકે છે.

નીલમણિ પણ ખીજા પત્થરોની જેમ જ પૃથ્વી ઉપર ખાણોમાંથી નીકળે છે. સીલેન અને બર્મામાં નીલમણિની ખાણો પુષ્કળ પ્રમાણમાં મળી આવે છે. સીલેન કરતાં પણ બર્મામાંથી મળી આવતા પત્થરો વધારે જાંચી ગતતા ગણાય છે.

નીલમણિ પણ અગ્નિકૃત ખડકનો જ પ્રકાર ગણાય. ખાણોમાંથી ખોદી કાઢેલા પત્થરોને તોડી તેમાંની અશુદ્ધિઓ છુટી પાડવામાં આવે છે. પત્થરનું ઉપલું પડ અશુદ્ધિઓ સાથે લગીને એકરૂપ બની ગયેલું હોય છે. આ પડ સફેદ પડતું, આસમાની અથવા કાળાશ પડતું હોય છે. આથી આ ચડમાંથી બનતાં રત્નો હલકાં ગણાય છે. ઉપરનું અશુદ્ધ પડ તોડતાં પત્થરનો અંદરનો ભાગ નીલમણિનું સાચું સ્વરૂપ દેખાડે છે.

આ શુદ્ધ નીલમણિ ભૂરા રંગનો હોય છે. તેનો રંગ મોરની ગરદન જેવો ચળકતા ભૂરા પ્રકાશવાળો હોય છે. શુદ્ધ નીલમણિ એટલે ધાડીને આંખને વગગે એવું ભૂરા પ્રવાહીનું જામેલું ચેતસલું. આ નીલમણિ ધણો જ કીમતી પત્થર છે. તેમાંથી ભૂરા પ્રકાશ નીકળે છે. શનિને રંગ પણ ભૂરા છે અને તેમાંથી ભૂરા પ્રકાશનાં કિરણો નીકળે છે. આથી જ નીલમણિને શનિનું રત્ન માનવામાં આવે છે.

નીલમણિમાં શનિનાં સઘળાં તરવો છે. અને તે ધારણ કરવાથી કોઈપણ વ્યક્તિ પૂરતા પ્રમાણમાં શનિનાં તરવો પ્રાપ્ત કરી શકે છે. આથી જ નીલમણિ શનિનું રત્ન ગણાય છે. જે માણસને શનિના તરવોની ખામી જણાય તેણે આ રત્ન ધારણ કરવું જરૂરી ગણાય.

શુભ ફળ આપતો શનિ : કોઈપણ માણસની પોતાની જન્મની રાશિ અથવા નામની રાશિથી ગણતાં શનિ ત્રીજી રાશિમાં હોય અથવા છઠ્ઠી રાશિમાં હોય તો તે હમેશાં શુભ ફળ આપનારો નીવડે છે. વળી એ જ પ્રમાણે શનિ જે અગિયારમા સ્થાનમાં હોય તો પણ તે માણસને શુભ ફળ આપનારો ગણાય છે. આમ જ્યારે જ્યારે શનિ શુભ સ્થાનોમાંથી પસાર થતો હોય ત્યારે ત્યારે તે શનિ માણસને અનેક પ્રકારે સુખ આપનારો નીવડે છે. જ્યારે શનિ શુભ ફળ આપે છે ત્યારે માણસને ધન લાભ કરાવે છે. વળી ઉત્તમ વસ્તુઓ તથા માનકીર્તિ વિગેરેનો પણ લાભ થાય છે. રાજ્યદરબારમાં માણસની ઇજ્જત આગર વધે છે અને મિત્રો તરફથી પૃથુ માણસને લાભ થાય છે.

જ્યારે શનિ સારો હોય ત્યારે પણ માણસે શનિની ભક્તિ કરવી જોઈએ. એમ કરવાથી કાયમ માટે શનિ ઉત્તમ ફળ આપનારો અને છે અને જ્યારે નબળો થાય ત્યારે પણ તે શનિ માણસને વધુ પડતી ઉપાધિઓમાં મૂકતો નથી. આથી પોતાનું કલ્યાણ હરહંમેશ ફરેક માણસે કાયમ શનિની ભક્તિ કરવી જોઈએ. જેવી કરીને પોતે હરહંમેશ સુખસાંતિથી અને આનંદપૂર્વક પોતાનું જીવન વિતાવી શકે.

અશુભ ફળ આપતો શનિ : માણસની જન્મરાશિ અથવા નામરાશિથી ગણતાં જ્યારે જ્યારે શનિ પહેલો, ખીજો, ચોથો અથવા પાંચમો થાય ત્યારે તે શનિ અશુભ ફળ આપનારો ગણવો. વળી જે શનિ સાતમો અથવા આઠમો હોય કે પડો નવમો હોય અથવા દસમો કે બારમો હોય તો પણ તે ખરાબ ફળ આપનારો ગણવો.

જ્યેષ્ઠ એ, જો ઉપર પ્રમાણે શનિ નજલો હોય તો તેના કારણે માણસને ધન વ્યાજત નુકશાનના યોગો ઊભા થાય છે. વળી આ શનિના કારણે માણસને કુટુંબમાં વિખવાદ થવાના યોગો આવે છે. વળી પોતાના ખાસ અંગત સંબંધીઓ તથા મિત્રો વિગેરેની જોડે પણ કલહ થવાનો સંભવ રહે છે. આ રીતનો નજલો શનિ માણસના માથે અનેક પ્રકારનાં સંકટો લાવે છે તથા કોઈ કોઈવાર શારીરિક પીડાનો પણ સંભવ ઊભો થાય છે. આમ શનિ જ્યારે જ્યારે નજલો હોય ત્યારે ત્યારે માણસને માથે મુશ્કેલીઓનો આભ ફાટી નીકળે છે.

પનોતી : માણસની જન્મની રાશિથી અથવા નામની રાશિથી ગણતાં જ્યારે જ્યારે શનિ યોગી સ્થાનમાં આવે અથવા આઠમા સ્થાનમાં આવે ત્યારે શનિની પનોતી ખેડી એમ ગણાય. આ પનોતીને નાની પનોતી કહેવાય છે. આ પનોતીનો સમય અઠી વર્ષનો ગણાય છે. આ પનોતી માણસને જાતજાતના ભયથી હેરાન પરેશાન કરી મૂકનારી ગણાય છે. આ પનોતીથી માણસના મનમાં અનેક પ્રકારની મુંઝવણો તથા ચિંતા ઊભાં થાય છે. વળી પોતાનાં અંગત માણસો, સ્નેહીઓ અથવા તે કુટુંબના માણસો સાથે પણ કલેશ થવાને સંભવ રહે છે. આ પનોતીના સમય દરમિયાન માણસને પડવા, વાગવાને તેમજ દાઝવાને ભય રહે છે. તથા આમડીના રોગો ઉત્પન્ન થાય છે.

માણસની જન્મરાશિ અથવા નામરાશિથી ગણતાં જ્યારે શનિ ખારમો થાય, એટલે કે શનિ જન્મની રાશિમાં અથવા નામની રાશિમાં આવે ત્યારે પણ આ પનોતી ચાલુ જ ગણાય. એ જ પ્રમાણે પોતાની રાશિથી ખીજી રાશિમાં જ્યારે શનિ આવે ત્યારે પણ પનોતી ચાલુ રહે. આમ મોટી પનોતી સાડા સાત વર્ષ સુધી રહે છે. જ્યાં સુધી શનિ ખારમી રાશિમાં રહે ત્યાં સુધી પનોતી માથે ખેઠેલી ગણાય. પહેલી રાશિમાં શનિ હોય ત્યારે છતીએ પનોતી છે એમ માનવું. વળી જ્યારે શનિ ખીજી રાશિમાં આવે ત્યારે ઊતરતી પનોતી જાણવી જોઈ એ.

જ્યારે જ્યારે માણુસને મોટી પનોતી એસે ત્યારે ત્યારે માણુસને અનેક પ્રકારના કલેશ કળ્યા અથવા ઝઘડા તકરાર વગેરે થાય છે. અંગત માણુસોને એકપ્રીમને તકરારનો સંભવ રહે છે. વળી આર્થિક નુકસાન થવાનો ભય રહે છે અને અનેક રીતે ખોટા માર્ગે તથા અશુધારી રીતે લક્ષ્મીનો નાશ થાય છે. બાળકોને તેમજ પત્નીને પણ ખીડા કરનારા યોગો ઊભા થાય છે. પોતાના શરીર માટે પણ આ સમય ખરાબ જ ગણાય. આ સમય દરમ્યાન ખીનગર્હી નાસાનાસ, કામ વગરની મુસાફરી તથા એવા અનેક પ્રકારના વિદ્વેતો અને ધનન્યયના પ્રસંગો પણ આ પનોતીના સમયમાં વારંવાર ઊભા થાય છે. આમ મોટી પનોતી માણુસને દરેક પ્રકારે મુસ્કેડીઓ કરનારી ગણાય છે.

શનિની પનોતી જેમ ખરાબ ફળ આપે છે તેમજ તે સાઈ ફળ પણ આપે છે. હવે આ પનોતી ક્યારે ખરાબ ફળ આપશે તથા ક્યારે સાઈ ફળ આપશે તે આપણે જાણવું જોઈએ. પનોતીનું સાઈ નરસું ફળ જાણવા માટે આપણે શનિની પનોતીનો પાયો કેવો છે તે જાણવું જોઈએ. શનિની પનોતીના ચાર પાયો ગણાય. ૧. સોનાનો. ૨. રૂપાનો. ૩. ત્રાંખાનો. ૪. લોખંડનો. પનોતીનો કયો પાયો છે તે જાણવા માટેની રીત સહુથી સહેલી છે. જે દિવસે શનિ રાશિ બદલે તે દિવસે ચંદ્ર કઈ રાશિમાં છે તે જોવું જોઈએ. હવે જો તે સમયની ચંદ્રની રાશિ તમારી રાશિથી ગણતાં પહેલી, છઠ્ઠી અથવા અગિયારમી થાય તો તમને સોનાના પાયે પનોતી બેડી છે એમ જાણવું. જો તે દિવસને ચંદ્ર તમારી રાશિથી ખીજી, પાંચમી અથવા નવમી રાશિમાં હોય તો રૂપાના પાયે પનોતી બેડેલી જાણવી. ત્રાંખાને પાયે પનોતી બેસતી હોય તો તે દિવસે તમારી રાશિથી ત્રીજી, સાતમી અથવા દસમી રાશિમાં જ ચંદ્ર હોય, જો તમારી રાશિથી ગણતાં ચોથી, આઠમી અથવા બારમી રાશિમાં ચંદ્ર હોય તો લોહાને પાયે પનોતી બેડેલી જાણવી જોઈએ.

પાયાનું કૃણ : જો પનોતીનો પાયો સોનાનો હોય તો તે પનોતી હંમેશાં માણસને ખરાબ કૃણ આપનારી બનણી. આ પનોતી માણસને માથે અનેક પ્રકારનાં સંકટો લાવે છે. પોતાના કુટુંબીઓની સાથે આ પનોતીને લીધે માણસને વિખવાદ તથા ક્લેશ થાય છે. દરેક રીતે ધનનો વ્યય તથા આર્થિક મુશ્કેલીઓ આવે છે. વળી કોઈને કોઈ પ્રકારે ઝઘડા તથા વિરોધો ઊભા થાય તેમજ અનેક પ્રકારના રોગોની પીડા ઉત્પન્ન થાય છે. આમ જો પનોતીનો પાયો સોનાનો હોય તો માણસની મુશ્કેલીઓનો પાર નથી હોતો.

જો માણસને ખેસતી પનોતીનો પાયો રૂપાનો હોય તો તે પનોતી હંમેશાં શુભ કૃણ આપનારી ગણાય છે. રૂપાના પાયાની પનોતી માણસના ધન કીર્તિમાં વધારો કરે છે. રાજ્ય તરફથી અનેક પ્રકારે લાભ અપાવે છે. રાજકારી ક્ષેત્રમાં માણસ આગળ વધી શકે તથા પ્રધાનપદ પણ પ્રાપ્ત કરી શકે. અનેક પ્રકારે ધનનો લાભ થાય તથા સંપત્તિમાં પણ ઘણો વધારો થાય છે. આ સમય દરમ્યાન માણસના હાથે અનેક નાનાં મોટાં સારાં કાર્યો, ધાર્મિક તથા મૌલિક પ્રસંગો થાય છે. આમ રૂપાનો પાયો હોય તો તે પાયો દરેક પ્રકારે માણસને સુખ લાભ તેમજ યશ આપનારો અને સંપત્તિ વધાવનારો ગણાય છે.

જો કોઈ માણસને તાંબાના પાયે પનોતી ખેસે તો તે માણસને પણ પનોતી સારું કૃણ આપે છે. આ પનોતી પણ રૂપાના પાયાની જેમ માણસને અનેક પ્રકારે સુખ આપનારી બનણી. આ પનોતીના સમયમાં માણસને સુખસંપત્તિમાં વધારો થાય તેમજ દરેક પ્રકારે ધનનો લાભ થાય અને માન આપણમાં વધારો થાય છે. પત્ની તથા બાળકો તરફથી પણ આ પનોતીમાં માણસને સંપૂર્ણ સુખ મળવાના યોગો આવે છે. આ સમય દરમ્યાન માણસનાં ધારેલાં સઘળાં કાર્યો પણ પૂર્ણ થાય છે અને ચારે તરફથી લાભ થાય છે.

જો પનોતીનો પાયો લોખંડનો હોય તો તે પનોતી માણસને અનેક પ્રકારની મુશ્કેલીઓમાં ઉતારનારી બનશુથી. આ પનોતી દરમ્યાન માણસને પોતાને અનેક પ્રકારની પીડા તથા રોગના ઉપદ્રવો થાય છે, લોહી વિકારના રોગોના બોગ બનવું પડે છે. વળી પત્ની તથા બાળકોને પણ આ પનોતી પીડા કરનારી જ ગણાય છે. આ સમયમાં અનેક પ્રકારે ક્લેશ થાય, ઢોરઢાંખરનો નાશ થાય. રાજ્ય તરફથી ઉપાધિઓ, આવે તથા આગ, ચોરી, વિગેરેના કારણે પણ ભયંકર નુકશાન થાય. વ્યાપાર રોજગારમાં પણ આ પનોતી નુકશાન કરે તથા ધનનો નાશ થાય તેવા યોગો છે.

ઉપર બતાવ્યા પ્રમાણે પનોતીનો પાયો રૂપનો અથવા તાંબાનો હોય તો તે શુભ ફળ આપે છે. જતાં પણ પનોતીના સમયમાં જો શનિનું આરાધન કરવામાં આવે તો શનિ પ્રસન્ન થઈ વધારે સાડુ ફળ આપે છે. વળી જો પનોતીનો પાયો સોનાનો અથવા લોખંડનો હોય તો તે હિંમેશા અશુભ ફળ આપનારો ગણાય. જો પનોતી અશુભ ફળ આપનારી હોય તો ખાસ જ શનિનું આરાધન કરવું જોઈએ. અહીં બતાવેલી યોગ્ય વિધિથી શનિનું આરાધન કરવામાં આવે તથા શનિની વીંટી ધારણ કરવામાં આવે તો શનિનું અશુભ ફળ નાશ પામે છે તેમ જ શુભ ફળ પ્રાપ્ત થાય છે. આથી પોતાનું કલ્યાણ ઇચ્છનાર દરેક વ્યક્તિએ શનિનું યોગ્ય વિધિથી આરાધન કરવું ખાસ જરૂરી ગણાય.

વિધિ : જ્યારે જ્યારે શનિ નબળો અને અથવા અશુભ ફળ આપના શનિની મહાદેશા અથવા અંતર્દેશા ચાલતી હોય તો તેવક સમયે તેના માટે યોગ્ય વિધિ કરીને તેની શાંતિ કરવી જોઈએ. શનિના માટે નંગ તરીકે નીલમની પસંદગી કરવામાં આવે છે. સાડુ અને તેજસ્વી નીલમનું નંગ પંચઘાતુમાં અથવા ત્રીલોહમાં મહાવડું જોઈએ. તેની વીંટી બનાવીને ઉત્તમ આહારણ પાસે તે વીંટીમાં શનિની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા કરાવવી જોઈએ તથા તે વીંટી ઉપર શનિના જપ

કરવાી તેને સિદ્ધ બનાવવી જોઈએ. આ સિદ્ધ કરેલી વીંટી માણસ ધારણ કરે તો તે હમેશાં શુભ ફળ આપશે. આ વીંટી સિદ્ધ કરવા માટે હમેશાં શનિના ૯૨૦૦૦ (બાણું હજાર) જપ કરવાનું શાસ્ત્રનું વચન છે.

શનિના મંત્રો

(૧) વૈદિક મંત્ર :

ૐ શનૌ દેવીરભિષ્ટય આપો ભવન્તુ પીતયે ।

શંચ્યો રભિસ્તવંતુ નઃ ॥

(૨) પૌરાણિક મંત્ર :

હ્રીં નીલાંજન સમાભાસં રવિપુત્રં યમાગ્રજમ્ ।

છાયામાર્તંડસંભૂતં તં નમામિ શનૈશ્વરમ્ ॥ ૧ ॥

હ્રીં સૂર્યપુત્રો દીર્ઘદેહો વિશાલાશ્વઃ શિવપ્રિયઃ ।

મંદચારઃ પ્રસન્નાત્મા પીઠાં હરતુ મેશનિઃ ॥ ૨ ॥

ઉપર આપેલા ત્રણ મંત્રોથી ગમે તે મંત્ર લઈને તે મંત્રના ૯૨૦૦૦ (બાણું હજાર) જપ પૂરા કરવા જોઈએ. આ પ્રમાણે જપ કરીને સિદ્ધ કરેલી શનિના નંગની વીંટી માણસે પોતાના હાથ ઉપર ધારણ કરવી જોઈએ. આ પ્રકારે વીંટી ધારણ કરવાથી માણસને મળતી શનિની સઘળી ખરાબ અસર નાશ પામે છે અને માણસને શુભ ફળની પ્રાપ્તિ થાય છે. રોગ શત્રુ વિગેરેના તમામ ઉપદ્રવો દૂર થાય છે અને લક્ષ્મી તથા કીર્તિનો લાભ થાય છે.

શનિના દાનની ચીજો : જ્યારે માણસને માટે શનિ અશુભ ફળ ઉત્પન્ન કરતો હોય ત્યારે તેને પ્રસન્ન કરવા માટે માણસ અનેક પ્રકારનો વિધિ કરે છે. શનિની પ્રસન્નતા મેળવવા શાસ્ત્રમાં દાન આપવાનો વિધિ કહેલો છે. નવ્યેની વસ્તુઓનું દાન કરવાથી શનિ

ધણો પ્રસન્ન થાય છે. મોટે ભાગે તમામ કાળી વસ્તુઓ દાનમાં અપાય છે; જેમકે ચડદ, કાળો મણિ તથા કાળાં કપડાં, આ ઉપરાંત જીનનાં ગરમ વસ્ત્રો, ધાબળા તેમજ કામળા કે શાલનું દાન આપવાથી પણ શનિ પ્રસન્ન થાય છે. શનિની પ્રસન્નતા માટે શાસ્ત્રમાં બેંસનું દાન તેમજ લોખંડનું દાન પણ ઉત્તમ ગણેલા છે. આ સઘળી વસ્તુઓ શનિને પ્રસન્ન કરનારી હોવાથી તે વસ્તુઓ દાનમાં આપવાથી શનિ પ્રસન્ન થાય છે તથા તેનું સઘળું અશુભ ફળ નાશ પામે છે અને શુભફળની પ્રાપ્તિ થાય છે. શનિના દાનને માટે કહેલી આ સઘળી વસ્તુઓ શનિના પૂજનમાં પણ વાપરવી જોઈએ. એમ કરવાથી શનિની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત થાય છે.

આમ અહીં બતાવ્યા પ્રમાણેના આ વિધિ જે કોઈ માણસ કરે છે તેના ઉપર શનિ પ્રસન્ન થાય છે. અને તેથી શનિના અશુભ ફળનો નાશ થઈ માણસને શુભ ફળ પ્રાપ્ત થાય છે. અશુભ સ્થાનમાં રહેલો શનિ અથવા શનિની નાની કે મોટી પત્ની કે પછી નબળા શનિની દશા કે અંતર્દશા જે અસાધ્ય ફળ ઉત્પન્ન કરે છે તે સઘળું અહીં બતાવ્યા પ્રમાણેના વિધિ કરવાથી નાશ પામે છે તથા શનિ હંમેશાં માણસને શુભ ફળ આપે છે. શનિને પ્રસન્ન કરવા માટે કેટલાક શંકરની આરાધના કરવાનું પણ સૂચવે છે. જે શંકરની આરાધના કરવી હોય તો તેને માટે ચંદ્રની આરાધનામાં જ વિધિ બતાવેલો છે. આ શનિને પ્રસન્ન કરવા માટેનાં કેટલાંક સ્તોત્રો અહીં આપ્યાં છે. આ સ્તોત્રોનો પઠ કરવાથી શનિ પ્રસન્ન થાય છે. ખાસ કરીને માણસે શનિવારના દિવસે સંપૂર્ણ ભક્તિ અને શ્રદ્ધા રાખીને શ્રેમથી આ સ્તોત્રોનો પાઠ કરવો જોઈએ.

દશરથે કરેલું શનિ સ્તોત્ર

હ્રીં નમઃ કૃષ્ણાય નીલાય શિતિકંઠ નિભાય ચ ।

નમઃ પુષ્પગાત્રાય સ્થૂલરોમાશ્રિતાય ચ ॥

નમો નીલમણ્ડિગ્રીવ નીલોત્પલ નિલાય ચ ।
 નમો નિત્યશુધાર્તાય હ્યતૃપ્તાય નમો નમઃ ॥
 નમઃ કાલાગ્નિરૂપાય કૃતાંતામ નમો નમઃ ॥
 નમો ઘોરાય રૌદ્રાય ભીષણાય કરાલિને ॥
 નમસ્તે સર્વ લક્ષાય શનેશ્ચર નમોસ્તુતે ।
 સૂર્ય પુત્ર નમસ્તેસ્તુ કાશ્યપાય નમો નમઃ ॥
 નમો મંદગતે તુભ્યં કૃષ્ણવર્ણુ નમોસ્તુતે
 તપસા દગ્ધદેહાય નિત્યં યોગરતાય ચ ॥
 જ્ઞાનચક્ષો નમસ્તેસ્તુ કશ્યપાત્મજસૂનવે ।
 તુષ્ટોદદાતિ રાજ્યં ચઃ રૂષ્ટો હરતિ તત્કષ્ણાત્ ॥
 દેવાસુરમનુષ્યાશ્ચ પશુપક્ષીબ્રહ્મારણાઃ ॥
 ત્વક્ષા વિલોકિતાઃ સર્વે દેન્યમાશુ વ્રજંતિતે ॥
 શકાદયઃ સુરાશ્ચૈવ મુનયઃ સપ્તતારકાઃ ॥
 સ્થાનબ્રહ્મા ભવંત્યેતે તવ દષ્ટિ વિલોકિતાઃ ॥
 દેશાશ્ચ નગરગ્રામા દ્વીપાશ્ચૈવ દુમાસ્તથા ॥
 ત્વયા વિલોકિતાસ્તે ચ વિનાશ્યાન્તિ મૂલતાઃ ॥
 પ્રસાદં કુરૂ મે સૌરે વરાર્થં ત્વામુપાગતઃ ॥
 એવમુક્તસ્તદા સૌરિર્બ્રહ્મરાજો મહાબલઃ ॥
 અધ્રવીચ્ય શનિર્વાક્યં હૃષ્ટરોમા સ ભાસ્કરિઃ ॥
 તુષ્ટોહં તવ રાજેન્દ્રસ્તવરાજેન સુવ્રત ॥

ક્ર્ણ : જે માણસો આ શનિના સ્તોત્રનો પાઠ કરે છે તેને શનિ કદાપી પીડા કરતો નથી. આ સ્તોત્રના પાઠથી પોતાને આધિન રહેલા કોઈપણ માણસને શનિની પીડા નડતી નથી. તેમજ માણસ દરેક પ્રકારે સુખસંપત્તિ પ્રાપ્ત કરે છે. વળી તેને રાજ્યમાં મોટો હોદ્દો મળે છે તથા અનેક પ્રકારે માનકીર્તિમાં પણ વધારો થાય છે અને સઘળાં સુખો પ્રાપ્ત થાય છે.

શંકરે પાર્વતીને કહેલી શનિસ્તુતિ

કાણ્ણાંતકો રૌદ્ર યમો થ ઝષ્ટુઃ

કૃષ્ણુઃ શનિઃ પિંગલમન્દ શૌરિઃ ।

નિત્યં સ્મૃતો યો હરતે ચ પીડાં

તસ્મૈ નમઃ શ્રીનરવિનંદનાય ॥

ક્ર્ણ : શંકરે પાર્વતીને કહેલું કે શનિનાં આ દસ નામોનો જે કોઈ માણસ પાઠ કરે તથા સવારમાં આ શનિનાં દસ નામોનું સ્મરણ કરે તો તે માણસને કદી પણ શનિ તરફથી પીડા થતી નથી. તથા માણસનાં સઘળાં દુઃખોનો નાશ થાય છે અને માણસને મનવાંછિત ક્ર્ણની પ્રાપ્તિ થાય છે.

યુધિષ્ઠીરે કરેલું સ્તોત્ર

શ્રી ગણેશાય નમઃ ।

નારદ ઉવાચ ॥

ધ્યાત્વા ગણ્યપતિં રાજા ધર્મરાજા યુધિષ્ઠિરઃ ।

ધીરઃ શનૈશ્ચરચ્ચેદં ચકારસ્તવ સુતમમ્ ॥

શિરો મે ભાસ્કરિઃ પાતુ ભાલં છાયાસુતોવતુ ।

કોટરાક્ષો દશૌ પાતુ શિખિકંઠનિભઃ શ્રુતી ॥

ઘ્રાણ્યં મેં ભીષણ્યઃ પાતુ મુખં કલિમુખોવતુ ।
 સ્કન્ધૌ સંવર્તકઃ પાતુ ભુજૈ મે ભયદોવતુ ॥
 સૌરિર્મે હૃદયં પાતુ નાભિં શનેશ્ચરોવતુ ।
 ગ્રહરાજઃ કરિં પાતુ સર્વતો રવિનન્દનઃ ॥
 પાદૌ મન્દગતિઃ પાતુ કૃષ્ણ્યઃ પાત્વખિલં વપુઃ ।
 રક્ષામેતાં પદેન્નિત્યં સૌરેર્નામ અલૈયુર્તામ્ ॥
 સુખી પુત્રી ચિરાયુશ્ચ સ ભવેન્નાત્ર સંશયઃ ।
 શૌરિઃ શનેશ્ચરઃ કૃષ્ણો નીલોત્પલનિભઃ શનિઃ ॥
 શુષ્કોદરો વિશાલાક્ષો દુર્નિરીક્ષ્યો વિભીષણ્યઃ ।
 શિખિકંઠ નિભો નીલચ્છાયા હૃદયનન્દનઃ ॥
 કાલદષ્ટિઃ કોટરાક્ષઃ સ્થૂલરોમાવલીમુખઃ ।
 દીર્ઘો નિર્માસગાત્રસ્તુ શુષ્કો ઘોરો ભયાનક ॥
 નીલાંશુઃ ક્રોધનો રૌદ્રો દીર્ઘશ્મશ્રુર્ઝટાધરઃ ।
 મન્દો મન્દગતિઃ ખન્ને તૃપ્તઃ સંવર્તકો યમઃ ॥
 ગ્રહરાજઃ કરાલશ્ચ સૂર્યપુત્રો રવિઃ શશી ।
 કુન્ને ભુધો ગુરુઃ કાબ્યો ભાનુઃ સિંહિકાસુતઃ ॥
 કેતુર્દેવ પતિર્બાહુઃ કૃતાંતો નૈર્ઝતસ્તથા ।
 શશી મરુતકુબેરશ્ચ ઇશાનઃ સુર વ્યાત્મભૂઃ ॥
 વિષ્ણુર્હરો ગણપતિઃ કુમારઃ કામ ઈશ્વરઃ ।
 કર્તા હર્તા પાલયિતા રાજ્યસ્ય રાજ્યદાયકઃ ॥

छायासुतः श्यामलांगो धनहर्ता धनप्रदः ।
 कूरकर्म विधाता च सर्वकर्मावरोधकः ॥
 तुष्टो इष्टः कामरूपः कामदो रविनन्दनः ।
 अहपीडाहृदः शान्तो नक्षत्रेशो ब्रह्मेश्वरः ॥
 स्थिरासनः स्थिरगतिर्भडाकायो महाफलः ।
 महाप्रलो महाकालः कालात्मा कालकालकः ॥
 आदित्यलयदाता च मृत्युरादित्य नन्दनः ।
 शतभिद्रक्षकव्यता त्रयोदशीतिथिप्रियः ॥
 तिथ्यात्मा तिथिगणकः नक्षत्रगणनायकः ।
 योग राशि मुहूर्तात्मा कर्ता दिनपतिः प्रभुः ॥
 शमी पुष्पप्रियः श्यामस्त्रैकौक्य लावहायकः ।
 नीलवासाः क्रिया सिन्धु नीलाङ्गनमभाम्छविः ॥
 सर्वरोग हरो देवः सिद्धोद्देवगणस्तुतः ।
 अष्टोत्तर शतं नाम्नां शौरेश्छायासुतस्य च ॥
 पठेन्नित्यं तस्य पीडा समस्ता नश्यतिध्रुवम् ।
 कृत्वापूज्य पठेन्मर्त्यो लकितमान्यः स्तवं सदा ॥
 विशेषतः शनिदिने पीडा तस्य विनश्यति ।
 जन्मलग्ने स्थितिर्वापि गोचरे कूरराशिगे ॥
 दशासु च गते शौरौ तदा स्तवमिदं पठेत् ।
 पूज्ये चः शनिं लकत्या शमीपुष्पाक्षतांभरैः ॥
 विधाय त्रैलोक्यप्रतिमां नरो दुःखाद्रिमुच्यते ।
 आधायान्य ब्रह्मणां च यः पठेत्तस्यनश्यति ॥

ભીતો ભયાદ્વિમુચ્યેત બદ્ધો મુચ્યેત બંધનાત્ ।
 રોગી રોગાદ્વિમુચ્યેત નરઃ સ્તવમિદં પઠેત ॥
 પુત્રવાન્ ધનવાન્ શ્રીમાન્ જાયતે નાત્ર સંશયઃ ।
 નારદ ઉવાચ

સ્તવં નિશમ્ય પાર્થસ્ય પ્રત્યક્ષોભૂન્છનેશ્વરઃ ।
 દત્વા રાજે વરઃ કામં શનિશ્ચાંતર્દ્ધે તદા ॥

કૃષ્ણ : જે કોઈ માણસ યુધિષ્ઠિરે કરેલા આ શનૈશ્વર સ્તોત્રનો પાઠ કરે છે તેનાં સવળાં દુઃખ દૂર થાય છે. ખરાબ સ્થાનમાં રહેલો શનિ અથવા નખળા શનિની દશા કે અંતર્દશા આ સ્તોત્રના પાઠથી જરાપણ પીડા કરતાં નથી. જે માણસ ભક્તિપૂર્વક શનિની પૂજા કરે છે તથા આ સ્તોત્રનો પાઠ કરે છે તેને કોઈપણ અસુધી જરાપણ પીડા થતી નથી. આ સ્તોત્રનો પાઠ કરવાથી, ઉત્પન્ન થયેલો ભય દૂર થાય છે. વળી બંધનમાં પડેલો માણસ બંધનથી મુક્ત થાય છે. રોગી માણસનો રોગ મટી જાય છે તથા માણસ ધન પુત્ર તથા સુખ પ્રાપ્ત કરે છે.

દશરથે કરેલું 'બીજું' સ્તોત્ર

શ્રી ગણેશાય નમઃ ।

શ્રી દશરથ ઉવાચ :

કોણ્ણિન્તકે રૌદ્રયમોથ બભુઃ

કૃષ્ણઃ શનિઃ પિંગલ મંદ સૌરિઃ ।

નિત્યંસ્મૃતો થો હરને ચ પીડાં

તસ્મૈ નમઃ શ્રીરવિન્નન્દનાય ॥

सुरासुराः किंपुत्रधोरगेन्द्राः
 गंधर्व विद्याधर पन्नगाश्च ।
 पीडयन्ति सर्वे विषमस्थितेन
 तस्मै नमः श्रीरविनन्दनाय ॥

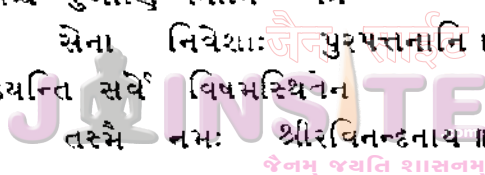
नरा नरेन्द्रा पशवो मृगेन्द्राः
 वन्याश्च ये क्षीटपतंग भृंगाः ।
 पीडयन्ति सर्वे विषमस्थितेन
 तस्मै नमः श्रीरविनन्दनाय ॥

देशाश्च दुर्गांश्च वनानि यत्र
 सेना निवेशाः जैनपुरपत्तनानि ।
 पीडयन्ति सर्वे विषमस्थितेन
 तस्मै नमः श्रीरविनन्दनाय ॥

तिदैर्यवैर्माष शुडान्नदानं
 दोहिन नीलांभरदानतो वा ।
 प्रीष्टाति मन्त्रैर्निजवासरे च
 तस्मै नमः श्री रविनन्दनाय ॥

प्रयागकूले यमुनातटे च
 सरस्वतीपुण्यजले शुद्धायाम् ।
 यो योगिनां ध्यानगतोपि सूक्ष्म
 स्तस्मै नमः श्री रविनन्दनाय ॥

अन्य प्रदेशात्स्वगृहं प्रविष्ट
 स्तदीयवादे स नरः सुभी स्यात् ।

ગૃહાત્ગતો યો ન પુનઃ પ્રયાતિ
 તસ્મૈ નમઃ શ્રીરવિનન્દનાય ॥
 સ્વપ્તા સ્વયાંભુભુવન ત્રયસ્ય
 ત્રાતા હરીશો હસ્તે ચ પીડાં ।
 એક સ્ત્રિધા ઋગ્યજુઃ સામમૂર્તિ
 સ્તસ્મૈ નમઃ શ્રીરવિનન્દનાય ॥
 શન્યષ્ટકં ચઃ પ્રયતઃ પ્રલાને
 નિત્યં સુપુત્રૈઃ પશુખાંધવૈશ્ચ ।
 પઠે-તુસૌખ્યં ભુવિ લોગયુક્તાઃ
 પ્રાપ્નોતિ નિર્વાણપદં તદન્તે ।
 કોણસ્થઃ પિંગલો બહુઃ કૃષ્ણઃ સૌદ્રોન્તકોઽયમઃ ।
 શૌરિઃ શનૈશ્ચરો મંહઃ પિપ્પલાદેન સસ્તુતઃ ॥
 એતાનિ દશ નામાનિ પ્રાતરૂત્થાય ચઃ પઠેત્ ।
 શનૈશ્ચર કૃતા પીડા ન કદાચિત્ ભવિષ્યતિ ॥

કૃષ્ણ : શનિના આ સ્તોત્રનો પાઠ જે માણસ કરે છે તેને
 શનિ કદાપિ પીડા કરતો નથી. વળી શનિના આ સ્તોત્રના પાઠથી
 માણસને પૃથ્વી ઉપર અનેક પ્રકારનાં સુખ પ્રાપ્ત થાય છે. અને મરણ-
 પછી પણ તે માણસની ઉત્તમ ગતિ થાય છે. આ સ્તોત્રના પાઠથી
 શનિની દશા મહાદશા કે પનોતીની જરાપણ માઠી અસર થતી નથી.
 શનિ ખરાય સ્થાનમાં આવેલો હોય અથવા જન્મ સમયે શનિ નવજોડ
 હોય તો પણ આ સ્તોત્રનો પાઠ કરવાથી તેનું અશુભ દર્શન નાશ
 પામે છે.

દર શનિવારે ખાસ કરીને અહીં આપેલા શનિનાં સ્તોત્રોનો પાઠ કરવો જોઈએ. તે ઉપરાંત આગળ બતાવેલા વિધિ પ્રમાણે શનિનું આરાધન કરવું જોઈએ તથા વિધિપૂર્વક શનિની સિદ્ધ કરેલી વીંટી ધારણ કરવી જોઈએ. આ પ્રમાણે શનિને પ્રસન્ન કરવા માટે જે માણસ યોગ્ય વિધિ કરે છે તેના ઉપર હંમેશા શનિ પ્રસન્ન થાય છે તથા શનિની સઘળી માઠી અસરનો નાશ થાય છે અને શુભ ફળની માણસને પ્રાપ્તિ થાય છે.

વિશેષ : માણસના આયુષ્ય તથા મરણની વાતોનો વિચાર શનિ ઉપરથી કરવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત ભય, દુઃખ અને દુસ્મનપણું પણ શનિ ઉપર જ આધાર રાખે છે. હલકા માણસોનું આધિપત્ય સ્વીકારવું તે પણ શનિના કારણે જ બને છે. વધારે પડતી ઊંઘ, ગુલામી, મજુરી તથા ગરીબાઈ પણ શનિના ઉપર જ અન્નભેડી હોય છે. પાપી માણસોને લગતાં કામ, અપવિત્ર વાતો, અપમાનજનક કામ, ખીમારી તેમજ મહેનતનાં કામોનો આધાર પણ શનિ ઉપર છે. ખેતીનું કામકાજ તથા તેનાં સાધનો તેમજ લોખંડની વસ્તુઓ અને યંત્રો શનિની અસર નીચે ગણાય છે. આ ઉપરાંત ભેંસ, પાડા, કાળી વસ્તુઓ, બરછટ ચીજો વિગેરે પણ શનિના આધિપત્યમાં જ રહેતાં છે. જે માણસની જન્મકુંડળીમાં શનિ શુભ ફળ આપતો હોય અથવા શનિની શુભ દશા ચાલતી હોય કે પછી જોયરમાં શનિ શુભ ફળ આપનારો હોય તો આ તમામ વાતો માટે સારું જ ફળ મળે છે. જે જોયરમાં શનિ નબળો હોય અથવા જન્મ સમયે અશુભ ફળ આપનારો હોય કે પછી નિર્બળ શનિની દશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય તો તે શનિ ઉપરોક્ત તમામ વાતો માટે અશુભ ફળ દર્શાવનારો મણી શકાય. અને તેથી માણસને ઉપરની સઘળી વાતોમાં ઉપાધિ આવે. તે ઉપરાંત અનેક પ્રકારે દુઃખ ભોગવવાનો સમય આવે. શનિને માટે અહીં બતાવ્યા પ્રમાણે આરાધના કરવી.

અ. ૨.-૬

ખાસ જરૂરી ગણાય. અને તેમ કરવાથી માણસને તમામ રીતે સુખ શાંતિની પ્રાપ્તિ થાય તથા ઉપાધિઓ પણ દૂર થાય.

જે માણસ આ રીતે શનિની શાંતિ કરે છે તે માણસને કદી પણ નબળા શનિની પીડા થતી નથી. વળી કાયમ શનિનું આરાધન કરનાર માણસને કોઈપણ અહની પડા થતી નથી. માટે દરેક માણસે હંમેશાં પ્રેમપૂર્વક શનિનું આરાધન કરવું જોઈએ.

શનિના આ પ્રમાણેના આરાધન ઉપરાંત શનિના દાનને માટે જે જે વસ્તુઓ કહેલી છે તે સઘળી વસ્તુઓનો પણ માણસે અને તેટલો વધુ ઉપયોગ કરવો જોઈએ. આ ઉપરાંત શનિની આરાધના તથા પૂજનમાં પણ તે વસ્તુઓ તો અને તેટલો વધારે ઉપયોગ કરવો જોઈએ. એમ કરવાથી શનિ વધારે પ્રસન્ન થાય છે. કારણ કે શનિને આ સઘળી વસ્તુઓ ઘણી પ્રિય છે.

JAINSITE.com
જૈનમ્ જયતિ શાસનમ્

રાહુ..... ગોમેદ

રાહુના માટે ગોમેદક ગણવામાં આવે છે. આ પત્થર બહુ કિમતી નથી છતાં તેની અસરોના કારણે જ તેને રત્નોમાં ગણવામાં આવે છે.

ગોમેદકનો પત્થર ખાસ ભારતમાં જ મળી આવે છે. આ પત્થર આછા ધુપેલ જોવા રંગનો, ચળકાટવાળો અંધારામાં જોતાં કૃથ્થઈ રંગનો જણાય છે અને આછા અજવાળામાં તે આછા લાલ રંગનો તથા પ્રકાશ સામે ધરતાં ધુપેલીયા રંગનો જોવામાં આવે છે.

રાહુના સવળાં શુભ તત્વો ધરાવતો આ પત્થર ધારણ કરવાથી માણસને રાહુના તત્વો પૂરતાં પ્રમાણમાં મળી રહે છે. આથી જ આ પત્થરની ગણતરી રત્નોમાં કરવામાં આવે છે.

રાહુની ખરાબ અસરથી હેરાન થના માણસોએ આ પત્થર ધારણ કરવો તે ખાસ જરૂરી છે.

શુભ ફળ આપતો રાહુ : કોઈના માણસની પોતાની જન્મરાશિથી કે નામની રાશિથી ગણતાં જો રાહુ પહેલાં સ્થાનમાં અથવા તે ત્રીજા સ્થાનમાં આવતો હોય તો તે રાહુ માણસને હંમેશાં સાઈઝ ફળ આપે છે. વળી જો આ રીતે ગણતાં હટ્ટી અથવા નવમી રાશિમાં રાહુ આવે કે પછી દસમી રાશિમાં આવે તો પણ તે રાહુ શુભ ફળ આપનારો ગણાય. એ જ પ્રમાણે અગિયારમી રાશિમાં રહેલો રાહુ પણ માણસને હંમેશાં સાઈઝ જ ફળ આપે છે એમ માનવું. હિપર પ્રમાણે જો રાહુ શુભ ફળ આપનારો હોય તો રાહુ માણસને

પુષ્કળ પ્રમાણમાં ધનનો લાભ કરાવે છે. આ રાહુ માણસને પત્નીનું સુખ પણ આપે છે. વળી આ પ્રકારે શુભ ફળ આપતો રાહુ માણસને દરેક પ્રકારનું સુખ આપે છે. તે ઉપરાંત માણસ સંતાનનું સુખ પણ પામે છે.

ઉપર પ્રમાણે રાહુ જ્યારે સાઈ ફળ આપનારો હોય ત્યારે પણ જો તે રાહુની આરાધના કરવામાં આવે તો તેનાથી રાહુ વધારે પ્રસન્ન થાય છે. અને વધારે સાઈ ફળ આપે છે. રાહુની આરાધનાથી માણસને અનેક પ્રકારે ફાયદો પણ થાય છે અને સુખશાંતિમાં વધારે થાય છે.

અશુભ ફળ આપતો રાહુ : જો માણસની પોતાની નામરાશિથી અથવા જન્મરાશિથી ગણતો ખીજ અથવા એથા સ્થાનમાં રાહુ આવતો હોય તો તે ખરાબ ફળ આપનારો બનેલો. વળી જો આ રીતે ગણતો પાંચમા અથવા સાતમા સ્થાનમાં રાહુ આવે તો પણ તે ખરાબ ફળ જ આપે છે. વળી એ જ રીતે આઠમા અથવા બારમા સ્થાનમાં આવેલો રાહુ પણ માણસને અનેક પ્રકારે ઉપાધિમાં મુકનારો જ ગણાય છે. જો રાહુ અશુભ ફળ આપનારો હોય તો માણસને પોતાના અંગત સંબંધીઓ જોડે વિખવાદ ઉત્પન્ન થાય છે. તથા તેના કારણે સંતાપ અને દુઃખ આવી પડે છે. વળી ખરાબ રાહુ માણસના કુટુંબમાંજ કોઈની જીવહાની પણ કરાવે. તે ઉપરાંત કૌટુંબિક ઝઘડા આર્થિક નુકશાન તથા એવાં જ ખીજાં અનેક નુકશાન આ રાહુ બિનાં કરાવે છે ખરાબ રાહુ કેટલીકવાર માણસને શારીરિક પીડા પણ ઉત્પન્ન કરે.

ઉપર પ્રમાણે રાહુ જ્યારે ખરાબ ફળ આપનારો હોય ત્યારે તે રાહુ માણસના માથે અનેક પ્રકારની ઉપાધિ તથા મુસીબત લાવી મૂકે છે. રાહુ જ્યારે જ્યારે ખરાબ ફળ આપનારો અને ત્યારે ત્યારે ખાસ કરીને તેની શાંતિ કરવા માટે યોગ્ય વિધિ કરવો જોઈએ. આમ વિધિપૂર્વક શાંતિ કરવામાં આવે તો નબળા રાહુની સઘળી

ખરાબ અસર દૂર થાય છે અને માણસને અનેક પ્રકારે રાહુ શુભ ક્ષણ આપે છે.

વિધિ : જો માણસના જન્મ સમયે રાહુ નખજો હોય અથવા ગોચરમાં નખજો બનતો હોય કે પછી નખજા રાહુની મહાદશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય તો તેના માટે યોગ્ય વિધિપૂર્વક શાંતિ કરવી જોઈએ. રાહુની શાંતિ માટે ગોમેદના પત્થરની વીંટી બનાવવામાં આવે છે. આ પત્થરને રાહુના નંગ તરીકે ગણેલો છે. ઉત્તમ રાહુના નંગને પંચધાતુની અથવા ત્રિલોહની વીંટીમાં મદાવવું જોઈએ. ત્યાર પછી તે વીંટીની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરીને તેના ઉપર રાહુના જપ કરાવી સિદ્ધ કરવી જોઈએ. વીંટી સિદ્ધ કરવા માટે રાહુના ૭૨૦૦૦ (એતેર હજાર) જપ કરવા જોઈએ.

(૧) વૈદિક મંત્ર :

ૐ કયાનશ્ચિત્રઆભુવહ્નતીસદા વૃધઃ સખા ।
કયાશચિષ્ઠયાવૃતા ॥

(૨) પૌરાણિક મંત્રો :

હ્રીં અર્ધકાયં મહાવીર્યં ચ દ્રાહિત્ય વિમર્દનમ્ ।
સિંહિકા ગર્ભસંભૂતં તં રાહું પ્રણુમામ્યહમ્ ॥૧॥
હ્રીં મહાશિરા મહા વકત્રો દ્વીર્ધંદંષ્ટ્રો મહાબલઃ ।
અતનુશ્ચોર્ધ્વ કેશશ્ચ પીડાં હરતું મે તમઃ ॥૨॥

ઉપર બતાવેલા ત્રણ મંત્રોમાંથી ગમે તે મંત્ર લઈને તે મંત્રના ૭૨૦૦૦ એતેર હજાર જપ પૂરા કરવા. આ રીતે જપ કરીને સિદ્ધ કરેલી રાહુની વીંટી હાથ ઉપર ધારણ કરવી જોઈએ. આ પ્રમાણેની

વિધિ કરેલી વીંટી પહેરવાથી નળગા રાહુની તમામ ખરાબ અસરને દનાશ થાય છે તથા તે રાહુ માણસને સારું ફળ આપે છે. દુઃખ તથા ઉપાધિઓ દૂર થાય છે. તથા માણસને સુખ અને આનંદની પ્રાપ્તિ થાય છે.

રાહુના દાનને માટેની ચીજો : રાહુને પ્રસન્ન કરવા માટે શાસ્ત્રમાં દાન આપવા માટેનો વિધિ પણ દર્શાવેલો છે. તેને માટે ખાસ કરીને કાળા રંગની વસ્તુઓ વધારે શ્રેષ્ઠ ગણાય છે, જેમ કે કાળાં કપડાં, બિનનાં ધ્યાનળા અથવા દામળા, કાળાં ફૂલ, કાળો શેડો, વગેરે રાહુના દાન માટેની ચીજો ગણાય છે. કાળા તલ તથા કાળા લોખંડની ચીજો પણ રાહુ માટેની જ ગણવામાં આવે છે. તેજ અને ક્ષુદ્ર પદાર્થો પણ રાહુને પ્રસન્ન કરનારા માનવામાં આવે છે.

રાહુની પ્રસન્નતા માટે શાસ્ત્રમાં આ સઘળી વસ્તુઓનાં દાન આપવાનું દર્શાવેલું છે. આ ઉપરાંત રાહુના આરાધનમાં પણ આ સઘળી ચીજો વાપરવી તે કાયદાકારક ગણાય છે. તેનાથી રાહુ પ્રસન્ન થાય છે તથા માણસને સ્તમ ફળની પણ પ્રાપ્તિ થાય છે અને સઘળાં સંકટો દૂર થાય છે. જે માણસના જન્મ સમયે રાહુ નળજો હોય અથવા તે રાહુની ખરાબ મહાદશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય કે પછી ગોચરમાં રાહુનું દુષ્ટ સ્થાનમાં ભ્રમણ ચાલતું હોય તે તેવા સમયે રાહુની પ્રસન્નતા માટે રાહુના સ્તોત્રોનો પાઠ કરવો ધણું જરૂરી ગણાય. રાહુની પ્રસન્નતા માટે શંકરનું આરાધન પણ શ્રેષ્ઠ ગણાય છે. રાહુને પ્રસન્ન કરવા માટે નીચે સ્તોત્ર આપવામાં આવે છે.

⊙ રાહુ સ્તુતિ

વિદ્યુત્તુદ પ્રસીદત્વં સદારે શશિસૂર્યયોઃ ।
 શાંત્યર્થં તે મયા દત્તં ગૃહાણાધ્યં નમોસ્તુતે ॥
 કરાલવદન શ્રેષ્ઠઃ સર્વવ્યાધિ વિનાશકઃ ।
 સુખાર્થં તુ મયા પૂજ્યઃ પ્રસીદપરખીડન ॥

રાહુ—ગામેઠ

પ્રૌઢે સુરકુચે જાતઃ સિંહાહ્લોવરઃ પ્રભુઃ ।
વિધિવત્પૂજીતો દેવો મમ શાંતિં પ્રયચ્છતુ ॥
તમોમયં મહાકૂરં રૂદ્રસર્પાનુગામિનં ।
સર્વવેધહરં દેવં સ્વર્ભાનું પ્રણમામ્યહમ્ ॥
સૈંહિકૈયસ્તમો રાહુઃ કન્જલાચલસન્નિભઃ ।
યઃ પર્વાણિ મહાકાયો અસતે ચંદ્રભાસ્કરૌ ॥
વિષ્ણુના ચન્દ્રમૂર્ધાવચ્ચિન્ને ભક્ષયતોમૃતમ્ ।
યોજીતો ગ્રહભાવેન ત્વામહં શરણ્યં ગતઃ ॥

કૃષ્ણ : જો માણસ આ પ્રમાણેના રાહુના સ્તોત્રનો પાઠ કરે તે માણસને અનેક પ્રકારે સુખ સંપત્તિની પ્રાપ્તિ થાય છે. રાહુ કારણે ઉત્પન્ન થતી તમામ પ્રકારની ખીણ શાંત થાય છે. તેમજ રે શત્રુ વિગેરેનો કોઈપણ જાતનો ઉપદ્રવ થતો નથી અને ધન આણુ તથા સુખમાં વધારો થાય છે. જેનમ્ જયતિ શાસનમ્

રાહુનામસ્તવનઃ

શ્રી ગણેશાય નમઃ
રાહુર્દાનવમંત્રી ચ સિંહિકાચિત્તનંદનઃ ।
અર્ધ કાયઃ સહાકોષી ચંદ્રાદિત્ય વિમર્દનઃ ॥
રૌદ્રી રૂદ્રપ્રિયો દૈત્યઃ સ્વર્ભાનુઃ ભીતિદોહસુરઃ ।
ગ્રહરાજઃ સુધાપાયી રક્તાતિથ્યલિલાષકઃ ॥
કાલદષ્ટિઃ કાલરૂપઃ શ્રીકંઠહૃદયાશ્રયઃ ।
વિધુંતુઠઃ સૈંહિકૈયો ઘોરરૂપો મહાબલઃ ॥

અહુપીડાકરો દંષ્ટ્રી રક્તનેત્રો મહોદરઃ ।
 પંચવિંશતિ નામાનિ સ્મૃત્વા રાહુ સદાનરઃ ॥
 યઃ પઠેન્મહતી પીડા તસ્ય નશ્યતિ કેવલમ્ ।
 આરોગ્યં પુત્રમતુલાં શ્રિયં ધાન્યં પશુસ્તથો ॥
 દદાતિ રાહુસ્તસ્મૈ યઃ પઠતે સ્તોત્રમુત્તમમ્ ।
 સતતં પઠતે યસ્તુ જીવેદ્વર્ષશતં નરઃ ॥

ફળ : ઉપર પ્રમાણેના રાહુના નામ સ્તોત્રના પાઠથી પણ માણસનાં તમામ પ્રકારનાં સંકટો દૂર થાય છે. વળી રાહુની તમામ જ્વતની ખરાબ અસર નાશ પામે છે અને શુભ ફળની પ્રાપ્તિ થાય છે. રાહુના આ સ્તોત્રના પાઠથી ધન ધાન્ય સંપત્તિ તથા સુખમાં વધારો થાય છે. અને અનેક પ્રકારના લાભની પ્રાપ્તિ થાય છે.

માણસે દર બુધવારે રાહુના આ સ્તોત્રનો પાઠ કરવો જોઈએ. વળી ખાસ કરીને આગળ બતાવેલા વિધિ પ્રમાણે રાહુની આરાધના કરવી જોઈએ. વળી રાહુની સિદ્ધ દરેકી વીટી પણ વિધિપૂર્વક ધારણ કરવી જોઈએ. આ પ્રમાણે જે માણસ વિધિપૂર્વક રાહુનું આરાધન કરે છે તે માણસને રાહુથી કોઈપણ પ્રકારની પીડા થતી નથી. આ રીતે પ્રસન્ન થયેલો રાહુ માણસને બીજા અહોની પીડામાંથી પણ બચાવે છે. આમ સઘળાં ખરાબ ફળોનો નાશ કરીને રાહુ માણસને શુભ ફળ આપે છે.

વિશેષ : માણસની તમામ પ્રકારની ઉપાધિઓ, મ્લેચ્છપણું, અસ્પૃશ્યતા વિગેરેનો આધાર રાહુ ઉપર રહેલો છે. આ ઉપરાંત હલકાં અનાજ, કધાન તથા કદરૂપાં પ્રાણીઓ, આ વસ્તુઓ ઉપર પણ રાહુની જ અસર થાય છે. 'મેડોળપણું', વિચિત્રતા તેમ જ દરેક પ્રકારની અધાર્મિક રાહુના કારણે જ જોવા મળે છે. જ્યારે જ્યારે રાહુ ગોચરમાં

નબળો અને અથવા નબળા રાહુની મહાદશા કે અંતર્દશા ચાલતી હોય અથવા જન્મ સમયે રાહુ નબળો હોય તો તે રાહુ ઉપર દર્શાવેલી સઘળી બાબતો માટે ખરાબ ફળ આપનારો બને છે. અને તેથી તે દરેક બાબતમાં માણસને અશુભ ફળ મળવાથી નુકશાન થાય છે. આ માટે અહીં બતાવ્યા પ્રમાણે માણસ જે રાહુની આરાધના કરે તો તેનાથી રાહુથી ઉત્પન્ન થતી સઘળી ખરાબ અસરનો નાશ થાય છે તથા દરેક પ્રકારે માણસને શુભ ફળ મળે છે અને સુખ શાંતિમાં વધારો થાય છે.

રાહુનાં આ પ્રમાણેના આરાધન ઉપરાંત રાહુના દાનને માટે જે જે વસ્તુઓ દર્શાવેલી છે તે સઘળી વસ્તુઓ પણ રાહુની આરાધનામાં વાપરવી તેમ જ પોતાને માટે પણ તે વસ્તુઓનો બને તેટલો વધુ ઉપયોગ કરવો. આ પ્રમાણે કરવાથી રાહુ વધારે પ્રસન્ન થાય છે તથા તેથી માણસનાં સુખ શાંતિમાં વધારો થાય છે.

JAINSITE.com
જૈનમ્ જયતિ શાસનમ્

કેતુ.....લસણીયો

લસણીયો ફોલેલી કળીના જેવા રંગવાળો હોવાથી આ પત્થર લસણીયો કહેવાય છે. આ પત્થર પ્લીગ્ન બધાં રત્નોની જેમ પારદર્શક નથી પણ તે મોતી તથા પ્રવાલની જેમ અપારદર્શક છે. છતાં તે સૂર્ય કિરણો ગ્રહણ કરી શકે છે અને પોતાનાં કિરણોથી નવી અસર ઉત્પન્ન પણ કરી શકે છે. આથી જ આ પત્થરની ગણના રત્નોમાં થાય છે.

આ પત્થર કેતુની સઘળી ખરાબ અસરો દૂર કરીને માણસને કેતુનાં સઘળાં શુભ તત્વો પૂરા પાડે છે. આથી કેતુની ખરાબ અસર નીચે આવેલા માણસોએ આ રત્ન અવશ્ય ધારણ કરવું જોઈ એ.

શુભ ફળ આપતો કેતુ : કોઈપણ માણસની જન્મની રાશિ અથવા નામની રાશિથી ગણતાં પહેલાં અથવા ત્રીજા સ્થાનને વિશે જ્યારે જોયરમાં કેતુ આવે ત્યારે તે હંમેશા માણસને શુભ ફળ આપે છે. આ ઉપરાંત છઠ્ઠા કે નવમા સ્થાનમાં રહેલો કેતુ પણ માણસને ઉત્તમ ફળ આપનારો માનવામાં આવે છે. વળી જો કેતુ દસમા અથવા અગિયારમા સ્થાનમાં પડેલો હોય તો તે કેતુનું ફળ પણ શ્રેષ્ઠ ગણવું જોઈ એ. જ્યારે કેતુ શુભ ફળ દર્શાવતો હોય ત્યારે તે રાહુની જેમ જ ઉત્તમ સુખ આપનારો તેમ જ અનેક પ્રકારે શાંતિમાં વધારો કરનારો માનવામાં આવે છે.

કેતુ જ્યારે શુભ ફળ આપનારો હોય ત્યારે પણ જો તેની

આરાધના કરવામાં આવે તો તેનાથી તેના શુભ ફળમાં વધારો થાય છે.

અશુભ ફળ આપતો કેતુ : માણસની જન્મ રાશિ અથવા નામ રાશિથી ગણતાં જ્યારે જ્યારે કેતુ ખીજ અથવા ચોથા સ્થાનમાં આવે ત્યારે ત્યારે તે ખરાબ ફળ આપે છે. આ પ્રમાણે કેતુ જ્યારે પાંચમા, સાતમા અથવા આઠમા સ્થાનમાં આવે ત્યારે તે પણ માણસને અશુભ ફળ આપે છે. વળી બારમા સ્થાનમાં આવેલો કેતુ પણ માણસને મરણતોલ ખીમારી અથવા લયકર માંદગીમાં સપડાવી મૂકે છે. આ પ્રમાણેનો કેતુ માણસને આર્થિક મુશ્કેલીઓ તથા ખીજ અનેક ઉપાધિઓમાં લાવી દે છે.

ઉપર પ્રમાણે કેતુ જ્યારે નબળો હોય ત્યારે તે કેતુને માટે યોગ્ય રીતે વિધિ કરીને તેની આરાધના કરવી જોઈએ. કારણ કે નબળા કેતુના કારણે માણસને અનેક પ્રકારની મુશ્કેલીઓના ભોગ બનવું પડે છે. અને તેથી માણસ હેરાન પરેશાન થઈ જાય છે. જો તેનો યોગ્ય વિધિ કરવામાં આવે તો તેનાથી કેતુનું સઘળું ખરાબ ફળ દૂર થઈ માણસને સાચું ફળ પ્રાપ્ત થાય છે.

વિધિ : જો માણસના જન્મ સમયે કેતુ નબળો હોય અથવા નબળા કેતુની મહાદશા કે પછી અંતર્દશા ચાલતી હોય અથવા તો ગોચર ભ્રમણમાં કેતુ આગળ બતાવેલ અશુભ સ્થાનમાં આવવાથી ખરાબ ફળ ઉત્પન્ન કરતો હોય તો તેના સમયે તે કેતુની શાંતિ માટે યોગ્ય વિધિ કરવો જોઈએ. ખાસ કરીને વૈદ્યર્થમણિ (લસણીયુ) કેતુનું નંગ ગણાય છે. પંચધાતુની વીંટીમાં તે નંગ બેસાડીને તેને હાથ પર પહેરવામાં આવે છે. પહેરતા પહેલાં તે વીંટીની કોઈ ઉત્તમ બ્રાહ્મણ પાસે પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરાવી તેના ઉપર કેતુના મંત્રના જપ કરાવવા તથા વિધિપૂર્વક તેની પૂજા કરવી. શાસ્ત્રમાં કેતુના મંત્રના ૭૨,૦૦૦ (બોંતેર હજાર) જપ કરવાની વાત બતાવેલી છે.

કેતુના મંત્રો

(૧) વૈદિક મંત્ર :

ૐ કેતું કૃષ્ણવન્તિકેતવેપેશેઃ મર્થા અપેશસે ।
સમુષદ્ધિરજાયથાઃ ॥

(૨) પુરાણોક્ત મંત્રો :

હ્રીં પલાશપુષ્પસંકાશં તારકાબ્રહ્મ મસ્તકમ્ ।
રૌદ્રં રૌદ્રતમકંધારં તં કેતું પ્રણમામ્યહમ્ ॥ ૧ ॥
હ્રીં અનેકરૂપવર્ણૈશ્ચ શનશેઃ ધ સહસ્રશઃ ।
ઉત્પાતંરૂપો જગતાં પીડાં હરતુ મે શિખીઃ ॥ ૨ ॥

ઉપર પ્રમાણેના ત્રણ મંત્રોમાંથી કોઈપણ એક મંત્રના ૭૨૦૦૦ (ઓતેર હજાર) જપ કરવા જોઈએ અને એ રીતે વીંટી સિદ્ધ કરવી જોઈએ. આ પ્રમાણે સિદ્ધ કરેલી વીંટી ધારણ કરવાથી કેતુની તમામ નબળાઈ અસરોનો નાશ થાય તથા તેનાથી માણસને અનેક પ્રકારે સુખસંપત્તિ અને શાંતિની પ્રાપ્તિ થાય.

કેતુના દાનની વસ્તુઓ : કેતુની પ્રસન્નતા મેળવવા માટે શાસ્ત્રમાં અનેક પ્રકારનાં દાન આપવાનું પણ સૂચન છે. તેમાં ખાસ કરીને કેતુનું નંગ—વૈદ્યર્થમણિ—(લસણીયો પત્થર) અને તણ તથા તલનું તેલ એ મુખ્ય છે. આ ઉપરાંત કરતુરી તથા ગરમ કપડાં અને કામળા તેમજ ચિત્રવિચિત્ર જ્વતનાં અને જ્વાતનાં કપડાં તેમજ વિચિત્ર વસ્તુઓ સઘળી કેતુ માટે દાનમાં આપી શકાય છે.

શાસ્ત્રમાં કહેલું છે કે આ સઘળી વસ્તુઓના દાનથી કેતુ અસન્ત પ્રસન્ન થઈ માણસનાં તમામ દુઃખ, સંકટ તેમજ ઉપાધિઓનો નાશ કરે છે. આ ઉપરાંત કેતુની શાંતિ માટે તેનું આરાધન કરવા સ્તોત્રો પણ છે. નીચે કેતુનું સ્તોત્ર આપેલું છે.

० केतुनामस्तोत्र

श्री गणेशाय नमः

मृत्युपुत्रः शिशीकेतुश्चानक्षौत्पातश्च धृक् ।
 ञ्जुश्च धूम्राक्षः श्वेतः कृष्णश्चपीतश्च ॥
 छायाश्चपी ध्वजः पुर्योः जगत्प्रलयकृत् सदा ।
 अदृष्टश्चो दृष्टश्चैकमंतूनां लयकारकः ॥
 नामान्येतानि केतोश्च नित्यं यः प्रयतः पठेत् ।
 केतुपीडा न तस्यास्ति सर्पश्चौराग्निबिर्लभम् ॥
 यः पठेत्प्रयतो नित्यं पक्षान्पक्षार्धमेव वा ।
 मुक्तः सर्वलयेभ्योऽपि सर्वान्कामानवाप्नुयात् ॥

शुभः : उपरना स्तोत्रतो पाठ करवाधी भाष्यसना तभाम संकेट
 हर थाय छे तेमज् अनेक प्रकारे लालना योगो आवी भजे छे.

केतु स्तुति

श्री गणेशाय नमः ।

केतुः कालः कलयिता धुम्रकेतुर्विवर्णकः ।
 लोककेतुर्भडाकेतुः सर्वकेतुर्लयप्रदः ॥
 रौद्रो इद्रप्रियो इद्रः कूरकर्मा सुगंधधृक् ।
 पलाशधूम्रसंकाशः चित्रयज्ञोपवीतधृक् ॥
 तारागणु विमर्दी च नैमिनेयो ब्रह्माधिपः ।
 पंचविंशति नामानि केतोर्याः सततं पठेत् ॥

તસ્ય નશ્યતિ ળાધા ચ સર્વાકેતુ પ્રસાદતઃ ।

ધનધાન્ય પશૂનાં ચ ભવેદ્વૃદ્ધિર્ન સંશયઃ ॥

ફળ : ઉપર પ્રમાણેના કૈતુ રતોત્રનેા પાઠ કરવાથી પણ તે માણસનાં સઘળાં સંકટ દૂર કરે છે તથા માણસને અનેક પ્રકારે સુખશાંતિ આપે છે.

માણસે કાચમ આ કૈતુના રતોત્રનેા પાઠ કરવો જોઈએ. અને આગળ બતાવ્યા પ્રમાણે આરાધના કરવી જોઈએ. આથી તમામ સંકટો દૂર થાય અને અનેક રીતે સુખ શાંતિમાં વધારો થાય તથા માનકીર્તિ પ્રાપ્ત થાય.

—: પરિશિષ્ટ :-

આપણે આગળનાં પાનાંઓમાં દરેક અહની શાંતિ કરવા માટેનાં વિધિ જોઈ ગયા. આ પ્રમાણે અહોની વિધિમાં તે તે અહની વીંટી પહેરવાનું સૂચન લખેલું છે. કયા અહની વીંટી કઈ આંગળી ઉપર પહેરવી જોઈ એ તે જાણવા માટે નીચેની આકૃતિ જોવી. અહોનાં રત્નો વીંટીમાં લગાડીને પનાવવી જોઈ એ.

ઉપરની આકૃતિમાં માણસનો હાથ બતાવ્યો છે. આ હાથમાં કઈ જગ્યાએ કયા અહનો પર્વત છે તે બતાવવામાં આવેલું છે. દરેક આંગળી પર અહોનાં નામ લખેલાં છે. જે આંગળી ઉપર જે જે અહનાં નામ છે તે આંગળી ઉપર તે સઘળા અહોની વીંટીઓ પહેરી શકાય. જેમ કે પહેલી ગુરની આંગળી છે તે અંગુઠાની બાજુમાં જ છે. તે આંગળી ઉપર ચંદ્ર, મંગળ, ગુર, રાહુ અને કેતુમાંથી ગમે તે અહની વીંટી પહેરી શકાય.

નોંધ : ખીજા કેટલીક ગ્રંથના પત્થરો અત્યારે રત્નો તરીકે વપરાય છે પણ સાચાં રત્નો જેટલી અસર તે પત્થરો આપી શકતા નથી. આથી આ પુસ્તકમાં સાચાં રત્નોનો જ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

ખંડ ૨ જો

૧ : ગ્રહોનાં નંગ અસર કરી શકે છે ?

ગત વિભાગમાં ગ્રહો વિષે સમજૂતી અપાઈ છે. પણ નંગો પહેરવાથી ગ્રહ કેવી રીતે કાબુમાં આવે? કદાપી ન શકાય એટલા અંતરે આવેલા ગ્રહ અને તેના રંગના નંગોનો સંબંધ અને કેવી રીતે? આ પ્રશ્ન ઘણાને મુંઝવે છે. પરંતુ કલ્પકાળમાં સપડાયેલી વ્યક્તિઓ જોશી-ઓના કહેવા પ્રમાણે નંગ પહેર્યા કરે છે. જેને કાયદો થાય તે વખાણે ને ન કાયદો થાય તે વખોડે.

અહીં સમજવું જરૂરનું છે કે જે નંગો પહેરવાનાં છે તે નંગો શુદ્ધ અને સાચાં જ પહેરવાના છે. ઇમીટેશન નંગો નહિ. કણી ઊડી ગઈ હોય, નંગની અંદર રેસા હોય, તડ હોય, ડાઘ હોય કે ભિન્નિત રંગ હોય તે નંગ ખારણુ કરવાનાં નથી. ખાસ કરીને કૃણ પ્રાપ્તિની ઇચ્છા હોય તો, કેમકે આવા દોષથી નંગાધિપતિ ગ્રહની અસરમાં વાંધા આવે છે.

દૂર દૂર, અતિ દૂર રહેલો ગ્રહ પોતાના રંગનાં વિશુદ્ધ નંગ દ્વારા માનવી પર અસર કરી શકે છે એ આ જમાનામાં સમજવું સહેલું છે. ચંદ્ર પર માનવીએ ઉતરાણુ કર્યું તે એપોલોનું સંચાલન ૩. ૨-૭

પૃથ્વી પરથી થયું. કઈ રીતે? આ આપણા સામાન્ય માનવીના મગજમાં ઊતરતું નથી. દોરડું, તાર કે એવી કોઈ પણ ગોઠવણ અશક્ય છે તેમ તેવી યર્ષ નથી. આંખે જોઈ પણ નથી. આ સંચાલન સૂક્ષ્મ, અતિ સૂક્ષ્મ મોઝનનાં આંદોલનથી થયું. ક્યાં મોઝ! આપણે સામાન્ય માનવો સમજી શકતા નથી છતાં સંચાલન થયું, રોકેટ અમુક અંતરે અદ્ધર રહ્યું, માનવી ઊતર્યા, બેઠા, પાછા આવ્યા. અહીં પૃથ્વી પર બેસેલા માનવોએ આ ક્યું. ટેલિવીઝનના પ્રયોગો કેવી રીતે થાય છે? આપણે સમજી શકતા નથી. આપણા મગજમાં એ ઊતરતું નથી. દૂર દૂર રહેલા અમેરિકા જેવા દેશોના શહેરોમાં, નગરોમાં થતા કાર્યક્રમો આપણે સાંભળી શકીએ છીએ. એ કાર્યક્રમો કોઈ વિદ્યુતશક્તિના જોરે આંદોલનો ઊભા કરી તે આંદોલનોને બીજા યંત્રથી પકડી આપણે સાંભળીએ છીએ. આ આંદોલન કરતાં મોઝાં મગજમાં આવે છે છતાં એકબીજાનાં ઘર્ષણમાં આવતાં પણ નથી. આપણી પાસેના રેડિયો પર જે રેશનની ચાંપ ફેરવીએ તે રેશનના કાર્યક્રમો સંભળાય છે.

આ બધું સ્વયં માર્ગે છીએ કેમકે તેનો પ્રત્યક્ષ પુરાવો છે અને અનુભવ છે.

આ રીતે વિચાર કરીએ તો દૂર દૂર રહેલા અહોનાં કિરણો અહણુ કરવાની શક્તિ તે તે અહોનાં કિરણોમાં છે એ સમજી શકાશે. પણ પ્રશ્ન થશે કે નાંગોમાં કોઈ યંત્રશક્તિ કે વિદ્યુતશક્તિ નથી તો એ નાંગો કઈ રીતે અહોનાં કિરણો અહીં શકે? સામાન્ય દષ્ટિએ જોઈએ તો બ્લોટીંગ પેપરમાં કંઈ શક્તિ છે કે તે પ્રવાહી ચૂસી લે છે! આ નાંગોમાં પણ એવી શક્તિ છે કે તે પોતાના અહોનાં જ કિરણો અહણુ કરી શકે જેમ ન્યૂકલેનું રેડિયો રેશન ન્યૂકલેનનાં જ કાર્યક્રમ અહણુ કરે તેમ.

આ નાંગો અને અહોના સંબંધની હકીકત આ યુગની નથી. ધૌર્વાય દેશોની જેમ પાશ્ચાત્ય દેશો પણ પ્રાચીન કાળથી માનતા

આવ્યા છે. ઋગ્વેદ, સામવેદમાં પણ ઉલ્લેખો મળે છે, જે સ્પષ્ટ કરે છે કે દેવોને અમુક અમુક નંગો અર્પણ કરવાથી અમુક કાર્ય સિદ્ધ થાય છે. માણેક, પાતું વગેરે આપવાથી તે અર્પણ કરનાર રાજા, મહારાજા કે જ્ઞાની પુરુષ થાય છે એવા ઉલ્લેખો છે. સ્ક્રિપ્ટની મૂર્તિ પૂજવાથી ધારેલી સિદ્ધિ મળે છે. જુદાં જુદાં રત્નોથી મહેત્રી મૂર્તિઓનાં પણ ક્ષણ મળે છે. ડો. એચ. અખ્ખરના કહેવા પ્રમાણે હાઈતિસ્મૃતિ એને નંગો પર મળી આવતા ઉલ્લેખોમાં વિવિધ પ્રકારનાં રત્નો મૂર્તિ પર જડવાથી અથવા તે નંગની સંપૂર્ણ મૂર્તિ બનાવી પૂજવાથી વિવિધ પ્રકારની મનઃકામના સિદ્ધ થાય છે.

વિવિધ નંગોવાળી મૂર્તિ પૂજવાથી કાર્યસિદ્ધિ થાય છે એમ કહેવામાં નંગોનું મહત્ત્વ તરત સમજી શકાય છે.

પરંતુ ખરું જોતાં પ્રાચીન ઋષિ મુનિઓ અને જ્યોતિષીઓએ નંગોનાં મહત્ત્વનો સંબંધ ગ્રહ સાથે છે એવું જાણ્યું છે. અને તે નંગો પહેરનારને ગ્રહોએ રાહત આપી છે એવું વર્ણવ્યું છે. આવાં નંગો રાગ સારા કરવામાં વપરાતાં. ઉચ્ચ કક્ષાનો 'હીરા' 'કંટકર'ના રસમાં ઘોળીને ગાયના છાણ તથા મૂત્રમાં અમુક ક્રિયાઓથી રાખવાથી તે પછી તેની રાખ શરીરે લગાડવાથી દીર્ઘાયુષ્ય આપે, શક્તિ આપે, સૌંદર્ય આપે વગેરે વગેરે કરે એમ કથન છે. પાતું મરડો મટાડે તે પિત્તશામક રહે. મોતીની ભરમ પણ ઉપયોગી થાય. પણ આ બધાં નંગોના આ ગુણો નંગમાં રહેલાં તત્ત્વથી પ્રાપ્ત થાય પણ નંગો પહેરવાથી ગ્રહની અસર શી રીતે નાબુદ થાય કે વધુ સારી બને ?

અહીં એક વાત સમજવાની છે કે પાશ્ચાત્ય હસ્તરેખા શાસ્ત્રીઓના મત પ્રમાણે બાળક જન્મે છે ત્યારે હથેતીની મુઠ્ઠીઓ વળેલી હોય છે. ગુરુની આંગળી જે અંગુઠા પાસે છે તેમાંથી જીવન શક્તિ દાખલ થતાં સમગ્ર શરીરનું રક્ત વહેલ હથેતીમાં પ્રસરતાં રેખાઓ પહાડો વગેરેને અસર કરે છે, કરવા માંડે છે તે બાળક પુખ્ત ઉંમરનું થાય ત્યાં

સુધી ફેરફારો ક્યું જાય છે. ને પછી રેખાઓ જામે છે. માટે પુખ્ત વયનું બાળક ન થાય ત્યાં સુધી હસ્તરેખાનો વિચાર બાળક માટે ન કરવો. પછી પણ જેમ જેમ મગજ પર વાતાવરણની અસર પડે, મગજ પર આંદોલનો અથડાય તેમ તેની અસર રક્ત પ્રવાહ મારફત હથેલીમાં પહોંચે ને તેમાં ડાઘા પડે, ઊડી જાય, નવી રેખા પડે, ઊડી જાય, જૂની સુધરે બગડે, વગેરે વગેરે ફેરફાર થાય. જાણીતા હસ્તરેખા શાસ્ત્રી બેન હાય કહે છે : એક વ્યક્તિનો હાથ એણે એક વર્ષે જોયો, તેની છાપ લીધી. એક વર્ષ બાદ એ ફરીથી આવ્યો તો હાથની રેખાઓમાં અજબ ફેરફાર થઈ ગયો હતો. એનું માનસ અનેક બનાવોથી બદલાઈ ગયું હતું.

ઝહોનો સંબંધ માનવમાનસ જોડે માનીએ તો આ સમજવું સહેલું છે. ઝહોનાં અશુભ કિરણોની અસર નીચે આવેલું માનસ નબળું પડી ગયું ને રક્ત પ્રવાહ યથાયોગ્ય કામ કરી ન શક્યો. કયા ઝહોની અસર માનસ પર આવી પડી તે શોધવાનું કામ જ્યોતિષીને છે. હસ્તરેખામાં તે અસર નબળી પડેલી ઝહોના પહાડ પરથી સમજ શકાય.

જો આ બાબતનું પ્રથમ જાન થયું હોય ને તે નબળા પડે એવા ઝહોનું શુદ્ધ નંગ યથાવિધિ કરીને ધારણ કર્યું હોય તો નબળા અસર થાય નહિ.

નંગ ફક્ત ધારણ કરવાથી જ ફળ આપે છે. એવું ખાસ નથી. એની પણ અમુક વિધિ અને રીતિ છે જે વિષે આગળ પરુ વિચાર કરીશું.

બ્રાહ્મણો રૂદ્રાક્ષની જ માળા ફેરવે છે તે પણ રૂદ્રાક્ષને અંગુલી સ્પર્શ થતાં તેમાંનાં કોઈક તત્ત્વનો સંપર્ક સાધે છે પણ બનાવટી નહિ, શુદ્ધ રૂદ્રાક્ષી હોય તો. તેમ રૂદ્રાક્ષી પહેરવાનું કારણ પણ તેવું કાંઈક છે. દહેવાય છે કે સાચી હરડે હાથમાં મુઠ્ઠીમાં પકડી રાખવાથી જ

અમુક સમયમાં રચન કરાવે છે. તે જ યોગે રક્ષાક્ષેત્ર કોઈક અજ્ઞાપ્ય ગુણ હોવો જોઈએ. તે જ રીતે તુલસીની માળાનું સમજવું પડે. જૈનો પણ અહોના રંગ અનુસાર કાળી, પીળી, લાલ નવકારવાળી ફેરવી જપ કરે છે તેમાં પણ આપું જ કોઈ ગૂઢ રહસ્ય છે. સાચી માળા હોય તો અંગુલિ દ્વારા શરીરના રક્ત પ્રવાહ દ્વારા માનવ માનસ પર અસર ને પરિણામ આવે તે જ રીતે નંગો ધારણ કરવાથી માનવ માનસ પર અસર થતાં તેને ધારણી સિદ્ધિ કરવા પ્રયાસો સૂઝે. એક વાચ્યત છે કે નંગ ધારણ કરનાર ને માળા ફેરવનારનાં ચિત્તની એકાગ્રતા તે તે અહ સાથે રહેવી જોઈએ. માટે નંગ ધારણ કરનારે હરરોજ તે નંગની પૂજા તથા પાઠ કરવા જોઈએ.

卐 જૈન સાઈટ

ર : કયા અહોનાં નંગ પહેરવાં ?

સામાન્યતઃ જોશીઓ જે અહનીચનો વડે નિર્જળ કે શત્રુ ક્ષેત્રી અહ હોય છે કે છત્રે, આઠમે કે આરમે લાવે કુંડળીમાં પડ્યો હોય છે તે અહ પર નિશાન તાકે છે ને તે અહનું નંગ પહેરવા સૂચના આપે છે. અહીં વિચારવાનું છે કે જે અહ નિર્જળ જ હોય તે અહનું નંગ પહેરવાથી તે અહ કઈ રીતે સારું ફળ આપી શકે? નિર્જળ મનુષ્ય મિત્ર હોય તો પણ તે મદદ કરી શકતો નથી. નિર્જળનાં નિર્જળ કિરણો આપણા માનસ પર પડે તેને તે જ અહનાં કિરણો કઈ રીતે અટકાવી શકે! જે અહ જ નિર્જળ હોય તો તેની આરાધના નંગોથી કઈ રીતે ફળદાયી થાય એ સમજવામાં આવતું નથી. અહ બળવાન હોય ને તે અનિષ્ટકારક હોય તો તેના જપથી, એ અહની પૂજા થઈ ન શકે માટે તેનાં નંગની પૂજા કરવાથી અનિષ્ટ ન કરે તે સમજી શકાય છે. આ સમજ ખરી હોય તો કુંડળીમાં નિર્જળ અહનું નંગ પહેરવાથી લાભ નથી.

તો શું કરવું? કબ્લ કે અનિષ્ટનું નિવારણ કઈ રીતે થઈ શકે? આપણે વેદમાં અને પુરાણોમાં વાંચીએ છીએ કે દેવોને દાનવોએ હેરાન કીધા તો દાનવોને પગે પડીને મનાવવા ગયા નથી. તેમની આરાધના કરી નથી પણ વધુ બળવાન દેવ વિષ્ણુ, શંકર, શક્તિ વગેરેની સહાય અને માર્ગદર્શન ચામ્યું છે. તો એ જ ન્યાયે જ્યારે અનિષ્ટકારક ગ્રહની અસર થાય છે એવું લાગે તો વધુ સખળ ને સુખદાયક ગ્રહની આરાધના કરવી યોગ્ય છે. એટલે કુંડળીમાં વધુ બળવાન ગ્રહ શુભ ફળ આપનારો હોય તેનું નંગ પહેરી તેની પૂજા કરી તેની સહાય માગવી. પછી કલં અનિષ્ટકારક ગ્રહના જપ કરવા હોય તો તે કરવા, એવું અમારું મંતવ્ય છે.

અમારા મતે અનિષ્ટકારક શનિ હોય ને ગુરુ બળવાન હોય તો ગુરુનું નંગ પહેરવું ને મંગળ અનિષ્ટકારક હોય તો શુક્રનું નંગ પહેરવું. રાહુ અનિષ્ટકારક હોય તો શુક્રનું નંગ પહેરવું. શુભ ગ્રહ અનિષ્ટકારક હોય તો તે શુભ ગ્રહનું નંગ પહેરી તેના મંત્ર જપ કરવા કેમકે શુભ અનિષ્ટ હોવા છતાં તે શુભ ગ્રહ હોવાથી તરત જ મનાવી લેવાય. તેમ સૂર્ય પણ પ્રાણકારક હોવાથી તેને પણ મનાવી શકાય ને તે સૂર્યમંત્રથી અથવા ગાયત્રી મંત્રથી. હવે પાપ ગ્રહ અનિષ્ટ ફળ આપનાર હોય ને તે પાછો પાપ દષ્ટિમાં પણ હોય તો શુભ ગ્રહનું નંગ પહેરી દષ્ટિ કરનાર ગ્રહના જપ પણ અનિષ્ટકારક ગ્રહના જપ સાથે કરવા. કોઈને આ આખત વિચિત્ર લાગે પણ અજમાવી જોવા જેવી છે.

હવે ખાસ અહો શનિ અને મંગળ છે એનાં નંગ ધારણ કરવામાં ધ્યાન રાખવાનું છે. પિંપલાદ મુનિએ શનિને પોતાનાં તપોબળથી કોઈની આંખે નાંચે પાડ્યો હતો પણ પછી સમાધાન થતાં તેણે શનિની સ્તુતિ કરી હતી અને તેનાં નામોનાં ગુણગાન કર્યાં હતાં. “કોણરથઃ પિંગલો બભ્રુઃ કૃણ્ણો રૌદ્રોન્તકો યમઃ । સૌરિઃ શનૈશ્ચરો મંદઃ પિંપલાદેન સંસ્મૃતઃ” આ નામો પ્રાતઃકાળે બોલવાથી શનિ પીડા થતી નથી.

હવે પિપ્પલાદના સમયમાં શનિનાં નંગની અસરની ખબર હશે કે કેમ તે કહી શકાય નહિ. પણ શનિ ગ્રહની અસર ખોટી ન થાય તે માટે તેણે ઉચાચ ખતાવ્યો છે. પોતાના ગુરુને શનિએ છેવટની પનોતીના અદ્ય સમયમાં હેરાન કર્યાની કથા છે. વિક્રમ શનિની કથા છે પણ તેમાં નંગનો કોઈ ઉલ્લેખ નથી. ઉલ્લેખ હોવો જ જોઈએ એવું પણ નથી. તે વખતે નંગ ધારણ પ્રચલિત હોય તો પણ નંગ પહેર્યાં પહેરનાની કોઈ લકીકત નથી. આ નંગ અંગે અમારા જ્ઞાન અનુભવની સંપૂર્ણ અંશેઅંશ સાચ લકીકત જાણવા જોવી છે.

મને મોસાળ તરફથી વીંટી મળેલી. તેમાં લંબજોળ શનિ હતો. પણ તેમાં અરધો ભાગ ઘેરા નીલ રંગનો અને બાકીનો અરધો ભાગ ખુશ્તા નીલ રંગનો હતો. આ રંગો જરૂર જ કુદરતી હતા. મને શનિની પનોતી હતી. જોશીએ ધારણ કરવા કહેલું. હું પહેરી રાખતા ને શનિવાર કરતો. (૧૯૩૦ની સાલ, મારી ઉંમર વર્ષ ૩૫, શનિ અગિયારમે ઉચ્ચનો ને ચંદ્ર ખીજે મકરનો).

જૈનમ્ જયતિ શાસનમ્

દેવગઢ આશિયામાં હું હેડમાસ્તર હતો ને પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી હતો કન્યાશાળાની આજ્ઞાઓ પાસે ગરબા મહોત્સવ ઉજવાવવા ગરબાઓનું રીહર્સલ કરાવતો હતો. જમણી આંગળીએ શનિ હતો. રીહર્સલ પૂરું થઈ ઘેર આવ્યો. હાથપગ ધોઈ જમવા ખેસતાં આંગળી પરની વીંટી ડાબે હાથે બદલવા જતાં શનિ મદારાજ વીંટીમાં નહોતો. કંઈક આશ્ચર્ય ને ગજરામણ થઈ. જમીને ખેટરી લઈ પટાવાળાઓ સાથે કન્યાશાળાનું રીહર્સલ સ્થળ ખૂંદી વડમાં પણ શનિ મદારાજ દેખાયા નહિ રાતે અગિયાર વાગે આવીને સૂતો. સવારના ત્રણેક વાગે સ્વપ્નમાં અવાજ સંભળાયો, “હું આનું છું.” ચમકી ઊઠે. ધૂવો. માતાજીનું સ્મરણ કરી સૂઈ ગયો. સવારના સ્નાન સંધ્યાપૂજા વગેરે કરીને જમવા જતો હતો (રવિવાર હતો.) ત્યાં જ ૧૦૧ વાગે આવેલી ગાડીમાંથી એક મનુષ્ય આજુબાજુ જોયા વિના, સીધો સ્ટ્રટ,

મારાં રહેઠાણ પર આવ્યો. હાથમાં હેન્ડબેગ હતી. આરણ્યું ઠોકવું. હું ત્યાં ગયો. પૂછ્યું કે કોનું કામ છે? એણે કહ્યું કે તમારું જ કામ છે. તમે કાલે શનિ ખોયા છે. હું ખીજે શનિ આપું છું. ખંભાતથી આવું છું.

એ ઘરમાં આવ્યો. એણે શનિ આપ્યો. ઘણું સુંદર નંગ હતું. એણે કહ્યું મારે પૈસા નહિ જોઈએ. ઘણો આગ્રહ કર્યો તો નામના ડા ર. લીલા ને પાછો સીધો ગયો. મેં કહ્યું કે અત્યારે કોઈ ગાડી નથી. એણે કહ્યું 'ફિકર નહિ. હું જઈશ.'

આ શનિની મેં તરત જ વીંટી કરાવી પહેરીને નિશાળે ગયો. એક દિવસ ગયો પણ ખીજે દિવસે બપોરના છુટીના સમયમાં નાના ફર્ટ સ્ટાન્ડનાં છોકરાઓ લડયા, છુટથી સ્ટોટની મારામારી કરી. એકબેના માથાં ફૂટ્યાં. લોહી નીકળ્યું. ત્યાં તરત જ એના બાપા આવ્યા ઘાંટા પાડતા. "તમે હેડમાસ્તર છો છતાં છોકરાઓ લડે, એને તમે અટકાવો નહિ. માથાં ફૂટે. મારે એકનો એક છોકરો....." અટક્યા વિના બે કલાક ભાષણ આપ્યું. મને ખોલવા તક ન આપી. મારી ઓફિસ ગળતી બાળક સાથે ગયા.

હું કાંઈકે આશ્ચર્યમુગ્ધ બેઠો હતો. મારી નજર શનિની વીંટી પર પડી. ત્યાં દિવાન ઓફિસમાંથી પટાવાળો 'પર્સનલ' ડાગળ લઈ આવ્યો. મેં વાંચ્યું. આશ્ચર્ય થયું. કોઈ દિવસ દિવાને મને મીઠો ઠપકો પણ આપ્યો નહોતો તે આ ડાગળમાં સખ્ત ઠપકો હતો કે મેં એમના જરૂરી તુમારનો ઉત્તર નથી આપ્યો. મેં કારકુનને પૂછ્યું તો એમાં તુમાર મોકલવાની તથા તે મળવાની શિરસ્તેદારની સહી ટપાલ બુકમાં બતાવી. મેં નમ્રતાભર્યો જવાબ મોકલ્યો. ઘેર આવી વીંટી કાઢી, પતરાની ઇબ્નીમાં મૂકી તે ત્રિજેરીમાં મૂકી દીધી.

શનિ મકરમાં આવ્યો. મારી પત્નીને ૨૧ વર્ષની પત્નોતી. તેમને સાડાસાતી ચાલુ હતી. મેં વીંટી મારી પત્નીને પહેરાવી જેવા ત્રિજેરી

ખોલી. (ચાવી મારી પાસે જ રહેતી.) ત્રિજ્વેરીનાં ચોર ખાનામાં ચૂકેલી શનિની વીંટીવાળી ડબ્બી ન મળે ! બહુ શોધ્યું. શનિ મહારાજ ગયા... ! આશ્ચર્ય ! મેં નિસાસો નાખ્યો. ઇશ્વરઈચ્છા પત્નીને રોજ શનિસ્તોત્ર લખવા સૂચના આપી.

પ્રસંગવશાત કરંદીકરતું પુસ્તક ભાગ્યરેખા મારા હાથમાં આવ્યું તે તેમાં મુખર્ષના મ્યુઝીયમ વેલ્સમાં શનિ મહારાજનું આલેખેલું ચિત્ર છે તેની જ આખેલુમ નક્ક ફોટા રૂપમાં આ પુસ્તકમાં જોઈ. હું મંત્રમુગ્ધ બન્યો. શું સુંદર ચિત્ર ! પણ શનિસ્તોત્રમાં સૂકાં શરીરથી તદ્દન જ ઊલટું પુષ્ટ શરીર, લુચ્ચાઈ ભરેલી મીઠી આંખ, મુત્સદ્દી ચહેરો વગેરે હતાં. મેં મારી શાળાના ચિત્રશિક્ષક શ્રી સોનારને ખોલાવી શાળાના મ્યુઝીયમ માટે વોટર કલરનું ચિત્ર ઉતારવા કહ્યું. એણે ખુશીથી કબૂલ્યું કેમકે એ પણ ચિત્ર જોતાં જ ખૂબ આનંદિત ને પ્રભાવિત થયેલા. એ જ દિવસમાં એણે ફક્ત ભૂરા રંગના શેડવાળું એ ફૂટનું ચિત્ર તૈયાર કરી મને આપ્યું. મેં મહાવ્યું ત્યાં સોનારે કહ્યું, “સાહેબ ! આ ચિત્ર મ્યુઝીયમમાં રહે તે કોઈ તેની કદર નહિ કરે માટે આપ જ ઘેર રાખો.” ઠીક કહીને મેં ઘેર ચિત્ર મોકલ્યું.

ખીજે દિવસે મ્યુઝીયમમાં મહારાજકુમારનું તૈલચિત્ર ચાર ફૂટનું લાંબું સુંદર રૂમમાં મહેતું, તારે લટકાવેલું ધડાકા સાથે તૂટી નાચે પડ્યું. ને કાચની રાજકણોથી લગભગ મ્યુઝીયમ હોલ અડધો ભરાઈ ગયો ! ખીજે દિવસે બપોરની છુટીમાં એક છોકરો ઓટલા પર ઊભેલો, તેને ખીજાએ ધક્કો મારી જમીન પર પાડ્યો ને તે ઢીંઢી કરતો હતો ત્યાં ત્રીજા છોકરાએ આવી ખીજાને ધક્કો માર્યો. આમ વાનરવેડામાં એક પર એક સાત છોકરાઓ પડ્યા ને સ્ત્રીસ્ત્રી હેઠે હેઠે થઈ. પટાવાળો ઠોડતો મને તેડવા આવ્યો. આ શાળા વિભાગની વીગ થોડે દૂર હતી. હું પહોંચ્યો ત્યાં તે ખીજા શિક્ષકોએ આવી છોકરાઓને ઉઠાડી દીધા હતા. પણ પહેલો છોકરો ઇન્ન પામ્યો.

હતો. એનો માપ આવી પહોંચ્યો ને મારી શાળાનાં શિસ્ત વિરુદ્ધ લાપણુ કરી ગયો. વર્ગમાં છોકરાઓને લઈ જઈ 'શિક્ષાપોથી' મંગાવી! બધાનાં દેખતાં પ્રથમ ધક્કો મારનારને સાત સોટી શરીર પર જુદી જુદી જગાએ મારી. પછી ખીજાઓને બધાએ મારી. સાયંકાલે ખબર પડી કે જેને સાત સોટી મારી હતી તેણે મારી વિરુદ્ધ પોલીસમાં ફરિયાદ કરી. સિવિલ સર્જનનું પ્રમાણપત્ર લેવા ગયો પણ તે તેણે ન આપ્યું એટલે છોકરાને લઈ ને મહારાજ સાહેબ પાસે ગયો. ખૂબ રજો "મારો એકનો એક છોકરો તેને પંચોતેર સોટી હેડમાસ્તરે મારી છે જુઓ" એમ કહી છોકરાના પગ તથા હાથ ખતાવ્યા.

મહારાજ સાહેબ કંઈ ન બોલ્યા. એમના લાઈ નહારસિલજી મહારાજ ખૂબ દરયા ને તેમણે કહ્યું, "બહી! આવો ધંધો કરતા નહિ. તમારો સુકલકડી જેવો છોકરો પંચોતેર સોટી ખાય તો આમ હાલી ચાલી શકે ખરો? આ સોટીના સળ છે કે આપોડીનના?" બહી શું કરે! 'માફ કરો મહારાજ.'

પણ આ વખતમાં તે હાલસ્કૂલના બોર્ડિંગમાં દાહોદના બે છોકરા હતા. તેના મામા દેવગઢ આરિયામાંના આવી પહોંચ્યા. 'સાહેબ! તમે મારા લાણુને પાંચ સોટી મારી છે. મારે હોસ્પિટલમાં નથી રાખવો. તમે કસાર્ધ છો કે કોણ?' મેં ત્યાં તેના સાથે આવેલા છોકરાને પૂછ્યું, 'ભાઈ! મેં તને કેટલી સોટી મારી?' છોકરાએ કહ્યું: 'એ.' 'તારે મામા સાથે ઘેર જવું છે?' 'ના સાહેબ, મારે હોસ્પિટલમાં જ રહેવું છે.' મામા થઈ આવેલા તોફાની ગૃહસ્થને ઘર બહાર જવા હુકમ કર્યો.

શનિ મહારાજનું ચિત્ર પટારામાં નીચે મૂરી દીધું ઉપર કપડાં ગોઠવી દીધાં.

મેં નિર્ણય કીધો કે શનિ મહારાજનું સ્તવન કરવું. નંગ પહેરવું નહિ ને ચિત્ર ઘરમાં રાખવું નહિ. દર શનિવારે અત્રાઘ કરી માનસિક આવાહન કરી પુષ્પ અક્ષતથી પૂજા કરી પગે લાગવું.

કેટલીક માન્યતા

ઘણા માને છે કે અહનું નંગ પહેર્યું કે ફળ મળે. મળવું જ જોઈએ. ઘણા કહે છે ‘મેં મંગળનું નંગ પહેર્યું, મારે ત્યાં પુત્ર જન્મ્યો.’ ‘મેં ગુરુનું નંગ પહેર્યું, મારા સોદા હવે ખરાખર પાર બીતરે છે’ વગેરે. ઘણા આનાથી બીલકુ કહે છે ‘હું ગુરુનું નંગ પહેરું છું હજી કંઈ ઠેકાણું પડતું નથી.’ ‘હું ક્યું નંગ પહેરું તો મારા લગ્ન થાય ?’ વગેરે વગેરે જોતાં લોકો એમ માનતા લાગે કે છે નંગ પહેર્યું એટલે પત્યું. ફળ મળવું જ જોઈએ. આગગાડીની ટિકિટ લીધી તો જગ્યા મળવી જ જોઈએ. પણ ગાડી ચિકાર હોય તો! આ વિચાર કરતા નથી. કોઈને એકાએક ફળ મળી જાય છે. તેનાં ‘કાગનું એસવું’ ને તાડનું પડવું’ એવું બને છે.

અહં જોતાં બને ત્યાં સુધી શનિનું નંગ ન જ પહેરવું. કોઈ પણ અહનાં નંગ પહેરનારે કડક નિયમોનું પાલન કરવું જોઈએ. શનિનું નંગ પહેનારે કડક અહચર્ય ને તે નહિ તો માનસિક કે શારીરિક વ્યભિચારથી દૂર રહેવું જ જોઈએ. શનિના ગુણો ધીરજ, શાંતિ, ખંત મહેનત, ઠરેલપણું, સહનશીલતા, ચારિત્ર્ય શુદ્ધતા, કપટહીનતા, વગેરે અપનાવવાં જોઈએ. રોજ શ્રદ્ધાપૂર્વક-વિધિથી પૂજત પહેરાયલા નંગની પૂજન કરી તે અહના ગુણો મનથી વિચારી તે અહ સાથે ચિત્તની એકાગ્રતા કરી તેનાં સ્તોત્રનો કગમાં કમ નવ વાર મુખપાઠ કરવો જોઈએ. આ નંગને દિવસ અને રાત્રિ શુદ્ધ રાખવું જોઈએ. ફક્ત શનિનું નંગ પહેર્યું, અરદની દાળ, તણ, ગોળા હનુમાનજીના આગળ મૂક્યાં, અરદનાં વડા ખાધા આટલું જ બસ નથી.

જો અહનું નંગ પહેરવું કે પહેર્યું હોય તેના ગુણ અવગણ ને શક્તિનો પૂર્ણ ખ્યાલ રાખીને તે અહ સાથે ચિત્તની એકાગ્રતા રાખીને તેના જપ સ્તોત્રપાઠ રોજ કરવામાં આવે ને નંગ ધારણ કરવામાં આવે તો તે ફળદાયી થાય. એમ કરવામાં ન આવે તો શનિ મંગળ.

જેવા અહોનાં શુભકિરણો અહણ કરવા માટે આપણું માનસ યોગ્ય બળ મેળવી શકવું નથી તે તેથી અશુભકિરણો આપણા દૂષિત માનસ પર પડે તે ક્ષણ ન મળે અથવા ભિક્ષુ મળે. યાદ રાખવું કે અહોનાં સૂક્ષ્મકિરણો ઝીલવા માટે માનવ માનસ ખૂબ સખળ રહેવું જ જોઈએ તે તો જ તે અહની નખળી અસર આપણાં માનસ પર ન પડતાં શુભ અસર પડે તે શુભ ક્ષણ મળે.

ખાસ કરીને શનિ મંગળ જે પાપઅહની દષ્ટિમાં હોય, પાપકર્તારિમાં હોય, નેષ્ઠ સ્થાનમાં હોય તો ખૂબ ધ્યાન રાખવું. ક્ષત નંગ પહેરવાથી કાંઈ નહિ વળે, તે જ રીતે સૂર્ય, ચંદ્ર વગેરે અહો પણ પાપ દષ્ટિથી કે નેષ્ઠ સ્થાનના માલીક બનવાથી અથવા નેષ્ઠ નક્ષત્રમાં હોવાથી નખળું ક્ષણ આપે તે માટે પણ ઉપરની હકીકત ધ્યાનમાં રાખવી.

નંગ પહેરનારે અહોના ગુણો, અવગુણો, શુભ અશુભ અસરો ધ્યાનમાં રાખી તે તે અહો સાથે ચિત્તની એકાગ્રતા રાખી હરેજી જાપ કરવા (યથાશક્તિ) ને અહનું ધ્યાન તે નંગ દ્વારા કરવું. તે પછી એકવાર બોજન કરવું કે ઉપવાસ કરવો વગેરે વિધિ કરવી. આમ કરવામાં આવે તો શુભ ક્ષણની આશા રહેશે.

બીજું ધ્યાન રાખવાનું છે કે અહોની અસર સમગ્ર કુંડળીને નિર્બળ બનાવી દેતી હશે, સમય ઘણો જ માઠો દેખાતો હશે તો નંગ પહેરવાથી કાંઈ નહિ વળે. દષ્ટિદેવની એકધારી ઉપાસના હરેજી કરતાં નંગ પહેરાય તો રાહત મળશે નંગ કોઈ એવો અમ્તકાર નથી કે ચાંપ દાખી કે લાઈટ થાય. લાઈટની ચાંપ દાખતાં પણ જે ક્ષય ઊડી ગયે હોય, વાયર કપાઈ ગયા હોય તો થાય અંધાર કે ભરકો. નંગ ધારણ કરનારે નંગને શુદ્ધ રાખવા તથા અહના ગુણોના આધારે ચારિત્ર્ય શુદ્ધિ રાખવા ખૂબ ચોકસાઈ રાખવી તો નંગનું ક્ષણ મળશે.

ગુરૂનું નંગ હરહંમેશ સાઈ રહેશે ને દરેક વાતે રક્ષણ કરશે. પણ નિયમમાં રહેવાની ત્યાં પણ જરૂર છે.

કુંડળીમાં જોઈ ચોક્કસાઈથી નક્કી કરાવો કે વ્યક્તિને કયો ગ્રહ વધુ લાભદાયી છે ? તે ગ્રહનું નંગ પહેરો. કયો ગ્રહ હેરાન કરે છે ? તેના જપતપ બાતે કરો તે જ તે ગ્રહનાં શુભ કિરણો તમારું માનસ ગ્રહણ કરે ને યોગ્ય આચરણ કરવા બુદ્ધિ સૂઝે. ખીજા પાસે જો જપતપ કરાવો તે તે વ્યક્તિનું મનોબળ ને તપોબળ એવાં હોવાં જોઈએ કે તેનાં આદેશનો તમારા મગજ પર પડે ને તમને યોગ્ય માર્ગ સૂઝે.

માંદગીમાં પણ એવું જ, જપતપ કરવાથી ડોક્ટરનાં માનસ પર અસર કરવાની છે જેથી તેને યોગ્ય દવા સૂઝે અને યોગ્ય ચિકિત્સા કરી નિદાન કરે. તેમ દર્દીના માનસ પર પણ અસર કરવાની છે કે તે ગ્રહોનાં કિરણો નંગ દ્વારા માનસ ભૂમિ પર હસ્તરેખામાં વહેતા રક્તપ્રવાહથી પહોંચે ને તે માનસ સમજા અને ને રોગની અસરથી દૂર રહેવા માંડે.

૩ :

નંગ કઈ આંગળીએ પહેરવાં ?

નંગ કઈ આંગળીએ પહેરવાં એ ચોક્કસ કરવું મુશ્કેલ છે. જોશીએ કહેશે કે તર્જની, અનામિકા, મધ્યમા, કનિષ્ઠિકા વગેરેમાં આ અમુક આંગળીએ જ પહેરજો. પણ અહીં હસ્તરેખા શાસ્ત્રનો સંબંધ વિચારવો. કનિષ્ઠિકા બુદ્ધ ગ્રહની છે, અનામિકા સૂર્ય ગ્રહની છે, મધ્યમ શનિ ગ્રહની છે, તર્જની ગુરુ ગ્રહની છે; તે મંગળ અને ચંદ્રનાં નંગ કયી આંગળીએ પહેરવાં ? પહાડ એ છે. એક અંગુઠા આગળ જીવનરેખા નજીક ને ખીજો કનિષ્ઠિકા નીચે મસ્તકરેખા અને હૃદય રેખાની વચ્ચે હથેલીની ધાર પર. તે ચંદ્ર મસ્તક રેખા ને ભવિષ્ય રેખાની વચ્ચે હથેલીના ખૂણા તરફ છે ને શુક્ર પહાડ અંગૂઠાની નીચે હાથના કાંડા આગળ છે. આમ ગ્રહોના આધારે આંગળીઓના વિચાર કરીએ તો ચંદ્ર, મંગળ ને શુક્ર નડતા હોય તો તેની વીંટી કઈ આંગળીએ પહેરવી ?

હસ્તરેખા શાસ્ત્રમાં બ્રહ્મોનાં નંગનો સ્પર્શ ગણવામાં આવતો નથી. જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં બ્રહ્મોની કનડગત દૂર કરવા નંગો પહેરવાનો ઉદ્દેશ્ય છે નંગ એ બ્રહ્મનું પ્રતીક છે. શા માટે તે આગળ પર ખીજા પ્રકરણમાં વિચારીશું. એટલે જે બ્રહ્મ નડે તે બ્રહ્મનું નંગ પહેરવું. હસ્તરેખા શાસ્ત્રમાં પણ જે પહાડ ખેંકેલો હોય, તેમજ દુશ્ચિહ્નવાળો હોય તે બ્રહ્મ નગજો માની તેનું નંગ પહેરવાની ભલામણ થઈ શકે. પણ કઈ આંગળીએ !

અનામિકા આંગળીને વીંટીની આંગળી કહેવામાં આવે છે (ring finger) અને મોટે ભાગે વીંટી સાં જ પહેરાય છે. (વધારે સગવડ ભરેલી આંગળી વીંટી માટે તે જ છે) કોઈ પણ બ્રહ્મના નંગની વીંટી આ આંગળીએ જ પહેરવી એ વધારે યોગ્ય છે કેમકે આ આંગળી પર સૂર્યનું પ્રાધાન્ય ને પ્રભુત્વ છે. આ આંગળી નીચે સૂર્યનો પહાડ ને સૂર્ય રેખા માનવજીવન માટે ઉત્તમ છે પણ ખેમાંથી એક પણ કોઈ દુશ્ચિહ્નથી કે આડી રેખાથી દૂષિત હોવાં જેઈ એ નહિ, કેમ કે સૂર્ય ચેતન શક્તિ આપનાર છે. સૂર્ય મંડળમાં મુખ્ય છે. બધા બ્રહ્મોની ઉત્પત્તિ સૂર્યમાંથી છે. (મંગળને ભૂમિપુત્ર કહ્યો છે ખરો). સૂર્ય પ્રાણનો અધિષ્ઠાતા છે, આથી સૂર્ય આંગળી અનામિકાએ વીંટી પહેરવાથી, વીંટીનું નંગ આમડીના સ્પર્શથી સૂર્યપહાડ દ્વારા તેની અસર શરીરમાં ને માનસમાં કરે. અહીં યાદ રાખવાનું છે કે સૂર્ય હૃદયનો કારક છે ને હૃદય એ જીવન ટકાવવાનું મુખ્ય યંત્ર છે. એટલે સૂર્યઆંગળીએ વીંટી પહેરવાથી નંગ દ્વારા, સૂર્યપહાડ મારફત, બ્રહ્મની અસર માનવને થાય

જે વૈદ્યો ભસ્મને ઔષધ તરીકે આપવામાં નિષ્ણાત હોય તેણે દર્દીના હાથ પરથી તથા તેની કુંડળીના બ્રહ્મો પરથી નક્કી કરવું જેઈએ કે કયો બ્રહ્મ નગજો છે ! તે કયો રોગ કરે ? તે બ્રહ્મનો વિરોધી બ્રહ્મ કયો ? તે વિચારી તે બ્રહ્મના નંગની ભસ્મ તૈયાર કરી આપવી

ઘટે. શરદી થઈ હોય તો શરીરમાં ઉષ્ણતાપ્રેરક આદુ, સૂંઠ, મરીનો ઉપયોગ થાય, ગરમીની ઋતુમાં ઘરફનાં પીણાં, આઈસ્ક્રીમનો ઉપયોગ થાય. પણ ભરમો દવાઓ વગેરે બધું હૃદય તરફ લોહીવાટે ઘસડાઈ જઈ પછી તે દર્દનાં ઠેકાણે પહોંચે છે તે હૃદયનો અધિષ્ઠાતા સૂર્ય છે માટે સૂર્યની આંગળીએ વીટી પહેરવી એ યોગ્ય લાગે છે.

નંગ એ ખમ્બુ જ જોઈએ. ડાઘા, તડ, ફાટવાળું હોય તો તે નંગ ગ્રહોનાં કિરણો બરાબર ગ્રહણ કરીને હૃદય તરફ પહોંચાડી શકે નહિ. તેમજ તે બળવાન રંગતું એટલે ગ્રહનો જેવો રંગ તેવું જ જોઈએ. જેમકે 'ગુરુ'નું નંગ. ગુરુને ગુરુમંત્ર શ્લોકમાં "ગુરુ કાચન સન્નિભમ્" સોનાના રંગ જેવો કહ્યો છે. માટે ધોળો પોખરાજ નહિ પણ પીળો પોખરાજ લેવો જોઈએ. અહીં કહેવામાં આવશે કે ગુરુ જે રાશિમાં ને જે નક્ષત્રમાં હોય તેના રંગ પ્રમાણે પીળા રંગમાં ફેરફાર હોવા જોઈએ. 'અમારું' માનવું છે કે ગુરુ એટલે ગુરુ. આપણે ગુરુની આરાધના કરવાની છે પછી તે ગમે તે રાશિમાં કે નક્ષત્રમાં હોય. જે રીતે ગુરુ મંત્રના જપમાં આવતા રાશિ કે નક્ષત્રનો ખ્યાલ કરતા નથી તેમ નંગમાં પણ કરવું. ગુરુનું નંગ એટલે શુદ્ધ પીળો સોનાના જેવો પોખરાજ. નહિ રતુમડો કે નહિ ખુદ્દો પીળો.

આવાં નંગ સૂર્ય આંગળીએ—અનામિકાએ પહેરવાં. શનિ આંગળીએ નહિ, કેમકે તે આંગળીની રેખામાં નંગની અસર ખેંચવાના શક્તિ નથી. ખુબ ગ્રહની કે ગુરુની પણ એ શક્તિ નથી. જે કે પ્રથમ ચૈતન્ય પ્રવાહ ગુરુની આંગળીની પ્રવેશ દરે છે પણ તે સમગ્ર છવનનો ચૈતન્ય પ્રવાહ છે. આપણે ગ્રહનાં કિરણોનો સંબંધ લેવાનો છે.

જે કે આની સામે દોષ વિરોધ કરવામાં આવે એ શક્ય છે કેમ કે સૂર્ય કવચમાં (પૃષ્ઠ ૧૭) : છું છે કે સૂર્ય કવચ ભૂર્જ પત્ર પર રોચના, અગત ને કુંકુમથી લખીને : તિવારે, સૂર્ય સંક્રાંતિના દિવસે, સપ્તમી (લાનુસપ્તમ) એ પહેરવું. આ સ્તોત્ર લખીને ત્રણ ઘાતુમાં (માંદળિયુ

કે એવું કોઈ લોકેટ જેવું બનાવીને) જમણે હાથે, શિખામાં (હવે કોઈ શિખા રાખતું નથી કે જટા રાખતું નથી) કે કંઠમાં (દોરા યા માંદળિયામાં) પહેરવું. આમ પહેરાય તો વ્યક્તિ સૂર્ય સમાન તેજસ્વી અને પ્રભાવશાળી બને. (ત્રણ લોહ એટલે ત્રણ ધાતુ સમજવી. સોનું, ચાંદી, તાંબું) તો પછી સૂર્ય નંગ પણ જમણે હાથે કંઠે કે શિખામાં કેમ ન પહેરાય ?

નંગ અને કવચ અથવા તંત્રની રચના જુદી છે. એના મંત્રની અસર છે. દક્ત તે શરીર પર ધારણ કરવાનાં અથવા મંત્રથી પૂજા કરી નહી, ક્રવા કે જમીનમાં મૂકવાનો હોય છે. જ્યારે નંગ આંગળીએ બહુધા ધારણ કરવાથી પ્રહોનાં આદિલનો ઝીલ્લી શકે છે. મંત્ર તંત્રમાં તેમ હોતું નથી.

તંત્ર, મંત્ર, નંગ

અત્રે પ્રસંગોપાત્ એક ઉલ્લેખ કરું છું. નંગ પહેરવામાં પણ પ્રહ મંત્રના જપથી તેમાં શક્તિ જાગૃત કરવાની છે એ વાત ખરી પણ બને ત્યાં સુધી આંગળીએ ધારણ કરવું. હાથે પહેરવાથી તે દંકાર્ષ જાય. કાંડા ધડિયાળની જેમ પહેરી શકાય પણ તે નંગનો સ્પર્શ શરીરની આમડી જોડે થવો જોઈએ.

તંત્રમાં કાંઈક જુદું છે. અમુક આકૃતિમાં અમુક અંક (તંત્રની ગણતરી મુજબ ચોક્કસ હોય તે) તાંબું, ચાંદી યા સોનામાં કોતરાવી તેની વિધિસર પૂજા કરવાની હોય છે. મારા પિતાશ્રી સરકારી નોકરીમાં હતા ત્યારે તેમના પર ખોટા આક્ષેપ સાંચરશ્વતના આવેલા અને સરકારી અમલદારે તપાસ માટે ખોલાવેલા. રાતોરાત મારી ફાઈના દીકરા જેને તંત્રનું જ્ઞાન હતું તેણે તંત્ર તૈયાર કરી, વિધિ કરી રાતોરાત ચાર વાગે ઘરના પાયા આગળ જમીન ખોદી વિધિસર દાટી દીધો. મારા પિતા તપાસમાં નિર્દોષ ઠર્યા. જે દુશ્મને ખોટી યોજના ઘડેલી તે ખુલ્લો પડ્યો

(મારા પિતા પાસે કોઈ પુરાવો ન હોવા છતાં) અને મારા પિતાને પગાર વધારા સાથે ઉચ્ચ સ્થાન મળ્યું.

આવો ખીજો દાખલો મારા ઘરનો જ છે. તેમાં રહેવા જતાં જ અમને પતિપત્નીને એકદમ ઝાડા છુટી ગયા. ન ડોક્ટર કે ન વૈદ્યની કે ન ધરગથ્ય દવા કામમાં આવી. મેં મારા અમદાવાદના જ્યોતિષ મિત્ર સદારામ પાઠકને લખ્યું. એ તંત્રનું કામ કરતા. મારા પર તાર આવ્યો. કે કાલે જ હું આવું છું. અપોરની કાસ્ટમાં તે આવ્યા તેવા જ સીધા ઓરડામાં પેસી ચારે બાજુ નજર નાખી ઈશાન ખૂણે પસંદ કરીધો. મજૂરને બોલાવી ત્રણેક ફૂટ ઊંડો ખાડો ખોદાવ્યો. તેની પૂજા કરાવી. ચંત્ર-તંત્ર તેમાં મૂક્યો તેની પૂજા કરાવી. અધું ઢાંકી હતું તેવું કીધું. પછી અમે જમ્યા. ખીજો દિવસે તે મુંબઈ ગયા અને અમારા ઝાડા એકાએક બંધ થયા.

અતિ નિપુણ ને નિષ્ણાત શુદ્ધ દિલનાં તાંત્રિક લાગ્યેજ મારણ-તારણના તંત્રોનું કામ કરે છે. આવા કોઈક અવસરે તે આ કામ લે છે ને તે કરે છે. બાકી મારણ તારણના દુષ્ટ હેતુના આવા પ્રયોગો છે પણ તેમાં નંગની જેમ કોઈ ચંત્ર વીંટીમાં ધારણ કરવાનો હોતો નથી.

નંગ ધારણ એ નિર્દોષ પ્રક્રિયા અને ઉપાય છે ને કેવળ સાત્વિક છે. તંત્ર પ્રયોગ કરનાર ભૂલથાપ ખાય તો કદાચ મૃત્યુ શરણ પણ થાય છે.

૪ : ક્યા ધાતુની વીંટીમાં નંગ પહેરવું ?

સામાન્યતઃ સોનાની વીંટીમાં નંગ પહેરવામાં આવે છે તો કોઈક વ્યક્તિ સોનાનાં નાણાં ખરચી ન શકે તે ચાંદીમાં પહેરે છે. ખર્જ જોતાં આપણે નંગનો સંબંધ ગ્રહ જોડે જોડ્યો કે જે પ્રાચીન સમયથી જોડાયેલો છે તે કહ્યુંયો, તો આપણા અહોનો.

અ. ૨.-૮

ધાતુ સાથેના સંબંધ પણ એ જ રીતે કબુલવો જોઈએ. તો તે અહનો જે ધાતુ પર અધિકાર હોય તે ધાતુની વીંટીમાં નંગ ધારણ કરવું જોઈએ. તો તે અહનું આકર્ષણ વધુ રહે. તેમ અહનાં માનીતા પુષ્પથી, પત્રથી તે નંગનું પૂજન થવું જોઈએ.

સામાન્યતઃ અહોની ધાતુઓ નીચે મુજબ છે :—

અહ	ધાતુ	ઉપધાતુ
સૂર્ય	— સોનું*	— તાંબુ
ચંદ્ર	— ચાંદી	— ચાંદી
મંગળ	— લોખંડ	— તાંબુ
બુધ	— પારો	— કાંસું
ગુરુ	— ક્ષાર્ષ	— કાંસું
શુક્ર	— તાંબુ	— ચાંદી
શનિ	— સીસું	— લોહું
રાહુ	— સીસું	—
કેતુ	— ધોલાદ	—

હવે વિચાર કરીએ. એમાં પુરણોક્ત ભાવના ન રાખતાં ભુદ્ધિપૂર્વક વિચાર કરીએ તો સૂર્ય માટે 'સોનું' બરાબર છે, કેમ કે મોટાં આદિત્ય હૃદયમાં પણ સૂર્યમાં સુવર્ણ પુરુષનું ધ્યાન ધરવા કહેલું છે. વળી અહોમાં સૂ' મુખ્ય છે તેમ ધાતુઓમાં સોનું મુખ્ય છે. આમ સોનાની ધાતુમાં સૂર્ય નંગની વીંટી પહેરાય તો તે યોગ્ય છે. તેમ ચંદ્ર સ્વભાવે ને દેખાવે શીતળ છે. એની ચાંદની પણ ચાંદી જેવી છે. સોનું ગરમ છે ચાંદી શીતળ છે. તેમ ચંદ્રને સંબંધ પાણી સાથે છે. મોતી પણ પાણીમાંની માછલીના મોમાં પાકે છે આથી મોતી ચાંદીમાં રહેવાનો વિચાર યોગ્ય છે.

* આ ધાતુ બધા જ નંગો માટે યોગ્ય જણાવાય છે.

મંગળ-મંગળ અંગે ત્રાંજાનો ત્રિકોણ બનાવી તેમાં યંત્ર ક્રોતરવામાં આવે છે. મંગળનો સંબંધ લોખંડ જોડે છે. તેમ શનિ અને રાહુનો પણ છે. મંગળ, શનિ અને રાહુનો મેળ ખાતો નથી. એ ત્રણોનો સંબંધ હમેશાં વ્યક્તિને હેરાન કરે છે. ક્રૂત શુભ નવપંચક જેવો સંબંધ શરીરની સલામતી સાથે છે. પ્રથમ એ છે કે જો મંગળનો સંબંધ લોખંડ સાથે લેવામાં આવે તો પાઠપૂર્ણ વગેરેમાં લોખંડનો ઉપયોગ થતો નથી. મંગળ લોખંડના વેપાર યંત્ર વગેરેનો કારક છે પણ તેથી તેની વીંટી લોખંડમાં પહેરાય નહિ. આથી તાંબુ મંગળ માટે સુયોગ્ય છે. જો સોનું મેળવવું હોય તો મેળવાય પણ તાંબાનું પ્રમાણ સવિશેષ હોવું જોઈએ.

બુધ-પારો વીંટી બનાવી ન શકે. કદાચ પારાનું મિશ્રણ થઈ શકે. તો બુધ માટે કઈ ધાતુ લેવી ? બુધ બુદ્ધિકારક છે. ચંદ્ર સ્મૃતિકારક મનનો માલીક છે. બુધનો પણ ચિત્ત, બુદ્ધિ, મન સાથે સંબંધ છે. ચંદ્ર બુધ બંનેનો આમ નૈઋત્તિક સંબંધ છે. વિરોધી સંબંધ નથી. આથી બુધની વીંટી પણ ચાંદીમાં પહેરવામાં કોઈ હરકત અમને દેખાતી નથી. આ એ ત્રણોનો યોગ હમેશાં નિષાદસપણું ને પ્રામાણિક જાળવાવે છે.

ગુરુ-ગુરુને તો 'કાંચન સન્નિભ' વર્ણવ્યો છે તો શા માટે સોના સિવાય બીજી ધાતુ એને માટે ન લેવી. પાંગા પે.ખરાજ એનું યોગ્ય નંગ છે. તો સોનાની વીંટી પણ યોગ્ય છે

શુક્ર-શુક્રનો અધિકાર ત્રાંજા પર છે. પાશ્ચાત્ય જ્યોતીષી મો પણ ધાતુના ધંધા અંગે શુક્રની તપાસ કરે છે પણ શુક્ર તેજસ્વી ગ્રહ છે. હીરા એનું નંગ છે. તો શા માટે શુક્રની વીંટી ચાંદીમાં ધારણ ન કરવી ? સોનું અથવા ચાંદી લેવામાં હરકત નથી. સોનું એટલા માટે કે તે સલનું રાશ્પ છે. જેમ જેમ અગ્નિમાં તપે તેમ તેમ તે શુદ્ધ થાય છે. શુદ્ધ હીરા સત્યના

જેટલો જ પ્રકાશમાન છે. ને શુદ્ધ સોનું સત્ય જેટલું જ પ્રકાશમાન છે. છતાં શુદ્ધ ચાંદીમાં શુદ્ધ પહેરવો એ વધુ યોગ્ય છે, એમ અમને લાગે છે.

શનિ—શનિને પૂજવા તરૂ તથા લોખંડની જરૂર જ છે. સનિ સ્તોત્રમાં લોખંડની શનિની મૂર્તિ બનાવીને પૂજવાનું કહ્યું છે. આમ અતિ નિકટ સંબંધ શનિનો લોખંડ જોડે છે—મંગળ કરતાં પણ. મંગળ લોખંડનાં યંત્રો, કોઈપણ ધાતુનાં યંત્રો માટે મુખ્ય છે. પણ શનિમાં યંત્ર આવતાં નથી—લોખંડ અને ખનિજ પદાર્થો. આથી શનિનું નંગ લોખંડની વીંટી યા લોખંડના તારની વીંટીમાં પહેરવું જ વધુ યોગ્ય છે. પણ તે મનને ગમે નહિ ને !

રાહુ—આ લોખંડને યોગ્ય છે. રાહુ પણ શનિ જેવો કાળો છે. પણ લોખંડ મુખ્ય તો શનિ માટે અમને લાગે છે. આથી શનિનું ‘શીસું’ રાહુનાં ગોમેદક નંગ માટે વધુ ઠીક લાગે છે.

કેતુ—આની ગણતરી વિંશોતરી દશાના હિસાબે જ છે છતાં તે રાહુનું પ્રતિયોગ બિદુ છે. નંગ લક્ષ્મીયો છે. લક્ષ્મીની ફાલેલી કળિ જેવો એનો રંગ છે. તે કલર્ષ જે ગુરૂની ધાતુ ગણવામાં આવી છે તે ધાતુ કેતુને માટે ગણવી જોઈ એ ને તેમાં વીંટી પહેરવી જોઈ એ.

આ વિધાનો શાસ્ત્રોક્ત નથી. વિચાર કરતાં અમને વધુ ઠીક લાગ્યાં છે. જે કે અજમાવી જોવા પ્રસંગ આવ્યો નથી.

કેટલાંક ત્રિધાતુ, પાંચધાતુ, સપ્ત ધાતુમાં નંગ પહેરવા સૂચના કરે છે તે સૂચના કદાચ તે તે ગ્રહો અન્ય ગ્રહોની દષ્ટિના યોગે કરના હશે એમ માની લઈ એ છીએ. જેમ કે ‘મંગળ’ શનિ, ખુદ ને ચંદ્રની દષ્ટિમાં છે તો મંગળને આ ત્રણ ગ્રહની ધાતુની બનાવેલી વીંટીમાં પહેરવો. પણ આ હિસાબે ચાર ગ્રહની દષ્ટિ હોય તો ? ચારમાં મુખ્ય ગ્રહની ધાતુ મેળવી પાંચ ધાતુ કરવી. કેમ કે ત્રણ, પાંચ, સાતનો મેળ એકી રાશિનો છે. ને ચાર કે છ ગ્રહોની દષ્ટિ હોય તો એકી સંખ્યામાં જવા માટે તે ગ્રહની ધાતુ ઉમેરવાથી દોષ નથી આવતો.

એક પ્રશ્ન છે કે કેટલાંક જ્યોતિષીઓ નવગ્રહની વાંટી પહેરવા સૂચવે છે. તેા નવગ્રહની ધાતુનેા સમન્વય કરીને વીંટી બનાવવી જોઈએ. પણ અમને લાગે છે કે ત્રિધાતુ, પાંચધાતુ, સપ્ત ધાતુમાં વીંટી પહેરવાને ઉદ્દેશ, તે તે ગ્રહને તેનાં નંગને 'ખેડીમાં' કેદીને જકડીએ તેમ જકડવાને હશે. જેથી તે ગ્રહ જેમ કેદી જેલરનાં દબાણથી નરમ પડી જાય. તેમ ધાતુઓનાં દબાણથી નરમ પડી જાય. આ કેવળ વિચાર છે. કોઈ સબળ પુરાવો અમારી પાસે નથી. એક દાખાંત ટાંકું છું.

એક પ્રખર જ્યોતિષી સુરતમાં જદાખાડીમાં વર્ષો પહેલાં રહેતા હતા. શક્તિ ભક્ત હતા. નાણાંની સ્થિતિ કઠોડી હતી. અમારા મિત્ર હતા. પોતાની એક ગુપ્ત વાત કહેતાં કહેતાં રડી પડયા. વાત નાણાં-દેવું વગેરેની હતી. મેં કહ્યું કે તમે શક્તિને સાધો. એટલે કહ્યું કે મેં સાધ્યાં. આ યંત્ર નાગરવેલના પાન પર કસ્તુરીથી ચિતરી, વિધિસર પૂજા કરી, માતાજીની કૃપા યાચી તે નાગરવેલના પાન પર માતાજીનાં દીપકતું સ્થાપન કરી મેં સંપુટિત ચાંડીપાઠ કર્યા. નવમે દિવસે સ્થાપના આણું કે તું તારે ગામ જા. તારા ઘર પાછળ પચાસ ફૂટને અંતરે એક વૃક્ષ છે તેની બાજુમાં ઉત્તર દિશામાં ખોદ. જે મળે તે તારું-પછી માગીશ નહિ. હું તરત જ મારે ગામ ગયો. ઘરની પૂર્વ દિશામાં આશરે પચાસ ફૂટ દૂર વૃક્ષ હતું. મેં ઉત્તર દિશામાં ખોદ્યું. મારી કોદાળી એક વસ્તુ સાથે અથડાઈ. ઉસ્કેરાટ ને આનંદમાં તે વસ્તુ કાઢી તેા તે પેટી હતી. તેમાંથી પાંચ છ પિત્તળનાં વાસણો નીકળ્યા !! !

માતાજીના યંત્ર ઉપર દીપક મૂકી અનુકાન કરનારને બીજું શું મળે ! આપણે દેવ દેવીને સતાવીને લેવા જઈએ એમાં શું મળે ? ગ્રહોને ત્રણ, પાંચ, સાત ધાતુમાં જકડયે કેદ કરવાથી શું વધુ ! વાઘ પાસે બકરી બાંધી તેને સુંદર ચારેા આપવાથી કંઈ ફળ સિદ્ધ થાય !

કંગાળ દશામાં મરવું સાઈં પણ દેવ, દેવી કે ગ્રહોને સતાવી દબાવીને ફળ પ્રાપ્તિ કરવાની ઇચ્છા ન કરવી.

તો ત્રણ ધાતુનાં માદળિયામાં સૂર્યકવચ ધારણ કરવાથી સૂર્ય જોવો બનશે. એમ કેમ લખ્યું ? આ પ્રશ્ન છે. એક જ ઉત્તર અમને લાગે છે કે સૂર્ય માટે સોનું, ચાંદી ને ત્રાંબાનું મિશ્રણ યોગ્ય છે. એ સૂર્યને બંધન કરે નહિ. ત્રાંબું કેમ બંધન ન કરે ? એ પ્રશ્ન થશે જ. પણ ખરું જોતાં સૂર્યના જોળામાં તમામ ધાતુઓ ને નંગો વગેરેના પ્રવાહી છે. સામાન્યતઃ અલંકારો ઘડવામાં સોનાં અને ત્રાંબાની જ મેળવણી વધુ આવકારદાયક ગણાય છે. પિત્તળની એટલી બધી નહિ. કેમકે ત્રાંબાથી સોનામાં એક પ્રકારનો વિશેષ ઓપ, આવે છે. આમ માનવું પડે.

એક જણે કહ્યું હતું કે નંગ આંગળીને અડકે પણ એ માટે વીંટી જ કેમ પહેરવી ? લોકેટ, કંકણ પણ આવે. પણ નંગ ચામડીને સ્પર્શે એવું જોઈએ આનું એક બીજું પણ વૈદકીય દષ્ટિએ કારણ છે. વૈદ્યો કહે છે કે અમુક રીતે કબજિયાત દૂર કરવા રાતે ત્રાંબાના લોટામાં પાણી ભરી રાખી સૂર્યોદય થતા પહેલાં પી જાઓ. પછી જિંધતા નહિ. અમુક શક્તિ લાવવા તેઓ કહે છે કે પાણીના લોટામ શુદ્ધ ચાંદીનું ઘરેણું આખી રાત રાખો ને પછી તે પાણી સવારે પી જાઓ. તે મુજબ સોનાનું ઘરેણું રાખીને પાણી પીએ તો ક્ષય, દમ નહિ થાય. આ ત્રણ ધાતુ સિવાય બીજી ધાતુનો ઉલ્લેખ વૈદ્યો આ રીતે કરતાં નથી. ત્રાંબું, સોનું ને ચાંદી પાણીમાં આઠ દશ કલાક પડી રહેવાથી તેમના ગુણોની અતિમંદ અસર પાણીમાં ઊતરે છે ને તે પાણી પીવાથી તેની અસર જલદી થાય છે કેમ કે પાણી તરત જ જઠરમાં મળી જાય છે. તરત અસર થાય છે એનો અર્થ એવો કરવાનો કે તે રક્તમાં, સહેલાઈથી ભળી જાય છે. બીજી દવાઓની જેમ મધ, પીપરની જરૂર પડતી નથી. પણ આવા પ્રયોગ લાંબા સમયના છે.

આ જ કારણથી સૂર્યને ત્રિલોહમાં પહેરવાનું લખ્યું હશે ને તે ત્રિલોહ સોનું, ચાંદી ને ત્રાંબું જ હશે. સોના-ચાંદીનાં વાસણોમાં ભોજન ભેવાનું

પણ આવું જ કોઈ કારણ હશે. એક અધિકારીને મેં ચાંદીના વાટકામાં જ પ્રવાહી પદાર્થ શીખંડ વગેરે લઈ જમતા જોયા છે. (હવે તે સ્ટેઈનલેસ સ્ટીલ !! ચાંદીથી ઊંધી બસર આ નવી ચાંદી કરે તે નહિ ને!)

૫ : કયા ગ્રહનું નંગ નક્કી કરવું ?

પ્રથમ આ વિભાગમાં કહ્યું છે તેમ ગ્રહ નીચનો હોય કે નિર્બળ રાશિમાં હોય તે હેરાન કરે છે એમ માનીને તે ગ્રહનું નંગ નક્કી કરવામાં આવે છે. જે સ્થાનમાં પડ્યો હોય તે સ્થાનનો વિચાર કરવામાં આવે છે. જેમકે મંગળ પાંચમે પડ્યો છે તે છોકરાં થતાં નથી કે જીવતાં નથી એમ હોવાથી મંગળવાર કરવાનું કહેવાય છે. મંગળના જપ કરવાનું કહેવાય છે તે મંગળનું નંગ પહેરવાનું કહેવાય છે. પણ અહીં સમજવાનું છે કે કેટલાંકને પહેરવાનું મંગળ હોય છે. છતાં છોકરાં હોય છે. પણ નંગ પહેરવાથી છોકરાંના જન્મ અંગે શેઠ કાયદો થાય તે સમજવું મુશ્કેલ છે, જપતપ વગેરેથી કાયદો થાય એમ માનીએ કે એ દૈવી શક્તિનો યોગ કરે છે પણ વીંટી પહેરવાથી જ સંતાન થાય એ માનવું જરાક વસમું લાગે છે. મંગળના યંત્રની પૂજા વિધિ વગેરેથી પરમાત્મા પ્રસન્ન થાય તે સંતાન બક્ષે. કદાચ દેવું પૂરું થાય કે રોગ નાશ પામે. મંગળના નંગમાં મંગળનાં કિરણ યા આંદોલન મોખ્ખાં પ્રવેશવાથી શરીરની ગરમી થટી જાય એ માનવામાં આવે નહિ. વળી આ મંગળ, શનિ યા રાહુથી ખીડિત હોય તે મંગળની વીંટી પહેરવાથી કઈ રીતે બળ મળે ? મંગળને શનિ રાહુ ન ખીડે માટે તે શનિ રાહુને મનાવવા તેના જપતપ કરવા જોઈએ.

અમારું માનવું છે કે આવા પ્રસંગમાં ‘નંગ’ આવા ગ્રહનું પહેરવાનો કોઈ અર્થ નથી. જપતપનો અર્થ કદાચ સારે પણ પાંચમા ભાવનો માલીક કોણ છે તે જોવું જરૂર છે ને તેને કોઈ શુભગ્રહ

મદદ કરતો હોય તો તે જોવું જોઈએ. પ્રથમ સંતાનનો છે મારે ગુરૂ અથવા ચંદ્રથી પાંચમું સ્થાન ને તેમાં જે ગ્રહ રહ્યો હોય તે જોવો જોઈએ. એમાં જ બળવાન ગ્રહ હોય તેનું નંગ પહેરવાથી કદાચ ઇચ્છિત ફળે અથવા તેની સામે જે શુભગ્રહ હોય તેની ઉપાસનાથી ફળ મળે. મંગળ પાંચમે હોય પણ ગુરૂ નવમે હોય કે દેહ ભાવમાં હોય કે તે રીતે ગુરૂ, શુક્ર વગેરે હોય તો તેને ફળદાયી બાણવા ને તેની ઉપાસના કરવી.

અહીં જે દૃષ્ટાંત રાહુનાં આપીએ છીએ. એક રાવણભાઈ પટેલને ખીજા સ્થાનમાં રાહુ હતો. દરેક ધંધામાં કોઈને કોઈ ખોટ આવી જાય. એ પોતે જ્યોતિષનું જ્ઞાન ધરાવતા હતા પણ ધંધા નિષ્ફળ જ જાય. ધણું ધંધા કર્યા ને નાણું ખોટું. પછી એક વખત વિચાર કરતાં એમને સ્વપ્નનું કે રાહુ ખીજે છે મારે હવે રાહુનો જ ધંધો કરવો એમ વિચારીને કચરાપટ્ટીનો શહેરમાંથી નિકાલ કરવાની ગોકવણનું કામ એણે ઉપાડ્યું ને એમાં કાળાંતરે કાવ્યા ને ધવની ચિંતા ગઈ. પણ એકવાર તે પોતે ધણા પ્રીતિપાત્ર પોતાના ગામમાં જ થઈ પડ્યા હતા.

આવું એક બીજું દૃષ્ટાંત રાહુનું એક જ્યોતિષીએ આપ્યું હતું. એના ગ્રાહકની નાણાકીય સ્થિતિ ખૂબ ખરાબ થઈ ગઈ હતી. જ્યાં ત્યાંથી પાછા પડવાનું થાય ને સૌ તેને ધુલકારે. જ્યોતિષી આગળ એણે બધી બીના કહી. કાળા મગ ખાઈ બુધવાર કર્યાં. ભૂખ્યા રહી કર્યાં, સંકટચતુર્થીએ કેટલીયે કરી નાખી. પણ દિવસે દિવસે તેની સ્થિતિ કચળતી ગઈ. જ્યોતિષીએ તેને ભંગિયાની જેમ રહેવા ફરમાવ્યું ને ૧૮ દિવસનો ત્રયોગ કર્યો. તેમાં આ ગ્રાહકે સ્નાન કરવાનું નહિ. ભજર્ જઈ આવીને સ્નાન કરવાનું નહિ. કપડાં બદલવાનાં નહિ. માયું હોળવાનું નહિ. ભજર્ સાફ કરવાનું. ખાળ ચોકડી સાફ કરવાનાં. કચરો વાળવાનો વગેરે વગેરે બધું રાહુનું કામ કરાવ્યું.

જન્મવામાં પણ જાડાં વ્યનાજ આજરી, ખાવટો વગેરે ને રાટલો ને મીઠું. આમ, આમ કંગાળ રીતે અદાર દિવસ એના કઢાવ્યા ને તે કંટાળી ગયો. જ્યોતિષીએ અમને કહ્યું કે ૭ માસમાં આ પ્રયોગ પછી આ વ્યક્તિને સારી નોકરી મ્યુનિસિપલ ગટર ખાતામાં મળી ને તેનો ઉદ્ય થયો ! રાહુ ભાગ્યમાં હતો ને !

આવા પ્રયોગ કરવા કે કેમ તે વિષે અમે કાંઈ કહી શકતા નથી. પણ રાહુનું નંગ પહેરવાથી નોકરી મળી નહિ એમ તે જ્યોતિષી કહેતા હતા. રાહુનો કયા શુભ યા અશુભ ગ્રહ જોડે શુભ સંબંધ છે તે એમણે જોયું કે વિચાર્યું નહોતું. રાહુનું જીવન કંગાળ ગણાય છે. માટે તેવું જીવન જીવવાથી ફાયદો થયો એમ એમનું માનવું હતું.

જો આ હકીકત સત્ય હોય તો જોતો શુક્ર નખજો હોય તેણે શુક્રનાં જેવું લહેરી, ફેન્સી, આનંદી, મોજીલું જીવન જીવવું અને મંગળ એવો હોય તો મંગળનાં જેવું લડાયક, ક્રોધી, તામસી, આવેશવાળું જીવન જીવવું ને શનિ એવો હોય તો ખૂબ વેઠ કરવી, ગમગીન રહેવું, ઉદાસી યાનવું વગેરે વગેરે આગતો ગળે ઊતરે એવી તો નથી.

આ અધી ચર્ચાનો સારાંશ એક જ યોગ્ય લાગે છે કે જે 'ગ્રહ' કુંડળી જોઈને ક્ષણદાયી થાય એવું નક્કી કરવું અને તે ગ્રહનું નંગ પહેરવું. નંગ પહેરતાં પહેલાં તેની વિધિસર પૂજા વગેરે બધું જ કરવું. તે ગ્રહનું નંગ પહેરવું. નંગ પહેરતાં પહેલાં તેની વિધિસર પૂજા વગેરે બધું જ કરવું તે નંગને યોગ્ય ધાતુમાં તે જડવું, તે પછી રોજ જ તેની પૂજા જપ ને મંત્ર પાઠ કરવા. કેવળ નંગ ધારણ કર્યું એટલે ક્ષણ પ્રાપ્તિનો અમતકાર થવો જ જોઈએ એ એવું માનવું ઠીક નથી. નોકરી માટે ઓફિસમાં જઈ ખેસી જ રહીએ તો નોકરી મળતી નથી. એકમાં નાણાં લેવા જઈએ તો સીધી રીતે તરત નાણાં મળતા નથી. અમુક વિધિ તો કરવી જ પડે છે. તેમ ટિકિટ લીધી એટલે આગગાડી આવવી જ જોઈએ ને તેમાં જગ્યા પણ મળવી જ જોઈએ એવું

નથી. વિધિસર પૂજા કરેલું નંગ પહેર્યું તો તેની રાજ સેવા કરવી જ જોઈ એ.

અહોના મંત્ર જાપના મંત્ર તથા સ્તોત્ર પ્રથમ વિભાગમાં આપ્યા છે. જૈનો પોતાના ધર્મ પ્રમાણે જુદા જ મંત્ર જાપ કરે છે તે નીચે પ્રમાણે છે.

સૂર્ય અંગે સૂર્યનું નંગ પહેરીને રાતાં વસ્ત્ર તથા રાતી નવકારવાળી ધારણુ કરી પૂર્વ અથવા ઉત્તર દિશા તરફ ખેડીને સવારમાં 'ૐ હ્રીં પદ્મપ્રભુ નમસ્તુભ્યમ્. મમ શાંતિ! શાંતિ!' એમ એકવાર ખોલી એક મણકો મૂકતા જવું ને માળા પૂરી કરવી. બની શકે તેટલી માળા કરવી.

ચંદ્ર નડતો હોય એમ લાગે તો જ્યોત્ષ્ણાં વસ્ત્ર, ધોળી નવકારવાળી ધારણુ કરીને 'ૐ હ્રીં ચંદ્રપ્રભુ નમસ્તુભ્યમ્ મમ શાંતિ! શાંતિ!' એમ ખોલનાં ઉપર મુજબ માળા કરવી.

મંગળ નડતો હોય એમ લાગે તો 'ૐ હ્રીં વાસુપ્રભુ નમસ્તુભ્યમ્ મમ શાંતિ: શાંતિ:' એમ ખોલતાં ઉપર મુજબ માળા ફેરવવી.

બુધ નડતો હોય તો પીળાં વસ્ત્ર અને પીળી નવકારવાળી ધારણુ કરી ઉપર મુજબ 'ૐ હ્રીં શાંતિનાથ પ્રભુ નમસ્તુભ્યમ્ મમ શાંતિ: શાંતિ:' એમ ખોલી માળા ફેરવવી.

ગુરુ નડતો હોય તો પીળાં વસ્ત્ર પીળી નવકારવાળી ધારણુ કરી 'ૐ હ્રીં ઋષભદેવ પ્રભુ નમસ્તુભ્યમ્ મમ શાંતિ: શાંતિ:' એ મંત્રથી માળા ફેરવવી.

શુક્ર નડતો હોય તો ધોળાં વસ્ત્ર, ધોળી નવકારવાળી ધારણુ કરી 'ૐ હ્રીં સુવિધિનાથ પ્રભુ મમ શાંતિ: શાંતિ:' એ મંત્રથી કામ કરવું.

શનિ નડતો હોય તો ‘ૐ હ્રીં મુનિ સુવત પ્રભુ, નમસ્તુભ્યમ્ મમ શાંતિ: શાંતિ:’ એ મંત્રનો ઉપયોગ કરવો.

રાહુ માટે ‘ૐ હ્રીં નેમિનાથ પ્રભુ નમસ્તુભ્યમ્ મમ શાંતિ: શાંતિ:’ એ મંત્ર કામમાં લેવો.

કેતુ નડે તો લીલાં વસ્ત્ર, લીલી નવકારવાળી ધારણુ કરી ‘ૐ હ્રીં પાર્શ્વનાથ પ્રભુ નમસ્તુભ્યમ્ મમ શાંતિ: શાંતિ:’થી કામ કરવું.*

૬ : જીવનદાતા ગ્રહ (લાઈફ પ્લેનેટ) ને સંસ્કાર ગ્રહોનાં નંગ

જીવનદાતા ગ્રહ અથવા લાઈફ પ્લેનેટ અસરગર નક્કી કરવાની જરૂર છે. જો મનુષ્યનું જીવન દરેક રીતે નબળું જનું હોય તો તેણે આવા ગ્રહનું નંગ પહેરવું વધુ યોગ્ય છે.

પાશ્ચાત્ય જ્યોતિષીઓ જાતજાતનાં મંત્રો વ્યવહાર કરવા અંગે પોતાના અભિપ્રાય આપે છે. દરેક દિવસે અમુક અર્થ સિદ્ધિ કરવા તે દિવસને અનુકૂળ નંગ પહેરવા સૂચવે છે. તે રેઈસ વગેરેમાં વિજય મેળવવા કોઈક જુદાં જ નંગ પહેરવા સૂચના કરે છે. કદાચ આ અંગે કોઈક ભૂમિકા હશે પણ જો એવું હોય તો દરેક વ્યક્તિ આ રીતે નંગ ધારણુ કરવાથી વિજયી બને જ!!!

આ એક પ્રકારની ઘેલછા છે. “મારાજ! હું ઘણી જ દુ:ખી છું. જરાયે મગજ કામ કરતું નથી. કંટાળી ગઈ છું. કોઈક ઘેરનું નંગ પહેરવા કહોની. પહેરી નાખું. ચિંતા તો મટે ” આવાં વાક્યો સાંભળીને ‘મારાજ’ કુંડળી જોઈ ગ્રહનું નંગ નક્કી કરે છે. પણ પરિણામ શૂન્ય આવે છે.

* આ મંત્રો નરચંદ્ર જૈન જ્યોતિષ પ્રકાશ ગ્રંથમાંથી લીધા છે.

હવે ધન લક્ષ કુંડળી લો. એમાં ધન લગ્ન છે, મેખનો સૂર્ય છે, કર્કનો ચંદ્ર છે. તો સામાન્ય સુખ માટે ને દુઃખ દૂર કરવા કયું નંગ પહેરવું? લગ્ને ગ્રહ નથી ને લગ્નેશ ગુરુ છે. સૂર્ય બળવાન છે ને ચંદ્ર બળવાન છે. જો ગુરુ નિર્મળ જ હોય તો સૂર્ય કે ચંદ્ર જે વધુ સ્થાનબળી હોય તેનું નંગ પહેરવું જોઈએ, પણ ગુરુ જ બળવાન હોય તો તો ગુરુનું જ નંગ પહેરવું. ગુરુ બળવાન અટલે તે ધન લગ્નને જોતો હોય કે લાગ્ય ભુવનને જોતો હોય. જેનું લાગ્ય સુધર્યું તેનું સર્વ સુધર્યું. તેમજ પહેરવું સુખ તે જાતે ન્યાં એમ માનવું. ધન લક્ષ ન હોય છતાં દેહભાવને બળવાન ગુરુ જોતો હોય કે દેહ ભાવના સ્વામીના શુભ યોગમાં હોય તો પણ ગુરુનું નંગ પહેરવું.

ગુરુના નંગની મહત્તા : ગુરુનું નંગ કોઈને નુકશાન કરતું નથી. તે સર્વથા શુભ છે. એમ અમારું માનવું ને અનુભવ છે. બીજો ગ્રહ નડતો હોય છતાં ગુરુનું નંગ ધારણ કરવાથી ને વિધિસર રાખવાથી અમુક તાકાત મળે છે. પણ દરરોજ તેની પૂજા કરતાં પહેલાં અન્ય ગ્રહની માડી અસરથી અલિપ્ત રહેવા માટે સહાય માગનારો સંકલ્પ કરવો. પ્રશ્ન એ થાય કે શનિ કે મંગળ કે સૂર્ય કે રાહુ નડતો હોય તો ગુરુ સહાય કેવી રીતે કરે ?

વ્યવહારમાં આપણે જોઈએ છીએ કે દુષ્ટ માણસો સાથે તકરાર થાય તો તેને નમવાથી તે વધુ જોર કરે છે. તેની ગુલામી સ્વીકારીએ (જેમ ઉપર રાહુના નડતરના પ્રયોગનું દાંડાંત આપ્યું છે તેમાં વર્ણવ્યું તેમ) તો કદાચ ક્ષમા મળે પણ દુષ્ટ માણસનો પરાજય કરવા બળવાન સારી વ્યક્તિનો આશરો લઈએ તો સફળતા મળે છે. તેમ જો કુંડળીમાં ગુરુ બળવાન ગમે તે સ્થાને હોય તો તેનો નંગ ધારણ કરવાથી જપ, તપ કરવાથી સાઈ ક્ષમા મળે, કષ્ટ તો દૂર થાય. અર્થ જોતાં તો અમાઈ સ્પષ્ટ મંતવ્ય તો એ જ છે કે ગમે તે ગ્રહ નડતો હોય તો ઈષ્ટદેવની પરમાત્માની આરાધના, પ્રાર્થના, જપ તપ કરવા, કેમકે અહો પરમાત્માએ બનાવ્યા છે; ને તે તેના અધિકાર

નીચે કામ કરે છે. જો તેને સાધીએ તો ગ્રહ શું કરી શકે! રાખનો સાથ હોય તેને કોણ છેડી શકે? જતાં જેમ પટાવાળાને રાજી રાખવો જોઈએ તો તે કોઈ દિવસ ઉપરીને લાંબેરે નહિ તેવા વિચારથી ગ્રહની આરાધના કરવા હોય તો કરી શકાય પણ તેમાં ગુરૂ વધુ પ્રાધાન્ય ભોગવે છે, કારણ કે—

ગુરૂ એ જીવ છે! તે 'વિદાંવર' સમજી શ્રેષ્ઠ પંડિત છે, ગ્રહોની પીડા હરનાર છે, સૌમ્ય છે, દયાવાન છે. નક્ષત્રોનો અધિપતિ છે. તેમ તેને બીજા ગ્રહો પણ બાધા, કષ્ટ કરતા નથી. તેને દેવો રક્ષે છે (જુઓ પૃષ્ઠ ૬૨) દેવોનો અધિપતિ છે, દેવોથી પૂજ્યલો છે, વગેરે વગેરે જોતાં જે ગુરૂને પૂજે છે તેને કોઈ પણ ગ્રહ હેરાન કરી શકતો નથી.

આમ હોવાથી બીજા ગ્રહો નખલા છે એવું લાગે તો પણ ગુરૂની આરાધનાથી તે કાંઈ કરી શકતા નથી. ગુરૂ આવરદા આપનાર છે. લક્ષ્મી આપનાર છે, સંતાન આપનાર છે. જ્ઞાન આપનાર છે. આનાથી વધુ શું જોઈએ! શનિ આવરદા ગ્રહ મનાય છે, પણ ગુરૂ આવરદા રક્ષક છે. મંગળ કોપી છે પણ ગુરૂ સતત પ્રશાંત છે. મંગળ રોગકૃત-રોગનાશન-રોગ કરનારો ને રોગ નાશ કરનારો છે પણ ગુરૂ તો નીરોગી રાખનાર છે. પૃષ્ઠ ૬૨માં જોકો મ્લોક વાંચો. વિરૂદ્ધ પરિસ્થિતિમાં પણ તે શુભ ફળ આપે છે. એને જાણવાથી તે કોપી થઈ હેરાન કરનારો પણ ગણાયો છે.

ગુરૂ એકલો આ પ્રમાણે ફળ આપે છે. શનિ કે મંગળ રાહુના અશુભ યોગમાં હોય તો ગુરૂ નિર્ભય ગણાય છે પણ પરમાત્માનું શરણ લઈ તેની શુદ્ધ ભાવથી સ્તુતિ કરી જપાદિ કરીને ગુરૂને બળ આપવામાં આવે તો બીજા નેષ્ઠ ગ્રહોનાં ફળ પરિપાક પામે નહિ. એમ અમારું માનવું છે.

કુંડળીમાં ગુરૂ દેહભાવનો માલિક બની દેહભાવને ગમે તે ભાવથી જોતો હોય, અથવા સ્વગ્રહી કે ઉચ્ચનો થઈ દેહભાવ, આયુર્ભવન

વગેરેને જોતો હોય તો ખીજા નખળા યોગોને દખાવી દેવા ગુરુનું જ શરણ લેવું વધુ ઠીક લાગે છે. ગુરુ મંગલ, રાહુ શનિના યુતિ, કેન્દ્ર કે પ્રતિયોગે કે તેની રાશિના યોગે નખળા પડે છે છતાં ઇષ્ટ દેવની ઉપાસના સાથે ગુરુની ઉપાસના નંગ વગેરે ધારણ કરી કરવામાં આવે તો તે અવશ્ય ફળદાયી થાય. તે પછી ગુરુને બુધ, શુક્ર, ચંદ્ર જેવાનો શુભ સંબંધ હોય તો ફળ વધારે સાફ મળે જ.

૭ : નંગ અહેરનારે પાળવાના નિયમો

કેવળ નંગ પહેલું એટલે ફળ મળવું જોઈએ એ માન્યતા ખોટી છે. નંગ પહેરનારે ત્રિધિસર પૂજા જપ વગેરેથી પાળવાન અનેલા નંગની પ્રતિદિન ત્રિધિસર પૂજા કરી શુદ્ધ રાખવું જ જોઈએ ને તેની સ્તોત્ર, જપ વગેરેથી કૃપા મેળવવી જોઈએ તો જ તે ફળ આપે.

સૂર્યાતકમાં તો કહ્યું છે કે જે કોઈ રવિવારે માંસ, મદિરા વગેરેનું ભક્ષણ કરશે તે સાત જન્મ સુધી રોગી રહેશે અને દરેક જન્મમાં દરિદ્રતા પામશે. જે કોઈ સ્ત્રીનો સહવાસ, દારૂ, માસ, તેલનો ત્યાગ રવિવારે કરશે તેને વ્યાધિનું દુઃખ નડશે નહિ ને તે દરિદ્રી થશે નહિ.

આ હકીકત ધણું ખરું દરેક ગ્રહ માટે જાણવી. શનિનું નંગ ધારણ કરનારે તો વધારે સત્કર્મ રહેવું જરૂરનું છે. શનિને હનુમાનનો સંબંધ છે. ચારિત્ર્યશુદ્ધિ સવિશેષ માર્ગ છે. શનિ હનુમાનના પગ નીચે દખાયલો છે આથી તે જ્યાં સુધી ધારણ થાય ત્યાં સુધી શારીરિક અને માનસિક પ્રહાર્યની અપેક્ષા રાખે છે. ખંત રાખીને કામ કરનાર, મહેનતુ, પ્રમાણિક, નિખાલસ, સરળહૃદય વ્યક્તિને, નિયમો તથા આચારવેચાર ને શુદ્ધતા રાખનારાને વધુ સહાય કરે છે. તેરસને દિવસે આવી કોઈ વ્યક્તિ શનિના નંગની

શમીપત્રથી પૂજ કરે તો તે મુખી થાય છે. જે કે જ્ઞાન આપનાર ગ્રહ ગુરુ મણ્ય છે પણ આધ્યાત્મિક જ્ઞાન આપનાર શનિ છે. સૂર્યને તેજ પ્રિય નથી, શનિને છે. કેટલીક વ્યક્તિ શનિવારે તેજ યોગીને ખેસી રહે છે એનો અર્થ નથી. જેમ તેલનો અર્થ-શુદ્ધતા રાખવી એ કરવાનો છે. તેજ સ્નાનથી શરીર શુદ્ધ અને છે. તેજ યોગવાથી રક્ત પ્રવાહ યથા-યોગ્ય વહે છે. તેજ યોગવાથી ગરમી આવે છે. તેલથી વાયુ નાશ થાય છે, શરદી શમે છે. તેમ શનિને કાળો રંગ ગમે છે માટે કોલસાનો જ ઉપયોગ કરવો એવી ધૂન પણ રાખવી નહિ. કાળું વસ્ત્ર પહેરવું એ ઠીક. કાળા મગ કે અડદ ખાવા એ ઠીક. પણ તેલમાં તળેલાં વડાં જ ખાવા જેથી આપણું કષ્ટ તગાર્ધ જર્ઠ નાશ પામે એવી ભ્રમણા સેવવી નહિ. લોખંડના પાટલા પર જ ખેસવું એવી ધૂન રાખવી નહિ. કાળા રંગના ઓરડામાં જ ખેસી રહેવું કે અંધારામાં જ રહેવું, કાળાં વેગણ જ ખાવા વગેરે વગેરે ખાખતો ભુક્ષિ અહારની છે. શનિનો રંગ કાળો કે ભુરાસ પડતો છે આથી તેવી કોઈક નંગની વસ્તુ ધારણ કરી તેમાં શનિનું ધ્યાન ધરી શનિ સાથે એકાગ્રતા કરવી એ જ મુખ્ય હેતુ ધ્યાનમાં રાખવાનો છે.

કેટલીક વાર કોઈ કોઈ રડીખડી વ્યક્તિઓ નંગ અને રંગ પાછળ ઘેલી હોય છે. અને મગજમાં ઊતરે નહિ એવી રીતે કામ કરે છે તે કેવળ હસનીય નીવડે છે. કોઈકે ગૃહસ્થને કોઈએ નવગ્રહની શાંતિ કરવા પૂજા રિવિ કરી તેમાં નવગ્રહની વીંટી પહેરવા સૂચના આપી. તે મુજબ નવગ્રહની વીંટી પહેરી. પણ તેને લાગ્યું કે ગ્રહોના રંગ પ્રમાણે કપડાં પહેરવાં તે સૂરાખેસવાના ઓરડાનો રંગ પણ એવો રાખવો. આથી દર વારનાં જુદાં જુદાં રંગનાં ગ્રહો પ્રમાણે, કાળાં, પીળાં, લીલાં, ઘોળાં વગેરે રંગના કપડાંની જોડ કરાવી તેમજ ચરના ઓરડાના રંગ પણ અદ્ભુત. ઘરમાં નવ ઓરડા તો મળે નહિ આથી એક ઓરડાનો રંગ પીળો કાયમ રાખ્યો પણ પીળા ચાર ઓરડામાં પાસે પાસેની ભીતના રંગ જુદા રાખ્યા એટલે એક

ઓરડામાં બાબુ બાબુની બે બીંતો રાખોડી રંગની તો બે લાલ રંગની બે કાળા રંગની તો બે છાલુના રંગની એમ ક્યુ. ને જે વાર આવે તે વારે તે જ બીંત સામે મોં રાખીને જ બધું કામ કરે. પણ વાર સાત ને બ્રહ્મો નવ આથી રાહુ કેતુ માટે એણે ઓરડાની સિદ્ધિગો પસંદ કરી!! અને આરામખુરશીમાં બેસી જાંચે નગરે કામ કરવા માંડ્યું. પરિણામ હતું ત્યાં જ. જ્યોતિષશાસ્ત્રને છેવટે એમણે વખોડવા માંડ્યું.

આ રીતે એક ગૃહસ્થે મોટરના રંગો જુદા જુદા રાખ્યા. ચાર મોટરો તો હતી. બહાર રંગ જુદો અંદર જુદો!!!

એવી રીતે બ્રહ્મ રાજ થતા નથી. મર્યાદામાં બધું ડીક, તેમ નંગ અને રંગમાં કોઈક અજબ ચમત્કાર છે ને તે કરી શકાય છે એવી માન્યતા જાબી કરે. કેટલીક વ્યક્તિઓને સૂચના અપાય છે, “તમારે આ બ્રહ્મની વીંટી પહેરવી. ખરાબર સાફ કઢીને તોકરી માટે મળવા જવું. સાહેબ જોડે વાત કરતાં યુક્તિપૂર્વક તમારી વીંટી ને નંગ પર સાહેબની નગર પડે એવી યુક્તિ કરજો. તમે વારે વારે વીંટીને ફેરવજો વાત કરતાં તમેજ વીંટીનું નંગ જોયા કરજો. પછી જુઓ ચમત્કાર. સાહેબ અંગત જશે ને તમારું કામ સિદ્ધ થશે.”

મોટે ભાગે આવા કામ સિદ્ધ થતાં નથી. મારણ, મોહન, સ્તંભન વગેરે સિદ્ધિ માટે નંગને બ્રહ્મોના રંગ નથી.

૭ :

સૂર્યનું નંગ

પ્રકરણ ૬માં જણાવ્યું છે કે મોટે ભાગે ગુરુનું જ નંગ વધારે સરળ ને સીધું રહે છે. તે નંગ પહેરવાથી નુકસાન તો થતું નથી. કેટલાક મને સૂર્યનું નંગ કાઠક પેનેટ ગણવું એવી સૂચના રજૂ થઈ છે. કારણ કે ગુરુ ઇવ છે પણ સૂર્ય પ્રાણ છે એમ મનાય છે.

‘ડળીમાં સૂર્ય, ચંદ્ર અને દેહલાવનું ઝિંદુ મુખ્ય છે. ચંદ્ર તો ઉપગ્રહ આથી તેને લેવાતો નથી. મન જોડે તેનો સંબંધ છે ‘ચંદ્રના મનસોબત!’ એ પુરુષ સૂક્તનું વાક્ય છે પણ ચંદ્ર નિર્બળ અને પારે મગજને બગાડે. ચંદ્રનો અધિકાર ‘મન’ પર છે. ચંદ્ર રાહુ યસ્ત કે અસ્તનો કે પાપગ્રહ પીડિત હોય તેને બગડેલો મનાય. ને તે મગડે એટલે મન બગડે, મન બગડે એટલે શારીરિક ને માનસિક ટુંદુરસ્તી બગડે એમ થયું. પણ તેનો ઉત્તર છે કે ચંદ્ર, પૃથ્વી વગેરે વધા જ અહ સૂર્યમાંથી ઉત્પન્ન થયા છે

આહી શંકા થશે કે મંગળને ભૂમિપુત્ર કહ્યો છે એટલે મંગળ પૃથ્વીમાંથી ઉત્પન્ન થયો છે પણ એમ હોય તો ચંદ્રની માફક તેણે પૃથ્વીની પાછળ ફરવું જોઈએ. પણ તેમ નથી, બલકે ચંદ્ર પૃથ્વી પાછળ ફરે છે. અહ જેતાં ચંદ્ર ભૂમિપુત્ર છે ને મંગળ તો ભૂમિનો સહોદર છે. શા માટે મંગળ ભૂમિપુત્ર કહેવાયો છે તે સમજવું મુશ્કેલ છે. આહી મંગળના મંત્રનો વિચાર કરીએ તો ‘ધરણીગર્ભસંભૂતમ’નો અર્થ “ધરણી-પૃથ્વીના ગર્ભમાંથી ઉત્પન્ન થયેલો.” થાય છે. તેમ ધરણી જેના ગર્ભમાં છે તેમાંથી ઉત્પન્ન થયેલો એવો અર્થ પણ થાય. ધરણી સૂર્યના ગર્ભમાં હતી એટલે ધરણીગર્ભનો અર્થ સૂર્ય થયો. કદાચ આ અર્થ મારીમચડીને બોલો કરવામાં આવે છે એમ લાગશે, છતાં હડધૂત કરવા જેવો નથી કેમકે મંગળ સૂર્યની આસપાસ ફરે છે ને મંગળની જેમ પૃથ્વી પણ પહેલાં જગાણામુખી પર્વતોથી ભરેલી લાલચોળ હતી તે ક્રમશઃ ઠંડી પડતાં હાલનું સ્વરૂપ પામી છે.

આમ હાવાથી ‘સૂર્ય’ એ સર્વ ગ્રહો પર અધિકાર ધરાવે છે. સૂર્યમાંથી જ બધા ગ્રહો ઉત્પન્ન થયા છે. પૃથ્વી પણ ગ્રહ છે ને તેને પાશ્ચાત્ય જોશીઓ ‘કેમ્યુન’ તરીકે મૂકે છે. ને પૌર્વાત્ય વિદ્વાનો પણ તેની ગણતરી કરવા માંડ્યા છે. “ચાર સેકન્ડે એક અંશ ફરે છે” ને

અ. ૨.-૯

તેથી અમુક ન સમજાય એવાં કૃળ માનવોને મળે છે તે આ જે મળે છે એમ મદ્રાસના જ્યોતિષ માર્તાંડ કૃષ્ણમૂર્તિ માને છે.

આમ સૂર્ય 'ગ્રાણ' પર અધિકાર રાખનાર હોવાથી શરીર-વચગેરે પર અધિકારી છે માટે તેને જ 'લાઈફ પ્લેનેટ' ગણી તેનું નંગ પહેરવું જેથી બીજા નબળા અહોનું નબળું કૃળ ન મળે એ મનાવવા પ્રયાસ થાય છે.

આક્રિય હૃદય પૃષ્ઠ ૧૯ મે આપેલું તેનો શ્લોક ૧૩ મે ને ૧૪ મે જુઓ. તેમાં સ્પષ્ટ છે કે સૂર્ય, ઇંદુ, મંગળ, બુધ, ગુરુ, શુક્ર (કવિ), સૌરિ: (શનિ), વિદ્યુતુદ (રાહુ), કેતુ, (કાળ-ને કાલાત્મક પ્રભુ) છે અને છેવટના શ્લોકો પણ જુઓ, જેમાં લખ્યું છે કે રવિવાસ સૂર્યનાં નામનો પાઠ કરવાથી " પીડાશાન્તિર્ભવેદસ્ય ગ્રહાણાં ચ વિશેષતઃ" એવી પીડા નાશ પામે પણ ખાસ કરીને અહોની પીડા નાશ પામે છે માટે કોઈપણ અહોની પીડા થતી હોય તે સૂર્યનો આક્રિય હૃદયનો પાઠ કરવો ને સૂર્યનું વિધિસર પૂજિત નંગ ધારણ કરવું.

આ અજમાવી જોવું. ગુરુનું તે અમે અજમાવ્યું છે ને ઘણાને તેથી ફાયદો થયો છે. મને પણ થયો છે. જો કે મારો તે દેહાધિપતિ ગુરુ જ છે ને તે દેહ સ્વામીને જ્યેષ્ઠ છે. પણ જેને તેવું નથી તેવા ગ્રાહકોને પણ ફાયદો થયો જણ્યો છે-તાતકાલિક, ડોક્ટરના ઈન્જેક્શનની અસર જેવો નહિ પણ લાંબે સમયે.

ગુરુનાં મારા નંગની એક અજમાયબી લાગે એવો પ્રસંગ આલેખ્યું મારી ૨૪ વર્ષની ઉંમરે મને મારા સંબંધી વરિલે ગુરુની વીટી કરાવી આપેલી કેમ કે તે વખતના મુબંઈ ધારાસલાના નડિયાદના સભ્ય સ્વ દાહુભાઈ દેશાઈ જેને જ્યોતિષનો શોખ હતો તેણે મારો લાઈફ પ્લેનેટ ગુરુ છે માટે મારે તે પહેરવો એવી સૂચના આપેલી. મારી પાસે ગુરુના નંગના ને વીટીના પૈસા નહોતા તેથી તે વરિલે તે વીટી કરાવી

આપી પછી તે મેં શ્રદ્ધાથી પહેરી. પ્રથમ વાર હું એમ. એ.ની પરીક્ષામાં નાપાસ (કમનસીબ યોગે-જે અહીં લખવા જેવું નથી) થયલો તે હું અદ્વપ પ્રયાસે છ મહિનાના લાંગ્યાતુટયા નવા અભ્યાસ-ક્રમમાં (એ વર્ષનો અભ્યાસક્રમ ખરો પણ એકવાર નાપાસ થાય તે તેને માટે એક વર્ષનો અભ્યાસક્રમ ચાલુ રહે ને ખીજા વર્ષનો નવો કરવો પડે) પાસ થઈ ગયો. વિવાહ થયો, લગ્ન થયાં. નોકરી નહોતી મળતી, તે મળી. આ ગુરુનું નંગ વર્ષ પચ્ચીસ પછી (ગુરુના એ પરિક્રમણ પૂરાં થયે) હું ગણપતિ એથે ગણપતિની પૂજા કરી ઊઠ્યો. સ્વારે વીંટીમાં નંગ ન મળે ! ! પૂજા કરવા બેઠો તે પહેલાં હતું જ. અધું શોધી વળ્યા. ગણપતિ પર ચઢાવેલી પત્રી પુષ્પ અધું ઝીણી નજરે શોધ્યું.

હલ્લેગ થયો. સુરત આવી એકસીને ત્યાં નંગ લેવા ગયો. એક મહિના બાદ બરાબર એ જ પ્રકારનું નંગ મળ્યું. કરી વીંટી કરાવી વિધિસર પૂજા કરી પહેર્યું. બરાબર એક વર્ષ બાદ હું મારી નિશાળની ઓફિસના ટેબલનું ખાનું એક અગત્યના પત્રને માટે ન શોધવા બેઠો પત્ર ન મળ્યો એટલે ખાનું જમીન પર ઠાલવ્યું. ખાનામાં નજર પડી તો એ પાટિયાની વચ્ચે ચળકતું મને કાંઈ દેખાયું. સોચા વડે તે કાઢ્યું. ગુરુ મહારાજ ! મારા ટેબલના ખાનામાં ને તે પણ એ પાટિયાની ફાટમાં !

કારકુન આવી કુતુહલથી જોવા લાગ્યો ને બોલ્યો, 'સાહેબ ! તમારું તે વખતે નંગ ખોવાયું હતું તે કારણો મૂકતાં લેતાં આ ખાનામાં પડી ગયલું, ખીજું કાંઈ નહિ' મેં કહ્યું કે, 'બને પણ તે આ એ પાટિયાની ફાટમાં ?' ઈશ્વરેચ્છા ગુરુદેવ પધાર્યા

આ વીંટી હમણાં વર્ષ પર સવારે પાંચ વાગે સ્નાનાદિકાર્ય માટે પયારીમાંથી ઊઠતાં જનોઈએ બાંધી. અન્યત્ર કાંઈ ગયો નહિ. નાહીને પૂજા કરતાં ગુરુની પૂજા કરવા વીંટી જનોઈએથી

લેવા ગયો તો ન મળે !! ! બાચરૂમમાંથી ગટરમાં જાય એવી જાણી નથી. ખૂણેખાંચરે લરાઈ રહે એવું નથી. આખો ઓરડો, બાચરૂમ બધું ખેત્રણવાર સાફ કરાવ્યું. ગુરૂ મહારાજ વાંટી સાથે ગયા. નવા મહારાજ ને નવી વાંટી આવી છે !! !

તાત્પર્ય કે ગુરૂ થા સૂર્યને લાઈફ પ્લેનેટ માનો પણ તેનું નંગ વિધિસર પૂજા કરેલું પહેરી રખાય ને રોજ તેના પાઠ મંત્રજપ થાય તો અન્ય બ્રહ્માની પીડા ન થાય એવું બનવા સંભવ તો ખરો. આ બે બ્રહ્મામાંથી કોઈનું પણ રક્ષણ આ રીતે લેવું વધુ યોગ્ય છે. બાકી જેમ તેમ કુંડળામાં નવ્ય ગ્રહ કે સ્થાન ગ્રહ જોઈને નંગ પહેરવું એ ઠીક નથી. કોઈ જોશી સૂર્ય, તો કોઈ ચંદ્ર, તો કોઈ મંગળ એમ સાતે કે નવે જોશીના મતફેર પડે એટલે સાતે વારે સાત નંગ પહેરવાં ને સાત વાર કરવા એવું થયું. બનણીતી વાત છે કે એક પેઈન્ટરે પેરિસમાં સુંદર કલા કારીગીરીનું તૈલચિત્ર તૈયાર કરી ચૂક્યું ને નાચે લખ્યું, “જોને આ ચિત્રમાં દોષ લાગે તેણે ત્યાં નિશાની કરવી.” આ આધારે જે જે ચિત્ર જોવા ગયા તે તે પોતાના મત પ્રમાણે નિશાન કરતા ગયા ને આખું ચિત્ર-ચિત્ર મટીને નિશાનનો સમૂહ બની ગયું !! તેમ તમે એકવાર કરો ને એક નંગ પહેરો તેનું ક્ષણ ન મળે એટલે બીજા જોશી બીજા ગ્રહ ને નંગ બતાવે, ત્રીજા ત્રીજા ગ્રહ ને નંગ બતાવે. મતલબ આ મોંઘવારીના જમાનામાં તમને આખું અઠવાડિયું એકવાર ખાતા કરીને નવાં નવાં નંગ પહેરવાની તક આપે. અનાજનો બચાવ કરાવે ને બીજા બાજુ આંગળીની શોભા વધારે !!

સ્વતંત્ર બુદ્ધિથી વિચાર કરીએ તો બધા જ બ્રહ્મા સૂર્યમાંથી બહાર પડેલા છે એમ સિદ્ધ થઈ ચૂક્યું છે. ને તે દરેક ગ્રહ સૂર્યની આબુઆબુ ફરે છે, સારાંશ, સૂર્ય તેને પોતાની આબુઆબુ પોતાની આકર્ષણ શક્તિના યોગે ફરવે છે આથી તે ગ્રહાધિપ તો છે. સૂર્યનો સ્વતંત્ર વિચાર કરીએ તો તે મહાન અગ્નિ કુંડ છે, જેમાં અનેક પ્રકારના

અગ્નિ પ્રેરક રસાયન પ્રવાહો હશે. પૃથ્વી તેમાંથી નીકળી તે વખતે પણ તે આવાં રસાયન પ્રવાહોનો જથ્થો જ હશે. ખીન ગ્રહો પણ તેવા રસાયન જથ્થા હશે તે પોતપોતાના રસાયન અનુસાર પ્રકાશ ફેંકે છે તે રંગ ધારણ કરે છે, પૃથ્વીમાં આવા રસાયનો ઠંડાં પડતાં પાણીમાં ષ્ટરીના પટમાં પથ્થર રૂપ બની જતાં, ખોદકામ કરતાં આ પથ્થરો નીકળે છે તે પૃથ્વી તેના પર હીરાની જેમ કામ થાય છે. જે કે આકાશી ગ્રહોની રસાયન ભૂમિ ઉપરાંત અનેકવિધ બાબતો સૂર્યના પ્રચંડ અગ્નિ ગોળામાં હશે, છતાં સૂર્યમાળાના ગ્રહોની તે છે એમાં સંકા નથી. આથી સૂર્યને ગ્રહોનો પિતા કહેવામાં કોઈ અતિશયોકિત નથી. એટલે બધા ગ્રહોનાં નંગોનું મહત્ત્વ અને તેનાં રંગોનું આદર્શણ સૂર્યમાં હોય એટલે સૂર્યને 'લાઈફ પ્લેનેટ' દરેક વ્યક્તિ માને તેની ઉપાસના, નંગ વગેરેનો ઉપયોગ અન્ય ગ્રહોનાં નડતર માટે કરે તે તેમાં કાંઈ ખોટું નથી વળી જુદા જુદા રંગના શીશાઓમાં પાણી ભરી તેમાં સૂર્યનાં કિરણો પ્રવેશે છે તે તેથી અમુક રંગો સારા થાય છે એ હકીકતમાં પણ સૂર્ય મુખ્ય ઠરે છે. લાલ રંગનો શીશા અમુક જ કિરણોને અંદર પ્રવેશવા દે છે, તેમ લીલા રંગનો, ભૂરા રંગનો વગેરે. એમાં પણ સૂર્ય નીરોગીત્વ રાખવામાં સહાયરૂપ થાય છે. જે ગ્રહો છે તેના રંગ અને નંગની સમગ્ર અસર સૂર્યમાં છે તેથી જે ગ્રહ નડતો હોય તે ગ્રહ અંગે સૂર્યને નિમિત્ત કરી તે ગ્રહની પીડા દૂર કરવા સર્વ વિધિ થાય એમ માનનારા સદંતર ખોટાં માર્ગે જતા નથી.

૮ :

ખરાં અને બનાવટી નંગો

હમણાં હમણાં બગ્ગરમાં અનેક બતના પણ આકર્ષક ખોટાં નંગોનો ફાલ વધી પડ્યો છે. જે કે ગ્રહોનાં જે નંગો છે તેનાથી આ નંગો જુદી બતનાં હોય છે. પણ ગ્રહોનાં સાચાં નંગ જેવા જ બનાવટી નંગો પણ

મળે છે. અને ખીનઅનુલવીઓને નંગ વેચનારા છેતરે છે. ખાસ કરીને ગુરૂ તથા શનિનાં નંગ લેનારને વિશેષ વેદવું પડે છે. કેમકે ગરબહિ જોઈને વેચનારા ભાવ મનમાન્યો માગે છે. લેનારને ખબર પડતી નથી કે નંગ કઈ રીતે બનાવટી-નકલી છે અથવા નંગમાં શો દોષ છે. દુષિત નંગ ધારણ કર્યાનું કોઈ ફળ મળતું નથી.

દોષ એટલે નંગમાં નરી નજરે ન દેખાય એવી કાચર, દાણા, તલ, મિશ્ર રંગ, કણી વગેરે હોય છે. તેમ કેટલીકવાર નાના નંગનું કેરેટ વળન વધુ હોય છે તે મોટા નંગનું કેરેટ વળન ઓછું હોય છે. વળી જોશીઓ પણ આવાં નંગ ખાસે રાખીને ધરાકોને પોરવે છે અથવા નંગ વેચનારને ખોલાવી પોતાનું કમિશન (પોખરાજ, નીલમણિ, નીલમ વગેરેમાં) પચાસ, સો રૂપિયા જેટલું રાખી પુષ્કળ વખાણ કરીને ધરાકને તે લેવા કહે છે તે ધરાકને લે છે. આમ પોખરાજ જેવું નંગ ત્રણસો ચારસો કે તેથી ઉપર વેચાય છે. પછી પૂજા તે જપતો ખર્ચ ચડે છે. ફળ તો મળવાનું હોય ત્યારે મળે પણ પ્રથમ તો ખર્ચ રૂપી ફળ ત્રાહકને અવશ્ય મળે છે.

જનમ્ જયતિ શાસનમ્

વારંવાર નંગો જોનાર તરત જ પારખી શકે છે કે નંગ સાચું છે કે બનાવટી અમારી પાસે શનિનું નંગ હતું તેની કિંમત ઘણી જ વિચિત્ર થતી. કોઈ સાતસો તો કોઈ સવાસો, કોઈ પાંચસો એમ કહેતું, આથી નંગ પરીક્ષક પ્રામાણિક હોય તેની પાસે નંગની પરીક્ષા કરાવીને લેવું. 'આઈગ્નાસ' વાપરતાં શીખવું. સાચું નંગ નહિ હોય તે બનાવટી નંગ હશે તો ફળ નહિ જ મળે. ને કેટલાંક તો ગભરાવશે કે ખોટાં નંગની પૂજા કરી છે તેથી હવે જિલટું ફળ મળશે. ગુરૂ, શનિ, સૂર્યનાં નંગો ખાસ ચોકસાઈ પૂર્વક જ લેવાં. ખીન્દ નંગો ખાસ મોઘાં આવતાં નથી એટલે તેમાં નકલી નંગોનો શંભુમેળો ઓછો થાય.

પોખરાજ ઘોળા રંગનો આવે, સહેજ પીળાશ પર આવે, વધુ પીળાશ પર આવે, પૂર્ણ પીળો હોય એવા અનેક રંગની છાયાવાળા મળે

હું પણ ‘ગુરૂ’ કાંચનશનિભમ્’ તે ધ્યાનમાં રાખી પૂર્ણ પીળા પોખરાજ જ લેવો, ઘોળો નહિ તે પીળાશ પર પણ નહિ, તેમ કેસરની પાંદડી જેવો ઘેરો પણ નહિ. કેસર વધુ નાખ્યું હોય તે દૂધ કેવું દેખાય એવો રંગ પોખરાજનો સારો. શનિનાં નંગમાં પણ આવી છાયા આવે છે તેમાં પણ સાવચેતી રાખવી. તેમાં પણ બનાવટી નંગ આવશે. કાળો છતાં ગોરો દેખાતો રંગભૂમિની છાયા જેવો. ને શુદ્ધ નંગની નિર્મળતા જ પ્રકાશી ઊઠશે. ઘણી સાવચેતી રાખવાની છે.

આવો નંગો જુદા જુદા આકારમાં હોય છે. લંબચોરસ હોય છે. પાસાદાર ગોળ હોય છે. નીચે ચંક્ર આકાર હોય, કોઈક બનાવટી નંગને નીચે તે નંગના રંગનો ઓપ આપવામાં આવી તે શુદ્ધ હોય. તેવો દેખાવ ઉપરથી કરવામાં આવે છે. આથી ચોક્કસાઈપૂર્વક નંગની શુદ્ધતા અંગે ખાતરી કરવી.

નંગ ચોરસ, લંબચોરસ, ગોળ કયા આકારનું પસંદ કરવું તે વિષે સામાન્ય બુદ્ધિ વાપરવાની છે. આંખને ગમે તે રંગ કે આકાર પસંદ કરવાનો નથી. નંગો ગ્રહોનાં છે ને ગ્રહોને ખુશ કરીને તેમની સહાય લેવા માટે છે. ગ્રહોનો આકાર મોટે ભાગે ગોળ જ છે કે કાંઈક ગોળ જેવો છે. ઈશ્વરની સૃષ્ટિની ખૂબી છે કે સૂર્ય અને તેના ગ્રહો ને ગ્રહોના ઉપગ્રહો બધા ગોળાકારના છે. પૃથ્વી જેવો ગ્રહ કાંઈક મધ્યભાગમાં ઉપસેલો છે એટલે નહિ જેવો કાંઈક લંબગોળ છે. તે પછી ગ્રહનાં નંગોને વિવિધ આકારમાં પહેરવાનો શો અર્થ ? ગોળ યા સ્ફેજ લંબગોળ જ નંગ હોવું જોઈએ. ચોરસ, લંબચોરસ, ત્રિકોણ જેવા આકારોનો કોઈ અર્થ નથી. ગ્રહનાં ગોળ નંગ પાસા પડેલા હોય તે નિલાવી શકાય કેમ કે ગ્રહોની સપાટી એકદમ લીસી નથી. પાસા પડેલા હોય તે તે ગ્રહોનાં મોઝાં યા કિરણો ખેંચવામાં સારા પડે છે. આવાં નંગો બની શકે તે વાડકી જેવી ખેસણીમાં

એસાડવા વધારે સાઈ. 'નખ' જેવામાં એસાડવાથી નંગની બાજુમાં મેક ભરાવાની શક્યતા વધુ રહે છે ને તેથી નંગ દુષિત વધારે થાય, જ્યારે વાડકીની એસણીમાં પાછળનો ભાગ સહેલાઈથી સાઈ થઈ શકે તહેરત્તમાં નંગને જેટલું શુદ્ધ રાખી શકાય તેટલું રાખવું.

નક્લી નંગો : ઉપર કહ્યું છે તેમ બનુભવે તરત પકડાઈ આવે છે. બનાવટી સોનું વધારે ચગક મારે. અલણુ માનવી બહુતરનો ડોળ વધુ કરે. ઘીન આવડતવાળો માણસ વટ પાડવા બધી જ આવડતવાળો છું એમ બહુગાં કૂંકે તેવું નક્લી નંગોનું છે. આહકો સરતું જાણી લે છે. ને ક્રમ ન મળતાં જ્યોતિષ શાસ્ત્રી કે જ્ઞેશીને બોલાવે છે. એક જાણુને સરસ દેખાતો લાલ રંગનો ચુર એક દુકાનદારે દશ રૂપિયામાં પેરબ્યો. ક્રમ ન મળે તે તો ડીક પણ તે ખરીદ કરનારને આ નંગ પહેર્યા પછી દેવું વધતું ગયું. છેવટે અકર્માઈને તેણે કાઠી નદીમાં નાખી દીધો. પણ જે આવું નક્લી નંગ શનિ યા મંગળનું હોય અને ખાસ કરીને જે પૂજાવિધિ પણ કરી મંત્ર જપ કર્યા હોય તો વધુ હેરાન કરશે. આપણે ગ્રહને રીઝવવા માગીએ છીએ. નંગ એ ગ્રહનું પ્રતીક છે. જેમ દેવની મૂર્તિ એ દેવનું પ્રતીક છે માતાજીની મૂર્તિઓ અનેક છે પણ બધાની સુખાકૃતિ એક નથી. ઘડનારને કહેવામાં આવે કે ચિત્ર આપવામાં આવે કે વર્ણન કરવામાં આવે તે પરથી તે ઘડે પણ દરેક મૂર્તિમાં શક્તિ તો એક જ સ્થાપિત હોય છે. તેવું જ મહાદેવનાં લિંગનું, રામજી વગેરે દેવોની મૂર્તિનું હોય છે. આમ નંગ તે ગ્રહનું પ્રતીક છે. ગ્રહને પકડી લાવી તેનું પૂજન સ્તવન થઈ શકે નહિ તેથી નંગ લઈએ છીએ. તે જે ખોટું હોય તો ગ્રહ જેની આરાધના કરવા ઇચ્છીએ તે કઈ રીતે આ ખોટા નંગને પ્રતીક તરીકે સ્વીકારે ? ને શનિ, મંગળ જેવા તો બિન્નદું ક્રમ આપી દાંડ દેવા જ તૈયાર થાય. યાદવા-સ્થળી અંગેની વાત જાણીતી છે કે એક યુવકને સ્ત્રીનો વેશ પહેરાવી

ઋષિને પૂછ્યું કે આ સ્ત્રીને શું અવતરશે ? ક્રોધિ ઋષિએ શ્રાપ દીધા કે મુસળ અવતરશે અને તે યાદવ કુળનો નાશ કરશે.

નંગ વેચાતાં લેવામાં જરા પણ ઉતાવળ કરવી નહિ, હેતરામણ્ય યજ્ઞે કદાચ વધારે નાણાં આપવાં પડે પણ થોભી જવું, ઈશ્વરનો ભય કે ધર્મમાં શ્રદ્ધા રાખીને વેચનાર ઝવેરી પાસેથી જ નંગ લેવું યજ્ઞ સારું.

ઉતરેલું નંગ : કેટલીકવાર ‘સેકન્ડ હેન્ડ’ નંગ લેવાય છે. એનો પણ અર્થ નથી, સિવાય કે તેવા નંગમાં ગ્રહની પુનઃપ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવે. આનું કારણ છે.

મંગળનું નંગ એક જણને પહેરવાનું જોશોએ કહ્યું, કેમકે તેને નીચનો મંગળ આઠમા ભાવે હતો. આ મનુષ્ય મરી ગયો હોય અથવા તેનું કામ પતી જવાથી તેણે નંગ ખીજાને વેચ્યું. ખીજા માણસને મંગળ પાંચમે પુત્ર સ્થાનમાં નડે છે, તો આ મંગળ આ ખીજા વ્યક્તિને કઈ રીતે ફળ આપે ? પુત્ર કામના-સંતતિ ઇચ્છાથી મંગળ પહેરવા માટે તે મુજબ સંકલ્પ કરીને પાઠ તથા જપ કરવાના છે આટે ફરીથી તે નંગની પ્રતિક્ષા કરવી ઘટે. બને ત્યાં સુધી તદ્દન નવું અણુ પહેરેલું જ નંગ લેવું એ વધારે સારું છે. આનું દરેક નંગ આટે સમજવું.

ગ્રહ, નંગ ને કુંડળીનાં ભાવસ્થાન : જન્મ કુંડળામાં કયા સ્થાનમાં કયો ગ્રહ પડેલો ને બગડેલો છે ને નેષ્ઠ ફળ આપે છે તેની ખાતરી હુદ્ધિપૂર્વક કરવી. નીચનો મંગળ આઠમા ભાવે બધાંને જ માઠો પાડતો નથી કે જળઘાત કરતો નથી કે આપરેશન કરતો નથી. કયા સ્થાનમાં પડેલો ગ્રહ તે જાતકને કઈ રીતે હેરાન કરે છે તેની ચોકસાઈ કરીને પછી જ તે ગ્રહનું નંગ પહેરવું કેમ કે એક વ્યક્તિને

રાહુ પાંચમે છે. હવે પાંચમું સ્થાન વિદ્યાનું છે, સંતાનનું છે, જુગારનું છે, વેપારનું છે, પિતાનાં મૃત્યુનું છે, વગેરે વગેરે આપ્યત છે ને રાહુનું નાંગ પહેરવાનું છે. તેા વિદ્યા વૃદ્ધિ કરવા માટે નાંગ પહેરવું હોય તેા તે રીતનો સંકલ્પ, તે રીતની પૂજા વગેરે વગેરે કરીને રાહુ પહેરવેા. અહીં રાહુ વિદ્યા વિદ્ન ન કરે કે વિદ્યા નષ્ટ કરે નહિ તેવો સંકલ્પ કરવાનો છે. વિદ્યા આપે એવો કરવાનો નથી. વિદ્યા આપવાનું કે જ્ઞાન આપવાનું કામ ગુરુનું છે. માટે રાહુ વિદ્ન ન કરે તે માટે ને ગુરુ વિદ્યા આપે તે માટે એમ યોગ સાધવાનો છે. આથી સમન્વશે કે ભાવને બગાડનાર ગ્રહ જો તે ભાવનો કારક ન હોય તેા કારક ગ્રહ તેમજ ભાવને બગાડનાર ગ્રહ બંનેને પકડવાના છે શુક્ર સ્ત્રીકારક છે. માટે શુક્રને સ્ત્રી પ્રાપ્તિ માટે તથા સાતમા ભાવમાં રહેલો ગ્રહ નિર્બળ હોય તેા સ્ત્રીના રક્ષણ માટે એમ ગ્રહો સાધવા પડશે.

કેટલીકવાર ગ્રહ નબળો હોય પણ અન્ય ગ્રહની દષ્ટિથી તે નબળો હોય તેા નબળી દષ્ટિ કરનાર ગ્રહને સાધવેા પડશે અથવા નબળા ગ્રહ સાથે શુભ સંબંધ કરનાર બળવાન શુભ ગ્રહને સાધવેા પડશે, જેમ કે દેહભાવમાં ચંદ્ર ધનનો છે ને તે પર મંગળની દષ્ટિ છે પણ ધનરાશિનો સ્વામી ગુરુ ઉચ્ચનો કે સ્વગ્રહી છે તેા ગુરુની જ ઉપાસના, નાંગ વગેરે કરવાં, મંગળનાં નહિ. તેમજ ધારો કે શનિ દેહભાવમાં મકરનો બળવાન છે ને તેના પર મંગળ દષ્ટિ કરે છે તેા મંગળની આરાધના કરવાની જરૂર નથી. બળવાન ગ્રહ શનિ દેહભાવનું રક્ષણ કરશે જ. પણ ત્યાં સૂર્ય પડેલો છે ને તે ત્યાંનો સ્વામી છે ને મંગળની દષ્ટિમાં છે તેા સૂર્યની આરાધના કરવી. કેમકે બળવાન શનિએ મંગળને દષ્ટિથી ને સ્વગ્રહબળથી દબાવ્યો છે એટલે સૂર્યનાં જપતપ વગેરેથી સૂર્ય આરોગ્ય રક્ષણ કરશે.

કેવળ નિર્બળ ગ્રહ જોતાં જ તેનું નાંગ પહેરવું નહિ. પણ ગ્રહ પાપગ્રહની દષ્ટિવાળો, શુભગ્રહની દષ્ટિવાળો, બળવાન ગ્રહની દષ્ટિવાળો, બળવાન ગ્રહની રાશિવાળો છે કે કેમ વગેરે વગેરે

વિચાર કરીને જ ક્યા અહનું નંગ તે ભાવનાં ક્યા કૃણ માટે સાદું છે તેના વિચાર કરીને નંગ લેવું. વિધિસર સ્થાપના કરી રાજ તેની પૂજા, સ્તોત્ર પાઠ ને માળા ફેરવવી તેા કૃણ મળે. એમ કરવામાં ન આવે તે કાકતાલીય ન્યાય પ્રમાણે કૃણ મળી જાય તેા તેા ડીક ને ન મળે તેા પછી જ્યોતિષ શાસ્ત્ર નકામું છે એમ વ્યક્તિ માને.

ક

૯ :

નંગ પહેરવાની પ્રથા

નંગ પહેરવાના ક્યારથી શરૂ થયા તે વિષે તેા વેદ-સંહિતામાંથી જાણવા મળે છે કે દેવોને પણ રત્નો પહેરાવવામાં આવતા હતાં. એમના મુગટોમાં શુદ્ધ નંગો રહેતા. રાજા મહારાજાઓના મુગટમાં નંગ રહેતા. પણ આ બધું વૈલવ, શાલા ને આનંદ માટે છે. અહીં અંગે પુરાણોક્ત અને વેદોક્ત મંત્રો છે પણ તે અહોની આરાધના માટેના સ્તુતિ મંત્રો છે ને તે અહોનાં નંગો ને અહોનું પ્રતીક ગણી તેની પુજા વિધિ વગેરે માટે છે. અહોનાં નંગ એટલે આ અહનું આ નંગ છે તે તેા અહોના રંગના આધારે નક્કી થયું હશે ને તે અંગે કિંમતી-મૂલ્યવાન પથ્થરો લેવામાં આવેલા હશે ને તેને ઓપ આપી વિશેષ આકર્ષક બનાવાયા હશે-દેવોની મૂર્તિની જેમ.

કુદરતી રીતે જોવા જઈએ તેા મણિધર નામનું રત્ન કુદરતી છે તેમ સંસ્કૃત કવિઓ લખે છે. તેમ મદકરતા હાથીનાં કુંભસ્થળમાં મોતી પાકે છે (જે મોતીઓ હાથીને પંજાઓથી ઝપેટીને ભારતાર સિંહના નખમાં હાથીનાં કુંભસ્થળમાંથી ભરાઈ જાય છે ને સિંહના પંજા ચળકે છે). જેમ હીરો કોલસાની એક ઉત્પત્તિ છે ને પાસા પાડવાથી સુશોભિત થાય છે તેમ ખીજા નંગો પણ એવા પથ્થરોની ઉત્પત્તિ હશે. પણ અહીં સાથે નંગનો સંબંધ કઈ રીતે બંધાયો ?

દેવમૂર્તિ જેમ ગ્રહોની મૂર્તિ નિર્માણ કરાઈ નથી. દેવો મંદિરમાં રહે ને પૂજા કરવાથી કૃપા આપે પણ ગ્રહોનાં મંદિર નથી. ગ્રહો દેવ નથી. દરેક વ્યક્તિ જે તે ગ્રહની આરાધના કરવા ઇચ્છતી હોય તે, તે ગ્રહને રોજ જ પાસે રાખી તેની આરાધના કરી શકે એવો એક હેતુ હશે. ખીજો, શુદ્ધ-પૂજાવાળાં નંગો તે તે રંગના ગ્રહોનાં મોજાં ગ્રહણ કરી અંગુલિ દ્વારા, હથેળીની રેખા પહાડોમાં પ્રવેશી માનસિક ને શારીરિક ફેરફાર કરીને સારી પરિસ્થિતિ ગ્રહો ઉત્પન્ન કરે એવી અસર કરે. આવા કોઈ શુદ્ધ હેતુથી નંગો શરીર પર ધારણ કરાવવા માંજ્યાં હશે, જેમ કેટલાક ચાંદીની વીંટી ઉપર મહાદેવનું ચિત્ર રખાવે છે, તેા કેટલાક લોકેટમાં એવું રખાવે છે, તેા કોઈક યંત્ર કોતરાવે છે તેમ.

શ્રીમદ્ ભાગવતમાં સૂર્ય પૂજા કરનાર સત્રાજિત યાદવને સૂર્યે 'શ્યમંતક' મણિ આપ્યો હતો. આ મણિ રોજ સવાભાર સોનું પ્રગટ કરતો ને ભક્તને આપતો, એટલે પૂજા વિધિ થઈ રતોત્ર પાઠ, જપ તપ થઈ રહેતાં મણિ પાસે સવાભાર સોનું દેખાતું. સત્રાજિત યાદવ-સભામાં આ મણિ માથા પર પહેરી ગયો ત્યારે તે સાક્ષાત્ સૂર્ય જેવો લાગેલો ને બધા જ આશ્ચર્યચકિત થઈ ગયા. આ મણિનો પ્રભાવ એટલો બધો વધી ગયો કે બધા જ તેના પર તરાપ મારવાની ઇચ્છા કરવા લાગ્યા પણ કોઈ નો ગજ વાગ્યો નહિ. આ મણિ શ્રીકૃષ્ણે સત્રાજિત પાસે માગ્યો. પણ તેણે આપવાની સાફ ના પાડી. થોડા વખતમાં મણિ ગુમ થઈ ગયો અને મણિ ચોર્યાનું આગ શ્રીકૃષ્ણને માથે આવ્યું ને તે મણિ ચોર કહેવાયા. મણિની શોધ કરતાં તે મણિ જાંજુવાન રીંછની ગુફામાંથી શ્રીકૃષ્ણને મળ્યો ને તે તેણે સત્રાજિતને આપી દીધો.

ગમે તેમ કોઈક પૂજા વિધિ કે આરાધના વિધિની ઉણપ યા સત્રાજિતને આવા અમૂલ્ય રત્નોની પ્રાપ્તિનું અભિમાન ધારણ હોય પણ એક વાર આ મણિ તેણે ખેંચ્યો ને કપટ થયું, શ્રીકૃષ્ણ પર વસ્તુ માગી-ખીન અધિકારી હોવા છતાં (કેમકે તે સૂર્ય ઉપાસક સત્રાજિત

જેવા નહોતા) તેથી શ્રીકૃષ્ણ પર ચોરીનું આજ ને જાંબુવાન સાથે લડાઈનું કષ્ટ વગેરે પરિણામ આવ્યાં. પણ શ્રીકૃષ્ણની શુભ નિષ્ઠાના સારું પરિણામ રૂપે સત્યલાભા તે જાંબુવતી બે સ્ત્રી રત્ન પણ મળ્યા!

આ પરથી એમ સમજી તેા લેવું કે વિધિસર પૂજન કરેલાં નગનો દેખાવ, દાંભ, ડોળ, આડંબર ન કરવેા. એની કૃપા પ્રાપ્તિનું અભિમાન ન કરવું, કોઈ ને વેચવું નહિ. ઉપયોગ થઈ રહે એટલે એને સુરક્ષિત રાખવું તે પ્રતિષ્ઠિત ગ્રહની જાયા વિસર્જન કરવી. અથવા તે પવિત્ર નદીમાં પધરાવી દેવું. શેતાનેને આપવું તેા પ્રતિષ્ઠિત ગ્રહની જાયા ફરી ઉપસ્થિત કરી પહેરવાની સૂચના આપવી.

સત્રાગ્રિતની જેમ વટ પાડ્યા, નંગનું પ્રદર્શન કરવું નહિ. સામાન્ય શણગાર હેતુથી હીરા માણેક વગેરેની વીંટી, માદળિયું, નેટલેસ, બંગડી વગેરેનો ઉપયોગ ઉપરની આખતમાં આવતો નથી.

ગ્રહો અને સ્તોત્રો

કોઈપણ ગ્રહના સ્તોત્રમાં નંગ વિષે ઉલ્લેખ નથી. સુંદરપુરાણ, ભવિષ્ય પુરાણ વગેરેમાં ગ્રહોનાં સ્તોત્રો છે તે, તે તે ગ્રહની અનિષ્ટ અસર નાબુદ કરવા માટે જ છે ને તેમાં તેા શનિ જેવા ગ્રહની 'લોહ પ્રતિમા' કરવાનો ઉલ્લેખ છે. આદિત્ય હૃદયમાં રામચંદ્ર રાવણને જીતવા આદિત્યની સ્તુતિ કરે છે. મેઘા આદિત્ય હૃદયમાં કોદ વગેરે રોગો, માથાની વેદના વગેરે નાબુદ કરવા સ્તુતિ છે. રોગ, વૃષ્ટિ વગેરે કરનાર ને ન કરનાર તરીકે મંગળની સ્તુતિ છે, જે સ્તુતિથી દેવું પણ વળી જાય. જેવી રીતે વિદ્યા પ્રાપ્તિ ને વિદ્ય વિદ્યારણ અર્થે ગણપતિની સ્તુતિ છે તેવી આ ગ્રહોની સ્તુતિ છે. પણ નંગ ધારણ અર્થે કોઈ ઉલ્લેખ મળતો નથી.

ગ્રહ મંત્ર જપ

નંગ ધારણ કરનાર પાસે જેથીઓ નંગની પૂજા કરાવે

છે. પણ મોટે ભાગે તેા જોશી પોતે જ યજ્ઞમાન માટે નંગની પૂજા વગેરે કરે છે તે મંત્રના જપ કરે છે. આ મંત્ર જપની સંખ્યા વિલાગ ૧માં આપેલી છે. જો વ્યક્તિ પોતે જ જપ કરવા માગતી હોય તેા તેણે મંત્રનો અર્થ સમજીને જપ કરવા જોઈએ.

પૌરાણિક મંત્રના અર્થ :

સૂર્યમંત્ર પૃષ્ઠ ૧૪ : (૧) હ્રીં (બ્રાહ્મિ છે) બસુદના પુષ્પ જેવા, કશ્યપ મુનિના પુત્ર જે મહા તેજસ્વી છે, અંધારાનો નાશ કરે છે તે સર્વ પાપ નાશ કરે છે તે દિવાકર સૂર્યને નમું છું.

(૨) હ્રીં પ્રહોમાં સૌથી પ્રથમ આદિત્ય છે તે તે ત્રિલોકનું રક્ષણ કરનાર છે. આ સૂર્ય ખરાબ સ્થાનમાં આવવાથી ઉત્પન્ન થતી મારી પીડાનો નાશ કરેા.

ચંદ્રમંત્ર પૃષ્ઠ ૨૪ : (૧) દહિ, શંખ, હિમની કાંતિ જેવા, ક્ષીર (દૂધ)ના સાગરમાંથી ઉત્પન્ન થયેલા, શંકરના અમુગટના અલંકાર બનેલા સોમ નામના ચંદ્રને નમું છું.

(૨) શેહિણી નક્ષત્રના અધિપતિ, અમૃતની મૂર્તિ, અમૃતનાં માત્રોવાળા, અમૃતનું ભોજન કરનારા ચંદ્રમા અનિષ્ટ સ્થાને આવતાં ઉત્પન્ન થતી પીડાનો નાશ કરેા.

મંગળમંત્ર પૃષ્ઠ ૪૦ : (૧) પૃથ્વીમાંથી ઉત્પન્ન થયેલા, વીજળી જેવી કાંતિવાળા, હાથમાં શક્તિ શસ્ત્ર ધારણ કરનારા મંગળને નમું છું.

(૨) પૃથ્વીના પુત્ર, મહા તેજવાળા હમેશાં જગતને ભય આપનારા, વરસાદ કરનારા, વરસાદ અટકાવનારા મંગળ મારી પીડાનો નાશ કરેા.

બુધમંત્ર પૃષ્ઠ ૫૦ : (૧) પ્રિયંચુ પુષ્પની કલિકા જેવા શ્યામ, રૂપમાં અપ્રિતમ બુધ, જે સૌમ્યગુણી હોવાથી સૌમ્ય નામે પ્રખ્યાત છે તે બુધને નમું છું.

(૨) જગતમાં ઉત્પાતરૂપ બનતાં ચંદ્રના પુત્ર, મહાન પ્રકાશવાળા, સૂર્યને પ્રિય, વિદ્વાન બુધ મારી પીડા હરો.

ગુરુમંત્ર પૃષ્ઠ ૫૮ : (૧) દેવોના અને ઋષિઓના ગુરુ, જે સુવર્ણ જેવા છે, બુદ્ધિમાન છે, ત્રણે લોકમાં શ્રેષ્ઠ છે તે બૃહસ્પતિને નમું છું.

(૨) દેવોને સલાહ આપનારા, મોટી આંખવાળા, લોકોનું હિત કરવામાં મગ્યા રહેનારા, અનેક શિષ્યોવાળા ગુરુ મારી પીડાને હરો.

શુક્રમંત્ર પૃષ્ઠ ૬૮ : (૧) હિમકુંઠ પુષ્પના રેસાની કાંતિવાળા, દૈત્યોના શ્રેષ્ઠ ગુરુ, સર્વશાસ્ત્રનો બોધ કરનાર ભુગુન્ઠપિના પુત્રને નમું છું.

(૨) દૈત્યોને સલાહ આપનારા, તેમના ગુરુ, પ્રાણ આપનારા, મહા સુદ્ધિશાળી, તારા અને ત્રહોના પતિ હે ભુગુ! મારી પીડા હરો.

શનિમંત્ર પૃષ્ઠ ૮૦ : (૧) નીલઅંગન જેવા પ્રકાશવાળા સૂર્યના પુત્ર, યમના મોટાભાઈ, જાયા સૂર્યથી ઉત્પન્ન થયેલા શનિ દેવ જે ધીમી ગતિવાળા છે તેને નમું છું.

(૨) સૂર્યના પુત્ર. દીર્ઘ લાંબા શરીરવાળા, મોટી આંખોવાળા, શંકરને પ્રિય, ધીમી ગતિવાળા, ચિત્તમાં પ્રસન્ન રહેનારા શનિ મારી પીડા હરો.

રાહુમંત્ર પૃષ્ઠ ૯૩ : (૧) અર્ધ શરીરવાળા, મહાબળવાન, ચંદ્ર સૂર્યનું માનભંગ કરનારા, સિંહિકાથી ઉત્પન્ન થયેલા રાહુને નમન કરું છું.

(૨) મોટા માથાવાળા, મોટા મોંવાળા, લાંબી દાઢવાળા, મહા ખળવાન સ્થૂળ ઊંચાવાળવાળાં રાહુ મારી પીડા હશે.

કેતુમંત્ર પૃષ્ઠ ૧૦૦ : (૧) પલાશના પુષ્પ જેવા, તારાઓ અને અહોના માથાં જેવા (શ્રેષ્ઠ), રૌદ્ર, રૂદ્ર જેવા ઘોર તે કેતુને હું નમું છું.

(૨) અનેક રૂપ તે વર્ણવાળા સેંકડો તે હજારો રીતે જગતમાં ઉત્પાત કરનારા કેતુ મારી પીડા હશે.

જે અહની શાંતિ ઉપર ચર્ચા કર્યા પ્રમાણે કરવાની હોય, અને વિચારપૂર્વક અહ નક્કી કરો તેનું નંગ પહેરવાનું નક્કી કર્યા પછી અને ત્યાં સુધી નંગ ધારણ કરનારે જ મંત્ર જપ કરવા ને રોજ પૂજન કરવી.

આમ ન થાય તો ફક્ત નંગ પહેરવાથી જ તે નંગના અહ લાગ્યે જ પ્રસન્ન થાય.

JAINSITE.com
જૈનમ્ જયતિ શાસનમ્

પરિશિષ્ટ : ૨

દરેક રાશિનો પોતાનો સ્વામીગ્રહ હોય છે એ ગ્રહનું નંગ કે રત્ન પહેરવાથી શરીર સ્વાસ્થ્ય, ધન, વૈભવ તથા ઐશ્વર્યની પ્રાપ્તિ થાય છે. હાથમાં લંબિકાં દરેક કામમાં સફળતા મળે છે. નોકરી ધંધામાં ખૂબ લાભ થાય છે જીવનમાં સારા મિત્રો મળે છે. રાગદરવાર તથા કોર્ટ-અદાલતોમાં માન મળે છે. નોકરી ધંધામાં યશ તથા સફળતા મળે છે દુકંમાં શેગ તથા શત્રુઓનો નાશ થઈ, ત્રિવિધ તાપ દૂર થઈ દરેક પ્રકારનું સુખ તથા શાન્તિ પ્રાપ્ત થાય છે.

રાશિ, તેનો સ્વભાવ, તેનો સ્વામીગ્રહ તથા તેનું પહેરવાતું નંગ વગેરે બાબત નીચે કોઠામાં દર્શાવી છે.

રાશિ	સ્વભાવ	સ્વામી ગ્રહ	પહેરવાતું નંગ-રત્ન
૧. મેષ	ચલ	મંગળ	પરવાળું
૨. વૃષભ	સ્થિર	શુક્ર	હીરા
૩. મિથુન	દ્વિસ્વભાવ	બુધ	પાનું
૪. કર્ક	ચલ	ચંદ્ર	મેતી
૫. સિંહ	સ્થિર	સૂર્ય	માણિક
૬. કન્યા	દ્વિસ્વભાવ	બુધ	પાનું
૭. તુલા	ચલ	શુક્ર	હીરા
૮. વૃશ્ચિક	સ્થિર	મંગળ	પરવાળું
૯. ધન	દ્વિસ્વભાવ	ગુરુ	પોખરાજ
૧૦. મકર	ચલ	શનિ	શનિ
૧૧. કુંભ	સ્થિર	શનિ	શનિ
૧૨. મીન	દ્વિસ્વભાવ	ગુરુ	પોખરાજ

પરિશિષ્ટ : ૩

પ્રહોની માઠી અસર દૂર કરવા વર્ષગાંઠને દિવસે પહેરવાના નંગો અને રત્નો તેમ જ તેમનાથી થતા લાલાલાલ.

પ્રહોનાં નામ	નંગ-રત્ન	લાલાલાલ
૧. સૂર્ય-રવિ	માણેક	મિત્રો તેમજ શેઠ કે ઉપરી અધિકારી તરફથી લાલ થાય.
૨. ચંદ્ર-સોમ	મેાતી	ચિંતા દૂર થાય, માનસિક શાંતિ મળે.
૩. મંગળ	પરવાળું	અડગતા તથા વીરતાના ગુણ મળે
૪. બુધ	પાતું	નમ્રતાના ગુણવાળી, પ્રિય અને હસમુખ પત્નીનું સુખ મળે
૫ ગુરુ	પોખરાળ	શંકા અને ચિંતાથી પર એવું સ્વાસ્થ્ય અને હીર્ષાયુ મળે, ધનની પ્રાપ્તિ થાય.
૬. શુક્ર	હીરા	મન અને આત્માને શાંતિ મળે, સર્વને પ્રિય થવાય.
૭. શનિ	શનિ	આપત્તિઓને દૂર કરી નવી આશાઓનો સંચાર કરે
૮. રાહુ	ગોમેદક	મિત્રો તેમજ રત્નેહીઓ સાથે મેળાપ થાય.
૯. કેતુ	લસણિયો	સફળતા આપની દાસી થઈ રહે.

પ્રહોની અસરથી આવતી આપત્તિઓ દૂર કરવા માસવાર પહેરવાના નંગો.

માસ	નંગ	માસ	નંગ
જાન્યુઆરી	ગારનેટ	જુલાઈ	માણેક
ફેબ્રુઆરી	એમોથસ્ટ	ઓગસ્ટ	ગોમેદક-હત્રપતિ
માર્ચ	એલેક્ઝેંડ્રીટ (હલડ સ્ટોન)	સપ્ટેમ્બર	નીલમ
એપ્રિલ	હીરા	ઓક્ટોબર	ચંદ્રમણિ-ઓપલ
મે	પાતું	નવેમ્બર	પોખરાળ
જૂન	અકીક-પીરોળ	ડિસેમ્બર	પીળો પોખરાળ

ॐ नित्य नियम श्लोक ॐ

* सवारं जगानि दुधेदी जेधने जेखवानो श्लोक *

करात्रे वसते लक्ष्मीः, करमये सरस्वती,
करमूले स्थिता अम्बा, प्रभाते करदर्शनम्.

* गुरुनी प्रार्थना *

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुः; गुरुर्देवो महेश्वरः,
गुरुः साक्षात्परब्रह्म, तस्मै श्रीगुरवे नमः

* जमीन पर पग भूकता जेखवानो श्लोक *

समुद्रवसने देवि, ! पर्वतस्तनमंडले,
विष्णुपत्नी! नमस्तुभ्यं पादस्पर्शक्षमस्वमे.

* स्नान करता जेखवानो श्लोक *

गंगे च यमुने जैत्र, गोदावरी सरस्वती,
नर्मदे सिंधु कावेरी जलेऽस्मिन्सन्निधि कुडु.

* सूर्य प्रार्थना *

आदिदेव! नमस्तुभ्यं, प्रसीद भम लास्कर!
दिवस्कर! नमस्तुभ्यं प्रभास्कर! नमोस्तुते.

* अम्बादिडेनी प्रार्थना *

अम्बा मुरारिस्त्रिपुरान्तकारी, लालुःशशी लूभिसुतो लुधश्च;
गुरुश्च शुकः शनिराहुकेतवः कुर्वन्तु सर्वे भम सुप्रभातम्.

* गोप्रार्थना *

गावो मे अथतः सन्तु, गावो मे सन्तु, पृष्ठतः,
गावो मे हृदये सन्तु, गवां मध्ये वसाग्यहम्.

હરકોઈને ઉપયોગી કર્મકાંડના ધાર્મિક

✽ ગુજરાતી ટીકા સાથેના પુસ્તકો ✽

પંચદેવ પૂજા વિધિ		૧-૦૦
શ્રી લક્ષ્મી નારાયણ રૂદ્રય		૦-૭૫
યોગની સાદી સમજ		૨-૫૦
શ્રાદ્ધ કલ્પતરૂ	(શ્રાદ્ધ કરાવવાનું પુસ્તક)	૧-૫૦
વિવાહ કલ્પતરૂ	(લગ્નવિધિનું પુસ્તક)	૧-૫૦
અષ્ટાધ્યાયી રૂદ્રી	(ગુજરાતી ટીકા સાથે)	૨-૦૦
શીવ સ્વરોદય	(શીવ પાર્વતીનો સંવાદ)	૨-૦૦
નવગ્રહ વિધાન	(નડતા ગ્રહોની શાંતિ)	૨-૦૦
ચંડીપાઠ (પોકેટ સાઈઝ)	(ગુજરાતી શ્લોક સાથે)	૨-૦૦
નવનાથ ચરિત્ર ભાગ ૧-૨-૩ સાથે		૬-૦૦
આકાશવાણી ચતુરમુદ્ર મોટી ગરબાવળી		૨-૫૦
અસલ જલારામ આપાના ભજનોનો મોટો સંગ્રહ		૦-૭૫
શ્રી લક્ષ્મી સાધના	(લક્ષ્મી પૂજન સાથે)	૧-૫૦
શ્રી ગણપતી ઉપાસના	(પૂજન વિધિ સાથે)	૧-૫૦
બ્રહ્મ નવગ્રહ સ્તોત્ર	(નિત્ય પ્રાર્થનાઓ)	૧-૫૦
રામદેવ પીરનું આખ્યાન		૨-૫૦
સતાર આપુના ભજનો	(મોટું પુસ્તક)	૫-૨૫
લક્ષ્મી જલારામ આપા		૨-૦૦
પૂજ્ય ડાંગરે મહારાજની ભાગવત વાણી		૨-૦૦
પવિત્ર પ્રાચીન વ્રતકથાઓ		૨-૫૦
આકાશવાણી મોટી સંતસમાજ ભજનાવળી		૨-૫૦

શ્રી હરિહર પુસ્તકાલય : ઘાવર રોડ, સુરત.

मविष्य वेत्ता	(२०० उपशान्त चित्रो हस्तरेषानो ग्रंथ)	७=५०
स्वप्न सिद्धि	(स्वप्नपरधी मविष्यकण दर्शन)	१=२५
मारुं मविष्य	(भाग १-२-३ साथे)	८=००
कृणदिपीडा	(मंत्रेश्वरनुं अहमुत पुस्तक)	८=००
जृहत् संहिता	(पराड मोहीरनी पाराही संहिता)	८=७५
जृहत् ज्ञातक	(ले. यंदेशेपर हक्कुर)	५=००
प्रश्न ज्योतिष	(प्रश्न परधी ज्योतिष " ")	१=५०
हाथनी भाषा	(हस्तरेषा परधी मविष्य भा.१.२.३)	८=००
सारावली	(ले. डॉ. यंदेशेपर हक्कुर)	८=००
मापिना गूड रहस्य	(ले. यशोधर महेता)	३=००
मापिना त्मेद	(ले. " ")	३=५०
मापिना गगनमां	(ले. " ")	२=५०
मापिना मीलमां	(भाग १-२-३ गणेशंकर पंज्या)	१४=५०
माथयकनी मविष्यवाणी	(मसली वाक्य, काग विद्या साथे)	७=७५
लघु पाराशरी	(रमाशंकर जेपी)	२=००
मुहूर्त सार संग्रह	अने आणजोध ज्योतिषसार	४=५०
सरण सामुदिक शास्त्र	(काग विद्या ने राशिकण साथे)	३=००
सर्पार्थ चिंतामणी	(ले. डॉ. यंदेशंकर हक्कुर)	८=५०
मापार्थ रत्नाकर	(ले. " ")	१=७५
होरासार	(ले. " ")	३=७५
स्वप्न सिद्धि	(स्वप्न कणदर्शन)	१=५०
जृहत् पाराशरी	(ले. डॉ. यंदेशेपर हक्कुर)	१०=००